

CONV 724/03

BIND I

FØLGESKRIVELSE

fra:	præsidiets
til:	konventet
Tidl. dok. nr.:	CONV 528/03, CONV 571/03, CONV 579/03, CONV 602/03, CONV 614/03, CONV 648/03, CONV 649/03, CONV 650/03, CONV 685/03, CONV 691/03, CONV 723/03
Vedr.:	Udkast til forfatning, bind I – Revideret tekst til første del

Hermed følger til konventets medlemmer det tekstudkast til første del af traktaten om indførelse af forfatningen samt til protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet og protokollen om de nationale parlamenters rolle, som præsidiets har udarbejdet på baggrund af de modtagne bemærkninger og ændringsforslag samt plenarmødedebatterne.

Artiklerne i afsnit IV (Institutionerne) er de eneste, som på ny fremsendes til konventsmedlemmerne i en udgave, der er uændret i forhold til den første udgave i dok. CONV 691/03 fra 23. april 2003. De talrige ændringsforslag, der er modtaget, og de bemærkninger, der er blevet fremsat på plenarmøder vedrørende disse artikler, går ofte i indbyrdes modsatte retninger, især for så vidt angår de centrale spørgsmål, herunder de tre indbyrdes forbundne spørgsmål, der er fremhævet i noten af 23. april (repræsentationen i Europa-Parlamentet, definitionen af kvalificeret flertal og Kommissionens sammensætning). Præsidiets finder det derfor hensigtsmæssigt at sætte yderligere tid af til drøftelse og overvejelse af disse emner.

Først på et senere stadium og i lyset af udviklingen af disse overvejelser vil præsidiets kunne forelægge konventet en revideret tekst til afsnit IV.

o
o o

Konventsmedlemmernes opmærksomhed henledes på, at artiklerne i første del er blevet omnummereret i fortløbende rækkefølge. Henvisningerne til artiklerne i tredje del vil blive præciseret, når denne del er endelig udformet.

TEKSTUDKAST - DEL I

AFSNIT I: DEFINITION AF UNIONEN OG DENS MÅL

Artikel I-1: Oprettelse af Unionen

1. Ved denne forfatning oprettes med udgangspunkt i de europæiske borgeres og staters vilje til at skabe en fælles fremtid Den Europæiske Union, som medlemsstaterne tillægger kompetencer for at nå deres fælles mål. Unionen samordner de af medlemsstaternes politikker, der tager sigte på at nå disse mål, og udøver på fællesskabsgrundlag de kompetencer, medlemsstaterne overdrager den.
2. Unionen er åben for alle europæiske stater, der respekterer dens værdier og forpligter sig til at fremme dem i fællesskab.

Artikel I-2: Unionens værdier

Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, retsstaten og respekt for menneskerettighederne. Det er værdier, som medlemsstaterne har til fælles i et samfund præget af pluralisme, tolerance, retfærdighed, lighed, solidaritet og ikke-forskelsbehandling.

Artikel I-3: Unionens mål

1. Unionens mål er at fremme freden, sine værdier og befolkningernes velfærd.
2. Unionen giver sine borgere et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed uden indre grænser og et indre marked med fri og lige konkurrence.
3. Unionen arbejder for et Europa med bæredygtig udvikling baseret på en afbalanceret økonomisk vækst og med en social markedsøkonomi, hvor der tilstræbes fuld beskæftigelse og sociale fremskridt.

Den sigter på et højt niveau for beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten. Den fremmer videnskabelige og teknologiske fremskridt.

Den bekæmper social udstødelse og fremme retfærdighed og social beskyttelse, ligestilling mellem mænd og kvinder, solidaritet mellem generationerne og beskyttelse af børns rettigheder.

Den fremmer økonomisk, social og territorial sammenhængskraft og solidaritet mellem medlemsstaterne.

Unionen respekterer sin rige kulturelle og sproglige mangfoldighed samt beskytte og udvikle den europæiske kulturarv.

4. Unionen forsvare og fremmer i forbindelserne med den øvrige verden sine værdier og interesser. Den bidrager til fred, sikkerhed, bæredygtig udvikling af jorden, solidaritet og gensidig respekt folkene imellem, fri og fair handel, udryddelse af fattigdom og beskyttelse af menneskerettighederne, især børns rettigheder, samt nøje overholdelse og udvikling af folkeretten, især overholdelse af principperne i De forenede Nationers pagt.
5. Disse værdier søges opfyldt med passende midler afhængigt af de beføjelser, der er tillagt Unionen i denne forfatning.

Artikel I-4: Grundlæggende friheder og ikke-forskelsbehandling

1. Fri bevægelighed for personer, varer, tjenesteydelser og kapital samt etableringsfrihed sikres i og af Unionen i overensstemmelse med denne forfatnings bestemmelser.
2. Inden for denne forfatnings anvendelsesområde og med forbehold af dens særlige bestemmelser er enhver forskelsbehandling udøvet på grundlag af nationalitet forbudt.

Artikel I-5: Forbindelserne mellem Unionen og medlemsstaterne

1. Unionen respekterer medlemsstaternes nationale identitet, der ligger i deres grundlæggende politiske og forfatningsmæssige strukturer, herunder regionalt og lokalt selvstyre. Den respekterer deres centrale statslige funktioner, herunder funktioner, der skal sikre deres territoriale integritet og opretholdelse af lov og orden samt beskyttelse af den indre sikkerhed.
2. I medfør af princippet om loyalt samarbejde respekterer Unionen og medlemsstaterne hinanden og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af forfatningen.

Medlemsstaterne letter Unionens gennemførelse af dens opgaver og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af denne forfatnings mål i fare.

Artikel I-6: Juridisk person

Unionen har status som juridisk person.

AFSNIT II: GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER OG UNIONSBOGERSKAB

Artikel I-7: Grundlæggende rettigheder

1. Unionen anerkender de rettigheder, friheder og principper, der findes i chartret om grundlæggende rettigheder, som udgør anden del af denne forfatning.
2. Unionen bestræber sig på at tiltræde den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Tiltrædelse af denne konvention ændrer ikke Unionens beføjelser som fastsat i denne forfatning.
3. De grundlæggende rettigheder, således som de garanteres ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, og således som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, indgår som generelle principper i EU-retten.

Artikel I-8: Unionsborgerskab

1. Unionsborgerskab har enhver, der er statsborger i en medlemsstat. Unionsborgerskabet er et supplement til det nationale statsborgerskab og træder ikke i stedet for dette.
2. Enhver unionsborger har de rettigheder og er underkastet de pligter, der er indeholdt i denne forfatning. Enhver unionsborger
 - har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område
 - har valgret og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet og ved kommunale valg i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat

- nyder i tredjelande, hvor den medlemsstat, hvori den pågældende er statsborger, ikke er repræsenteret, enhver medlemsstats diplomatiske og konsulære myndigheders beskyttelse på samme vilkår som statsborgere i denne medlemsstat
 - har ret til at indgive andragender til Europa-Parlamentet, henvende sig til Den Europæiske Ombudsmand samt skrive til Unionens institutioner eller rådgivende organer på et af Unionens sprog og få svar på samme sprog.
3. Disse rettigheder udøves med de begrænsninger og under de betingelser, der er fastsat i denne traktat og i gennemførelsesbestemmelserne hertil.

AFSNIT III: UNIONENS BEFØJELSER OG HANDLINGER

Artikel I-9: De grundlæggende principper

1. Afgrænsningen af Unionens beføjelser styres af princippet om kompetencetildeling. Udøvelsen af Unionens beføjelser styres af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.
2. I medfør af princippet om kompetencetildeling handler Unionen inden for rammerne af de beføjelser, som medlemsstaterne har tillagt den i forfatningen, med henblik på at opfylde de mål, den fastsætter. Enhver beføjelse, der ikke er tillagt Unionen i forfatningen, tilkommer medlemsstaterne.
3. I medfør af nærhedsprincippet handler Unionen på de områder, der ikke hører ind under dens enekompetence, kun hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på centralt, regionalt eller lokalt plan, men på grund af den påtænkte handlings omfang eller virkninger bedre kan nås på EU-plan.

Institutionerne anvender nærhedsprincippet i overensstemmelse med protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, der er knyttet som bilag til forfatningen. De nationale parlamenter sikrer, at nærhedsprincippet overholdes, i overensstemmelse med proceduren i denne protokol.

4. I medfør af proportionalitetsprincippet går indholdet og formen af Unionens handling ikke videre end til, hvad der er nødvendigt for at nå denne forfatnings mål.

Institutionerne anvender proportionalitetsprincippet i overensstemmelse med den protokol, der er nævnt i stk. 3.

Artikel I-10: EU-retten

1. Forfatningen og den ret, der er vedtaget af Unionens institutioner under udøvelsen af de beføjelser, der er tillagt denne, har forrang frem for medlemsstaternes ret.
2. Medlemsstaterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger, der kan sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af forfatningen eller af retsakter vedtaget af EU-institutionerne.

Artikel I-11: Kompetencekategorier

1. Når Unionen i forfatningen tillægges enekompetence på et bestemt område, er det kun Unionen, der kan lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter, og medlemsstaterne har selv kun beføjelse hertil efter bemyndigelse fra Unionen eller med henblik på at gennemføre de retsakter, som Unionen vedtager.

2. Når Unionen i forfatningen på et bestemt område tillægges en kompetence, der deles med medlemsstaterne, har Unionen og medlemsstaterne beføjelse til at lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter på dette område. Medlemsstaterne udøver deres kompetence, hvis og i det omfang Unionen ikke har udøvet sin eller er ophørt med at udøve den.
3. Unionen har kompetence til at sikre samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikker.
4. Unionen har kompetence til at udforme og gennemføre en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik.
5. På visse områder og under de betingelser, der er fastlagt i forfatningen, har Unionen beføjelse til at gennemføre tiltag for at understøtte, koordinere eller supplere medlemsstaternes indsats, uden at denne beføjelse dog træder i stedet for medlemsstaternes beføjelser på disse områder.
6. Omfanget af og de nærmere bestemmelser for udøvelse af Unionens beføjelser fastlægges i de specifikke bestemmelser for de enkelte områder i tredje del af forfatningen.

Artikel I-12: Områder med enekompetence

1. Unionen har enekompetence til at fastlægge konkurrenceregler på det indre marked samt på følgende områder:
 - den monetære politik for de medlemsstater, der har indført euroen
 - den fælles handelspolitik
 - toldunionen
 - bevarelsen af havets biologiske ressourcer inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik.

2. Unionen har enekompetence til at indgå en international aftale, når denne indgåelse er omhandlet i en EU-retsakt, når den er nødvendig for at give Unionen mulighed for at udøve sin kompetence på internt plan, eller når den berører en intern EU-retsakt.

Artikel I-13: Områder med delt kompetence

1. Unionen deler kompetence med medlemsstaterne, når forfatningen tillægger den en kompetence, der ikke vedrører de i artikel I-12 og I-16 omhandlede områder.
2. Delt kompetence mellem Unionen og medlemsstaterne finder anvendelse på følgende hovedområder:
 - det indre marked
 - området med frihed, sikkerhed og retfærdighed
 - landbrug og fiskeri, undtagen bevarelse af havets biologiske ressourcer
 - transport og transeuropæiske net
 - energi
 - social- og arbejdsmarkedspolitik for så vidt angår de aspekter, der fremgår af tredje del
 - økonomisk og social samhørighed
 - miljø
 - forbrugerbeskyttelse
 - de fælles udfordringer med hensyn til sikkerheden på folkesundhedsområdet.
3. På områderne forskning, teknologisk udvikling og rumfart har Unionen kompetence til at gennemføre tiltag, navnlig fastlæggelse og iværksættelse af programmer, uden at udøvelsen af denne kompetence kan føre til, at medlemsstaterne forhindres i at udøve deres.

4. På områderne udviklingssamarbejde og humanitær bistand har Unionen kompetence til at iværksætte tiltag og føre en fælles politik, uden at udøvelsen af denne kompetence kan føre til, at medlemsstaterne forhindres i at udøve deres.

Artikel I-14: Samordning af de økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikkerne

1. Unionen vedtager foranstaltninger med henblik på at sikre samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker, navnlig ved at fastlægge de overordnede retningslinjer for disse politikker. Medlemsstaterne samordner deres økonomiske politikker i Unionen.
2. Der gælder specifikke bestemmelser for de medlemsstater, der har indført euroen.
3. Unionen vedtager foranstaltninger med henblik på at sikre samordning af medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker, navnlig ved at fastlægge retningslinjer for disse politikker.
4. Unionen kan vedtage initiativer med henblik på at sikre samordning af medlemsstaternes social- og arbejdsmarkedspolitik.

Artikel I-15: Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

1. Unionens kompetence med hensyn til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle udenrigspolitiske områder samt alle spørgsmål vedrørende Unionens sikkerhed, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, der kan føre til et fælles forsvar.
2. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i en ånd af loyalitet og gensidig solidaritet og respekterer de retsakter, Unionen vedtager på dette område. De afstår fra enhver handling, der strider mod Unionens interesser eller kan skade dens effektivitet.

Artikel I-16: Områder med understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag

1. Unionen kan gennemføre understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag.
2. Områderne med understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag er for så vidt angår deres europæiske sigte:
 - industri
 - beskyttelse og forbedring af menneskers sundhed
 - uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og sport
 - kultur
 - civilbeskyttelse
3. Juridisk bindende retsakter vedtaget af Unionen på grundlag af de specifikke bestemmelser for disse områder i tredje del kan ikke omfatte harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Artikel I-17: Fleksibilitetsbestemmelse

1. Såfremt en handling fra Unionens side viser sig påkrævet inden for rammerne af de politikker, der er fastlagt i tredje del, for at virkeliggøre et af målene i denne forfatning, og forfatningen ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, træffer Rådet på forslag af Kommissionen og efter at have indhentet godkendelse fra Europa-Parlamentet med enstemmighed passende bestemmelser herom.
2. Kommissionen gør inden for rammerne af proceduren for kontrol med overholdelsen af nærhedsprincippet i artikel I-9, stk. 3, medlemsstaternes nationale parlamenter opmærksom på forslag, der bygger på denne artikel.
3. Bestemmelser, der vedtages på grundlag af denne artikel, kan ikke omfatte harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser i de tilfælde, hvor forfatningen udelukker en sådan harmonisering.

AFSNIT IV: UNIONENS INSTITUTIONER

Artikel I-18: Unionens institutioner

1. Unionen har en fælles institutionel ramme, der tager sigte på

- at forfølge Unionens mål
- at fremme Unionens værdier
- at tjene Unionens, dens borgeres og dens medlemsstaters interesser

og at sikre sammenhæng, effektivitet og kontinuitet i de politikker og tiltag, den gennemfører for at nå sine mål.

2. Denne institutionelle ramme består af:

Europa-Parlamentet

Det Europæiske Råd

Ministerrådet

Europa-Kommissionen

Den Europæiske Unions Domstol

Den Europæiske Centralbank

Revisionsretten.

3. Hver institution handler inden for rammerne af de beføjelser, som er tillagt den ved forfatningen, i overensstemmelse med de procedurer og betingelser, der er fastsat heri. Institutionerne samarbejder loyalt med hinanden.

Artikel I-19: Europa-Parlamentet

1. Europa-Parlamentet fungerer sammen med Rådet som lovgiver og udøver endvidere politiske kontrolfunktioner og rådgivende funktioner på de betingelser, der er fastsat i forfatningen. Det vælger Europa-Kommissionens formand.
2. Europa-Parlamentet vælges direkte af de europæiske borgere ved almindelige, frie og hemmelige valg for en mandatperiode på fem år. Antallet af medlemmer må ikke overstige 700. Europas borgere repræsenteres degressivt proportionelt med en mindstetærskel på fire medlemmer af Europa-Parlamentet pr. medlemsstat.
3. Europa-Parlamentet vælger sin formand og sit præsidium blandt sine medlemmer for en periode på fem år.

Artikel I-20: Det Europæiske Råd

1. Det Europæiske Råd tilfører Unionen den fremdrift, der er nødvendig for dens udvikling, og fastlægger dens overordnede politiske retningslinjer og prioriteter.
2. Det Europæiske Råd består af medlemsstaternes stats- eller regeringschefer samt af sin formand og Kommissionens formand. Udenrigsministeren deltager i dets arbejde.
3. Det Europæiske Råd træder sammen hvert kvartal efter indkaldelse fra formanden. Når dagsordenen kræver det, kan Rådets medlemmer beslutte at lade sig bistå af en minister og for Kommissionens formands vedkommende af et medlem af Kommissionen. Når situationen kræver det, indkalder formanden til et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd.
4. Medmindre andet er fastsat i forfatningen, træffer Det Europæiske Råd afgørelse ved konsensus.

Artikel I-21: Det Europæiske Råds formand

1. Det Europæiske Råds formand vælges af Det Europæiske Råd med kvalificeret flertal for en periode på to et halvt år med mulighed for genvalg en gang. For at blive valgt skal en person være medlem af Det Europæiske Råd eller have været medlem heraf i mindst to år. Får formanden alvorligt forfald, kan Det Europæiske Råd bringe dennes mandat til ophør efter samme procedure.

Det Europæiske Råds formand varetager på sit niveau Unionens repræsentation udadtil på de områder, der hører under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

2. Det Europæiske Råds formand leder Det Europæiske Råds arbejde, giver impulser hertil og sikrer dets forberedelse og kontinuitet. Formanden bestræber sig på at fremme sammenhold og konsensus i Det Europæiske Råd. Formanden forelægger Europa-Parlamentet en rapport efter hvert af sine møder.
3. Det Europæiske Råd kan ved konsensus beslutte at oprette et præsidium af sin midte bestående af tre af dets medlemmer, der vælges efter en ordning med ligelig rotation.
4. Det Europæiske Råds formand må ikke være medlem af en anden europæisk institution eller udøve et nationalt mandat.

Artikel I-22: Ministerrådet

1. Ministerrådet fungerer sammen med Europa-Parlamentet som lovgiver og udøver endvidere politikformulerende og koordinerende funktioner på de betingelser, der er fastsat i forfatningen.
2. Ministerrådet består af en repræsentant udnævnt af hver medlemsstat på ministerniveau for hver enkelt rådssammensætning. Denne repræsentant er alene beføjet til at forpligte den medlemsstat, han eller hun repræsenterer, og til at udøve stemmeretten.
3. Medmindre andet er fastsat i forfatningen, træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal.

Artikel I-23: Rådets sammensætninger

1. Det Generelle Råd sikrer sammenhængen i Ministerrådets arbejde. Det forbereder med Kommissionens deltagelse Det Europæiske Råds møder.
2. Lovgivningsrådet behandler og vedtager sammen med Europa-Parlamentet europæiske love og europæiske rammelove i overensstemmelse med forfatningens bestemmelser. Alt efter dagsordenen kan hver medlemsstats repræsentant på ministerniveau bistås af en eller eventuelt to fagministre.
3. Udenrigsrådet udformer Unionens eksterne politikker på grundlag af strategiske retningslinjer fastlagt af Det Europæiske Råd og sikrer sammenhæng i dens indsats. Det har Unionens udenrigsminister som formand.
4. Rådet træder også sammen som Økonomi- og Finansrådet og Rådet for Retlige Anliggender og Sikkerhedsanliggender.

5. Rådet kan i sammensætningen Det Generelle Råd beslutte, at Rådet skal træde sammen i andre sammensætninger.
6. Det Europæiske Råd kan ved konsensus beslutte, at formandskabet for en rådssammensætning, bortset fra Udenrigsrådet, skal varetages af en medlemsstat for en periode på mindst et år under hensyn til den europæiske politiske og geografiske balance og alle medlemsstaternes forskelligartethed.

Artikel I-24: Kvalificeret flertal

1. Når Det Europæiske Råd eller Ministerrådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, defineres kvalificeret flertal som et flertal af medlemsstaterne, der repræsenterer mindst tre femtedele af Unionens befolkning.
2. Det Europæiske Råds formand og Kommissionens formand deltager ikke i afstemninger i Det Europæiske Råd.

Artikel I-25: Europa-Kommissionen

1. Europa-Kommissionen beskytter de almene europæiske interesser. Den drager omsorg for anvendelsen af bestemmelserne i forfatningen og af de bestemmelser, der træffes af institutionerne på grundlag heraf. Den udøver tillige koordinerings-, gennemførelses- og forvaltningsfunktioner på de betingelser, der er fastsat i forfatningen.
2. Medmindre andet er fastsat i forfatningen, kan en EU-retsakt kun vedtages på forslag af Kommissionen.

3. Kommissionen består af en formand og højst fjorten andre medlemmer. Den kan bistås af delegerede kommissionsmedlemmer.
4. Kommissionen udøver sit ansvar i fuldkommen uafhængighed. Kommissionens medlemmer må ved udførelsen af deres pligter hverken søge eller modtage instruktioner fra nogen regering eller noget andet organ.

Artikel I-26: Europa-Kommissionens formand

1. På baggrund af valget til Europa-Parlamentet foreslår Det Europæiske Råd med kvalificeret flertal Europa-Parlamentet en kandidat til posten som formand for Kommissionen. Denne kandidat vælges af Europa-Parlamentet med et flertal af dets medlemmer. Hvis denne kandidat ikke får flertal, foreslår Det Europæiske Råd inden en måned Europa-Parlamentet en ny kandidat efter samme procedure som i første omgang.
2. Hver medlemsstat opstiller en liste med tre personer, heraf mindst én kvinde, som den anser for kvalificerede til at udøve hvervet som medlem af Europa-Kommissionen. Blandt disse personer udpeger den valgte formand under hensyn til den europæiske politiske og geografiske balance højst tretten personer, der udvælges på grund af deres duelighed og europæiske engagement samt deres uomtvistelige uafhængighed, til medlem af Kommissionen. Formanden og de personer, der er udpeget til medlemmer af Kommissionen, skal som kollegium godkendes af Europa-Parlamentet ved afstemning.
3. Kommissionen er som kollegium ansvarlig over for Europa-Parlamentet. Dette kan vedtage et mistillidsvotum til Kommissionen efter reglerne i artikel [...] i forfatningens tredje del. Hvis der vedtages et sådant mistillidsvotum, skal Kommissionens medlemmer samlet nedlægge deres hverv. De viderefører dog de løbende forretninger, indtil deres efterfølgere er blevet udnævnt.

4. Formanden for Kommissionen fastlægger retningslinjerne for Kommissionens arbejde. Formanden træffer afgørelse om dens interne organisation for at sikre sammenhæng, effektivitet og kollegialitet i dens arbejde. Formanden udnævner næstformænd blandt Kommissionens medlemmer.
5. Formanden kan udnævne delegerede kommissionsmedlemmer, der vælges efter samme kriterier som Kommissionens medlemmer. Deres antal må ikke overstige antallet af kommissionsmedlemmer.

Artikel I-27: Udenrigsministeren

1. Det Europæiske Råd, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal med samtykke fra formanden for Kommissionen, udnævner Unionens udenrigsminister. Denne varetager Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.
2. Udenrigsministeren bidrager med sine forslag til udformningen af den fælles udenrigspolitik og gennemfører den som Rådets bemyndigede. Det samme gælder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.
3. Udenrigsministeren er en af Europa-Kommissionens næstformænd. Udenrigsministeren er ansvarlig for de eksterne forbindelser og for koordineringen af de andre aspekter af Unionens optræden udadtil. I forbindelse med varetagelsen af disse ansvarsområder i Kommissionen og kun med hensyn til disse er udenrigsministeren underlagt de procedurer, der gælder for Kommissionens funktion.

Artikel I-28: Den Europæiske Unions Domstol

1. Domstolen, herunder Retten, sikrer overholdelse af forfatningen og EU-retten.

Medlemsstaterne fastlægger de retsmidler, der er nødvendige for at sikre en effektiv retsbeskyttelse på EU-rettens område.

2. Domstolen består af en dommer pr. medlemsstat og bistås af generaladvokater. Retten består af mindst en dommer pr. medlemsstat; antallet af dommere fastsættes i Domstolens statut. Til dommere ved Domstolen og Retten og generaladvokater ved Domstolen vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som opfylder betingelserne i artikel [...] i tredje del; de udnævnes af medlemsstaternes regeringer ved fælles overenskomst for en mandatperiode på seks år. Afgående medlemmer kan genudnævnes.
3. Domstolen har kompetence til
 - at træffe afgørelse i sager anlagt af Kommissionen, en medlemsstat, en institution eller fysiske og juridiske personer i de tilfælde, der nævnt, og efter de nærmere bestemmelser, der er fastsat i artikel [...] i tredje del
 - at træffe afgørelse i præjudicielle spørgsmål efter anmodning fra de nationale domstole om fortolkning af EU-retten eller om gyldigheden af retsakter vedtaget af institutionerne
 - at træffe afgørelse i appelsager vedrørende afgørelser truffet af Retten eller undtagelsesvis at genbehandle sådanne afgørelser på de betingelser, der er fastsat i Domstolens statut.

Artikel I-29: Den Europæiske Centralbank

1. Den Europæiske Centralbank styrer Det Europæiske System af Centralbanker, som den deltager i sammen med de nationale centralbanker.
2. Hovedmålet for banken er at fastholde prisstabilitet. Uden at målet om prisstabilitet berøres derved, støtter den de generelle økonomiske politikker i Unionen med henblik på at bidrage til gennemførelsen af Unionens mål.
3. Banken formulerer og gennemfører Unionens monetære politik. Den har eneret til at bemyndige udstedelse af euro, Unionens valuta. Den udøver alle andre centralbankfunktioner i overensstemmelse med bestemmelserne i forfatningens anden del.
4. Banken har status som juridisk person. Den er uafhængig i udøvelsen af sine beføjelser og i sine finanser. Unionens institutioner og organer samt medlemsstaternes regeringer forpligter sig til at respektere dette princip.
5. Banken vedtager de foranstaltninger, der er nødvendige for udøvelsen af dens funktioner, i henhold til artikel [...] [...] i forfatningens tredje del og på de betingelser, der er fastsat i vedtægterne for banken og Det Europæiske System af Centralbanker. I henhold til disse bestemmelser bevarer de medlemsstater, der ikke har indført euroen, og deres centralbanker deres beføjelser på det monetære område.
6. På de områder, der henhører under bankens kompetenceområde, skal den høres om ethvert udkast til EU-retsakt og om ethvert udkast til national retsforskrift og kan afgive udtalelse.
7. Bankens organer, deres sammensætning og de nærmere bestemmelser om deres funktion er fastsat i artikel [...] [...] i tredje del og i bankens vedtægter.

Artikel I-30: Revisionsretten

1. Revisionsretten varetager revisionen af regnskaberne.
2. Den reviderer regnskaberne for alle Unionens indtægter og udgifter og sikrer sig, at den økonomiske forvaltning har været forsvarlig.
3. Den består af en statsborger fra hver medlemsstat. Medlemmerne udøver deres hverv i fuldkommen uafhængighed.

Artikel I-31: Unionens rådgivende organer

1. Europa-Parlamentet, Ministerrådet og Kommissionen bistås af et regionsudvalg og et økonomisk og socialt udvalg med rådgivende funktioner.
2. Regionsudvalget består af repræsentanter for regionale og lokale myndigheder, der skal være enten valgt til en regional eller lokal myndighed eller politisk ansvarlige over for en valgt forsamling.
3. Det Økonomiske og Sociale Udvalg består af repræsentanter for arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer og organisationer for andre aktører i civilsamfundet, der er repræsentative navnlig på det socioøkonomiske, borgerretlige, faglige og kulturelle område.
4. Regionsudvalgets og Det Økonomiske og Sociale Udvalgs medlemmer må ikke være bundet af nogen instruktion. De udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Unionens almene interesse.
5. Reglerne for disse udvalgs sammensætning, udpegelse af medlemmerne, deres opgaver og deres funktion er fastsat i artikel [...] i forfatningens tredje del. Reglerne for sammensætningen revideres med jævne mellemrum af Rådet på forslag af Kommissionen under hensyn til den økonomiske, sociale og demografiske udvikling i Unionen.

AFSNIT V: UDØVELSE AF UNIONENS BEFØJELSER

Kapitel I: Fælles bestemmelser

Artikel I-32: Unionens retsakter

1. Ved udøvelsen af de beføjelser, der er tillagt Unionen ved forfatningen, anvender den i overensstemmelse med bestemmelserne i tredje del følgende juridiske instrumenter: europæiske love, europæiske rammelove, europæiske forordninger, europæiske afgørelser, henstillinger og udtalelser.

En europæisk lov er en almen gyldig lovgivningsmæssig retsakt. Den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

En europæisk rammelov er en lovgivningsmæssig retsakt, der med hensyn til det tilsigtede mål er bindende for enhver medlemsstat, som den rettes til, men som overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.

En europæisk forordning er en almen gyldig ikke-lovgivningsmæssig retsakt til gennemførelse af lovgivningsmæssige retsakter og visse specifikke bestemmelser i forfatningen. Den kan enten være bindende i alle enkeltheder og gælde umiddelbart i hver medlemsstat, eller den kan være bindende med hensyn til det tilsigtede mål for enhver medlemsstat, som den rettes til, men overlade det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.

En europæisk afgørelse er en ikke-lovgivningsmæssig retsakt, der er bindende i alle enkeltheder. Når den angiver, hvem den er rettet til, er den kun bindende for disse.

Henstillinger og udtalelser vedtaget af institutionerne har ikke bindende virkning.

2. Når Europa-Parlamentet og Rådet får forelagt et forslag til lovgivningsmæssig retsakt, afstår de fra at vedtage retsakter, der ikke er omhandlet i denne artikel, på det pågældende område.

Artikel I-33: Lovgivningsmæssige retsakter

1. Europæiske love og europæiske rammelove vedtages på forslag af Kommissionen af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab efter den almindelige lovgivningsprocedure, der er omhandlet i artikel [tidl. 251]. Hvis de to institutioner ikke når til enighed, er den pågældende retsakt ikke vedtaget.

I de tilfælde, der specifikt er fastsat i artikel [...] i tredje del, kan love og rammelove vedtages på initiativ af en gruppe af medlemsstater, jf. artikel [tidl. 251].

2. I de specifikke tilfælde, der er omhandlet i forfatningen, vedtages europæiske love og europæiske rammelove af Europa-Parlamentet med deltagelse af Rådet eller af Rådet med deltagelse af Europa-Parlamentet efter særlige lovgivningsprocedurer.

Artikel I-34: Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

1. Rådet og Kommissionen vedtager europæiske forordninger eller europæiske afgørelser i de tilfælde, der er omhandlet i artikel I-35 og I-36, og i de tilfælde, der specifikt er fastsat i forfatningen. Den Europæiske Centralbank vedtager europæiske forordninger og europæiske afgørelser, når forfatningen bemyndiger den til det.
2. Rådet og Kommissionen samt Den Europæiske Centralbank, når forfatningen bemyndiger den til det, har kompetence til at vedtage henstillinger på alle de områder, hvor de er ansvarlige.

Artikel I-35: Delegerede forordninger

1. Europæiske love og europæiske rammelove kan til Kommissionen delegere beføjelse til at udstede delegerede forordninger, der udbygger eller ændrer visse ikke-væsentlige elementer i loven eller rammeloven.

Lovene og rammelovene afgrænser udtrykkeligt delegationens formål, indhold, omfang og varighed. De væsentlige elementer på et område kan ikke være omfattet af delegation. Disse elementer er forbeholdt love eller rammelove.

2. Lovene og rammelovene fastlægger udtrykkeligt de anvendelsesbetingelser, som delegationen er underlagt. Disse betingelser kan bestå i følgende:

- Europa-Parlamentet eller Rådet kan beslutte at tilbagekalde delegationen.
- den delegerede forordning kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for den frist, der er fastsat i loven eller rammeloven

Med henblik på foregående afsnit træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer, og Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Artikel I-36: Gennemførelsesretsakter

1. Medlemsstaterne træffer alle de nationale foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre Unionens juridisk bindende retsakter.
2. Når ensartede betingelser for gennemførelse af Unionens bindende retsakter er nødvendige, kan disse retsakter tildele Kommissionen eller i specifikke tilfælde og i de tilfælde, der er omhandlet i artikel I-39, Rådet gennemførelsesbeføjelser.
3. De generelle regler og principper for medlemsstaternes bestemmelser om kontrol med Unionens gennemførelsesretsakter fastsættes forud ved lov.
4. Unionens gennemførelsesretsakter har form af europæiske gennemførelsesforordninger eller europæiske gennemførelsesafgørelser.

Artikel I-37: Fælles principper for Unionens retsakter

1. Når det ikke specifikt er fastsat i forfatningen, træffer institutionerne under overholdelse af de gældende procedurer og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet i artikel I-9 afgørelse om, hvilken type retsakt der skal vedtages i hvert enkelt tilfælde.
2. Europæiske love, europæiske rammelove, europæiske forordninger og europæiske afgørelser skal begrundes og henvise til de forslag og udtalelser, der kræves i henhold til denne forfatning.

Artikel I-38: Offentliggørelse og ikrafttrædelse

1. Europæiske love og europæiske rammelove, der vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure, undertegnes af formanden for Europa-Parlamentet og formanden for Rådet. I de andre tilfælde undertegnes de af formanden for Rådet eller formanden for Europa-Parlamentet. Den Europæiske Unions love og Den Europæiske Unions rammelove offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og træder i kraft på det i retsakterne fastsatte tidspunkt eller, hvis et sådant ikke er angivet, på tyvendedagen efter offentliggørelsen.
2. Europæiske forordninger og europæiske afgørelser, der ikke angiver, hvem de er rettet til, eller som er rettet til alle medlemsstaterne, undertegnes af formanden for den institution, der vedtager dem, offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og træder i kraft på det i retsakterne fastsatte tidspunkt eller, hvis et sådant ikke er angivet, på tyvendedagen efter offentliggørelsen.
3. Andre afgørelser meddeles dem, de er rettet til, og får virkning ved denne meddelelse.

Kapitel II: Særlige bestemmelser

Artikel I-39: Særlige bestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

1. Den Europæiske Union fører en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der bygger på udvikling af gensidig politisk solidaritet mellem medlemsstaterne, fastlæggelse af spørgsmål af almindelig interesse og opnåelse af en stadig stigende grad af konvergens i medlemsstaternes optræden.
2. Det Europæiske Råd definerer Unionens strategiske interesser og fastlægger målene for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Ministerrådet udformer denne politik inden for rammerne af strategiske retningslinjer fastlagt af Det Europæiske Råd og efter bestemmelserne i forfatningens tredje del.

3. Det Europæiske Råd og Ministerrådet vedtager de nødvendige afgørelser.
4. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik gennemføres af EU-udenrigsministeren og medlemsstaterne under anvendelse af nationale midler og Unionens midler.
5. Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden i Rådet og i Det Europæiske Råd om alle udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål, som er af almen interesse, med henblik på at fastlægge en fælles strategi. Før der træffes foranstaltninger på den internationale scene eller indgås forpligtelser, der kan berøre Unionens interesser, konsulterer den enkelte medlemsstat de øvrige medlemsstater i Rådet eller i Det Europæiske Råd. Medlemsstaterne sikrer gennem en samordnet og konvergent optræden, at Unionen kan gøre sine interesser og værdier gældende på den internationale scene. Medlemsstaterne er indbyrdes solidariske.
6. Europa-Parlamentet høres regelmæssigt om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og holdes underrettet om udviklingen heri.
7. Afgørelser om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik vedtages af Det Europæiske Råd og Ministerrådet med enstemmighed, undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i forfatningens tredje del. De tager stilling på forslag af en medlemsstat, EU-udenrigsministeren eller ministeren med støtte fra Kommissionen. Love og rammelove er udelukket.
8. Det Europæiske Råd kan med enstemmighed beslutte, at Rådet skal træffe afgørelse med kvalificeret flertal i andre tilfælde end dem, der er omhandlet i forfatningens tredje del.

Artikel I-40: Særlige bestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af den fælles forsvarspolitik

1. Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik udgør en integrerende del af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Den sikrer Unionen en operationel kapacitet, der gør brug af civile og militære midler. Unionen kan anvende disse i forbindelse med opgaver uden for Unionens område for at sikre bevarelse af freden, konfliktforebyggelse og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt. Udførelsen af disse opgaver bygger på kapaciteter tilvejebragt af medlemsstaterne.
2. Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik omfatter gradvis udformning af en fælles EU-forsvarspolitik. Denne vil føre til et fælles forsvar, når Det Europæiske Råd med enstemmighed træffer afgørelse herom. Det henstiller i så fald til medlemsstaterne, at de vedtager en sådan afgørelse i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Unionens politik i henhold til denne artikel berører ikke den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik; den skal overholde de forpligtelser, der følger af den nordatlantiske traktat for visse medlemsstater, der betragter deres fælles forsvar som omfattet af Den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO), og skal være forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for denne ramme.

3. Medlemsstaterne stiller civil og militær kapacitet til rådighed for Unionen til gennemførelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik med henblik på at bidrage til opfyldelsen af de mål, der er opstillet af Rådet. De medlemsstater, der opretter multinationale styrker i fællesskab, kan ligeledes stille disse styrker til rådighed for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

Medlemsstaterne forpligter sig til gradvis at forbedre deres militære kapacitet. Der oprettes et europæisk agentur for våben, strategisk forskning og militær kapacitet, der skal klarlægge de operationelle behov, fremme foranstaltninger til opfyldelse heraf, bidrage til at påpege og eventuelt iværksætte alle nyttige foranstaltninger til styrkelse af forsvarssektorens industrielle og teknologiske basis, deltage i udformningen af en europæisk kapacitets- og forsvarsmaterielpolitik samt bistå Rådet med at evaluere forbedringen af den militære kapacitet.

4. Afgørelser om gennemførelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, herunder afgørelser om iværksættelse af en opgave som omhandlet i denne artikel, vedtages af Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af EU-udenrigsministeren eller en medlemsstat. Udenrigsministeren kan, eventuelt sammen med Kommissionen, stille forslag om anvendelse af både nationale midler og EU-instrumenter.
5. Rådet kan overdrage gennemførelsen af en opgave på EU-plan til en gruppe af medlemsstater for at bevare Unionens værdier og tjene dens interesser. En sådan opgave gennemføres efter bestemmelserne i forfatningens tredje del, afsnit B, artikel [...].
6. De medlemsstater, der opfylder kriterierne for et højt niveau for militær kapacitet, og som indbyrdes har indgået mere bindende forpligtelser på dette område med henblik på mere krævende opgaver, etablerer et struktureret samarbejde inden for rammerne af Unionen. Dette samarbejde er omfattet af bestemmelserne i forfatningens tredje del, afsnit B, artikel [...].

7. Indtil Det Europæiske Råd træffer afgørelse i medfør af stk. 2 i denne artikel, etableres der et tættere gensidigt forsvarssamarbejde inden for rammerne af Unionen. Såfremt en af de stater, der deltager i dette samarbejde, udsættes for en væbnet aggression på sit område, yder de øvrige deltagende stater som led i dette samarbejde og i overensstemmelse med artikel 51 i De Forenede Nationers pagt denne al den militære og anden hjælp og bistand, der ligger inden for deres formåen. I forbindelse med gennemførelsen af det tættere gensidige forsvarssamarbejde arbejder de deltagende medlemsstater tæt sammen med Den Nordatlantiske Traktats Organisation. De nærmere bestemmelser om deltagelse i dette samarbejde og om, hvordan det skal fungere, tillige med de beslutningsprocedurer, som gælder for dette samarbejde, er fastlagt i forfatningens tredje del, afsnit B, artikel [...].
8. Europa-Parlamentet høres regelmæssigt om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og holdes underrettet om udviklingen heri.

Artikel I-41: Særlige bestemmelser vedrørende gennemførelse af området med frihed, sikkerhed og retfærdighed

1. Unionen udgør et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed
 - ved at vedtage europæiske love og europæiske rammelove, der, når det er nødvendigt, tager sigte på indbyrdes tilnærmelse af de nationale lovgivninger på de områder, der er angivet i forfatningens tredje del
 - ved at fremme den gensidige tillid mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder, især på grundlag af gensidig anerkendelse af retslige og udenretslige afgørelser
 - gennem operationelt samarbejde mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder, herunder politi, toldmyndigheder og andre særlige myndigheder vedrørende forebyggelse og afsløring af strafbare handlinger.

2. I forbindelse med området med frihed, sikkerhed og retfærdighed kan de nationale parlamenter deltage i evalueringsmekanismerne i artikel [...] i forfatningens tredje del, og de er knyttet til den politiske kontrol med Eurojusts og Europol's aktiviteter i overensstemmelse med artikel [...] og [...] i forfatningens tredje del.
3. På området politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager har medlemsstaterne initiativret i overensstemmelse med artikel [...] i forfatningens tredje del.

Artikel I-42: Solidaritetsbestemmelse

1. Unionen og dens medlemsstater handler i fællesskab i en ånd af solidaritet, hvis en medlemsstat udsættes for et terrorangreb, en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe. Unionen tager alle de instrumenter i brug, der står til dens rådighed, herunder de militære midler, medlemsstaterne stiller til dens rådighed, med henblik på:
 - a) – at forebygge terrortruslen på medlemsstaternes område
 - at beskytte de demokratiske institutioner og civilbefolkningen mod et eventuelt terrorangreb
 - at yde bistand til en medlemsstat på dennes område efter anmodning fra dens politiske myndigheder i tilfælde af et terrorangreb.
 - b) – at yde bistand til en medlemsstat på dennes område efter anmodning fra dens politiske myndigheder i tilfælde af en katastrofe.
2. Gennemførelsesbestemmelserne til denne artikel findes i forfatningens tredje del, afsnit B, artikel [...].

Kapitel III: Forstærket samarbejde

Artikel I-43: Forstærket samarbejde

1. Medlemsstater, der ønsker at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde inden for rammerne af de beføjelser, som ikke hører ind under Unionens enekompetence, kan anvende Unionens institutioner og udøve disse beføjelser ved anvendelse af de relevante bestemmelser i forfatningen med de begrænsninger og på de nærmere vilkår, der er fastsat i denne artikel og i artikel [...—...] i forfatningens tredje del.

Det forstærkede samarbejde tager sigte på at fremme virkeliggørelsen af Unionens mål, beskytte dens interesser og styrke integrationsprocessen. Det er åbent for alle medlemsstater, når det indføres, og når som helst derefter i overensstemmelse med artikel [...—...] i forfatningens tredje del.

2. Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde gives af Rådet som en sidste udvej, når det er fastslået i Rådet, at de hermed tilstræbte mål ikke kan nås inden for en rimelig frist af Unionen som helhed, og på betingelse af at den omfatter mindst en tredjedel af medlemsstaterne. Rådet træffer afgørelse i overensstemmelse med proceduren i artikel [...—...] i forfatningens tredje del.

3. Kun repræsentanterne for de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, deltager i vedtagelsen af retsakter i Rådet. Alle medlemsstater kan dog deltage i Rådets forhandlinger.

Enstemmighed kræver kun de deltagende staters stemmer. Kvalificeret flertal defineres som flertallet af de deltagende medlemsstaters stemmer, der repræsenterer mindst tre femtedele af disse staters befolkninger.

De retsakter, der vedtages inden for rammerne af et forstærket samarbejde, er kun bindende for de medlemsstater, der deltager deri. De betragtes ikke som gældende ret, der skal accepteres af de stater, der søger om optagelse i Unionen.

AFSNIT VI: UNIONENS DEMOKRATISKE LIV

Artikel I-44: Princippet om demokratisk lighed

Unionen respekterer i alle sine aktiviteter princippet om lighed mellem dens borgere. Borgere nyder lige stor opmærksomhed fra EU-institutionernes side.

Artikel I-45: Princippet om repræsentativt demokrati

1. Unionens funktionsmåde bygger på princippet om repræsentativt demokrati.
2. Borgere er direkte repræsenteret på EU-plan i Europa-Parlamentet. Medlemsstaterne er repræsenteret i Det Europæiske Råd og i Rådet af deres regeringer, der selv er ansvarlige over for de nationale parlamenter, som er valgt af deres egne borgere.
3. Enhver borger har ret til at deltage i Unionens demokratiske liv. Beslutningerne træffes så åbent og så tæt på borgerne som muligt.
4. Politiske partier på europæisk plan bidrager til at skabe en europæisk politisk bevidsthed og til at udtrykke unionsborgernes vilje.

Artikel I-46: Princippet om deltagelsesdemokrati

1. EU-institutionerne giver på passende måder borgere og repræsentative sammenslutninger mulighed for at give udtryk for deres opfattelser angående alle Unionens arbejdsområder og for at diskutere dem offentligt.
2. EU-institutionerne fører en åben, gennemsigtig og regelmæssig dialog med de repræsentative sammenslutninger og civilsamfundet.
3. For at sikre sammenhæng og gennemsigtighed i Unionens handlinger foretager Kommissionen brede høringer af de berørte parter.

Artikel I-47: Arbejdsmarkedets parter og den selvstændige dialog mellem disse

Den Europæiske Union anerkender og fremmer arbejdsmarkedsparternes rolle på EU-plan under hensyntagen til de nationale systemers forskelligartede karakter; den letter dialogen mellem dem og respekterer deres selvstændighed.

Artikel I-48: Den europæiske ombudsmand

En europæisk ombudsmand udnævnt af Europa-Parlamentet modtager, undersøger og aflægger beretning om klager over tilfælde af dårlig forvaltning i Unionens institutioner, organer eller agenturer. Den europæiske ombudsmand udfører sit hverv i fuldstændig uafhængighed.

Artikel I-49: Åbenhed i EU-institutionernes arbejde

1. For at fremme gode styreformer og sikre civilsamfundets deltagelse arbejder Unionens institutioner, organer og agenturer med den størst mulige respekt for princippet om åbenhed.
2. Europa-Parlamentets samlinger er offentlige ligesom Rådets, når det forhandler om og vedtager lovgivningsforslag.
3. Alle unionsborgere og alle fysiske og juridiske personer, der har bopæl eller hjemsted i en medlemsstat, har, uanset hvilken form dokumenterne foreligger i, ret til aktindsigt i dokumenter fra Unionens institutioner, organer og agenturer på de betingelser, der er fastsat i tredje del.
4. I en europæisk lov fastsættes generelle principper for samt begrænsninger i aktindsigten af hensyn til offentlige eller private interesser.
5. De institutioner, organer og agenturer, der er nævnt i stk. 3, fastsætter hver især i deres forretningsordener særlige bestemmelser vedrørende aktindsigt i overensstemmelse med den i stk. 4 nævnte europæiske lov.

Artikel I-50: Beskyttelse af personoplysninger

1. Enhver har ret til beskyttelse af personoplysninger, der vedrører ham/hende.
2. I en europæisk lov fastsættes der regler for beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger foretaget af Unionens institutioner, organer og agenturer samt af medlemsstaterne under udøvelse af aktiviteter, der er omfattet af EU-retten, og for den frie udveksling af personoplysninger. Overholdelsen af disse regler kontrolleres af en uafhængig myndighed.

Artikel I-51: Kirkers og konfessionsløse organisationers status

1. Unionen respekterer og må ikke anfægte den status, som kirker og religiøse sammenslutninger eller samfund har i medlemsstaterne i henhold til national lovgivning.
2. Unionen respekterer ligeledes filosofiske og konfessionsløse organisationers status.
3. Unionen opretholder en åben, gennemsigtig og regelmæssig dialog med disse kirker og organisationer i anerkendelse af deres identitet og specifikke bidrag.

[Artikel X

1. De europæiske folks kongres er den instans, hvor det europæiske politiske liv tages op til overvejelse. Den træder sammen mindst en gang om året. Møderne er offentlige. Formanden for Europa-Parlamentet indkalder til møderne og fungerer som formand.
2. Kongressen deltager ikke i Unionens lovgivningsprocedure.
3. Formanden for Det Europæiske Råd aflægger rapport om Unionens tilstand. Formanden for Kommissionen fremlægger det årlige lovgivningsprogram.
4. En tredjedel af kongressens deltagere er medlemmer af Europa-Parlamentet, og to tredjedele er repræsentanter for de nationale parlamenter. Der må højst være 700 deltagere.]

AFSNIT VII: UNIONENS FINANSER

Artikel I-52: Budgetmæssige og finansielle principper

1. Alle Unionens indtægter og udgifter skal anslås for hvert regnskabsår og optages i budgettet i overensstemmelse med bestemmelserne i forfatningens tredje del.
2. Indtægter og udgifter på budgettet skal balancere.
3. De udgifter, der er opført i budgettet, bevilges for et regnskabsår ad gangen i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel [tidl. artikel 279].
4. Afholdelse af udgifter på budgettet er betinget af forudgående vedtagelse af en juridisk bindende retsakt, der udgør retsgrundlaget for Unionens tiltag og for afholdelsen af udgifterne i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel [tidl. artikel 279]. Denne retsakt skal have form af en europæisk lov, en europæisk rammelov, en europæisk forordning eller en europæisk afgørelse.
5. For at sikre budgetdisciplin vedtager Unionen ingen retsakter, der kan have betydelig indvirkning på budgettet, uden at afgive forsikring om, at forslaget eller foranstaltningen kan finansieres inden for rammerne af Unionens egne indtægter og den flerårige finansielle ramme, der er nævnt i artikel I-54.
6. Unionens budget gennemføres i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning. Medlemsstaterne og Unionen samarbejder med henblik på at sikre, at bevillingerne anvendes i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning.
7. Unionen og medlemsstaterne bekæmper svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser, i overensstemmelse med bestemmelserne i tredje del, artikel [...].

Artikel I-53: Unionens indtægter

1. Unionen tilvejebringer de nødvendige midler til at nå sine mål og til at gennemføre sin politik.
2. Unionens budget finansieres med forbehold af andre indtægter fuldt ud af egne indtægter.
3. Rammer for Unionens indtægter fastlægges, nye indtægtskategorier kan indføres og en eksisterende kategori kan ophæves ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Denne lov træder først i kraft, når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.
4. De nærmere bestemmelser om Unionens indtægter fastsættes ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Rådet træffer afgørelse efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Artikel I-54: Den flerårige finansielle ramme

1. Formålet med den flerårige finansielle ramme er at sikre en velordnet udvikling i Unionens udgifter inden for rammerne af de egne indtægter. Den fastlægger de årlige lofter for bevillinger til forpligtelser for hver enkelt udgiftskategori i overensstemmelse med artikel [...] i tredje del.
2. Den flerårige finansielle ramme fastlægges ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Det træffer afgørelse, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer.
3. Unionens årlige budget overholder den flerårige finansielle ramme.

Artikel I-55: Unionens budget

Europa-Parlamentet og Rådet vedtager på forslag af Kommissionen den europæiske lov, der fastlægger Unionens årlige budget, i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser i artikel [tidl. artikel 272].

AFSNIT VIII: UNIONEN OG DENS NÆROMRÅDER

Artikel I-56: Unionen og dens nærområder

1. Unionen udvikler privilegerede forbindelser med sine nabolande med henblik på at skabe et område med velstand og godt naboskab, der bygger på Unionens værdier og er kendetegnet ved tætte og fredelige forbindelser baseret på samarbejde.
2. Med henblik herpå kan Unionen indgå og gennemføre særlige aftaler med de berørte stater i overensstemmelse med artikel III-226 i forfatningens tredje del. Disse aftaler kan omfatte gensidige rettigheder og forpligtelser samt muligheden for fælles optræden. Der holdes regelmæssigt samråd om aftalernes gennemførelse.

AFSNIT IX: MEDLEMSKAB AF UNIONEN

Artikel I - 57: Kriterier for medlemskab og procedure for tiltrædelse af Unionen

1. Unionen er åben for alle europæiske stater, der respekterer værdierne i artikel 2 og forpligter sig til at fremme dem i fællesskab.
2. Enhver europæisk stat, der ønsker at blive medlem af Unionen, kan rette sin ansøgning til Rådet. Europa-Parlamentet, og medlemsstaternes nationale parlamenter underrettes om denne ansøgning. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet. Vilkårene og de nærmere bestemmelser for optagelse fastlægges ved en aftale mellem medlemsstaterne og den ansøgende stat. Denne aftale forelægges samtlige kontraherende stater til ratifikation i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel I - 58: Suspension af de rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen

1. Rådet kan med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer på begrundet forslag af en tredjedel af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet eller Kommissionen og efter godkendelse Europa-Parlamentet vedtage en afgørelse, der fastslår, at der er en klar fare for, at en medlemsstat groft krænker værdier, der er nævnt i artikel 2. Inden Rådet fastslår dette, hører det den berørte medlemsstat, og det kan efter samme procedure rette henstillinger til den.

Rådet efterprøver regelmæssigt, om de grunde, der har fået det til at fastslå ovennævnte, stadig er gældende.

2. Det Europæiske Råd kan med enstemmighed på forslag af en tredjedel af medlemsstaterne eller Kommissionen og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet vedtage en afgørelse, der fastslår, at en medlemsstat groft og vedvarende krænker værdier, der er nævnt i artikel 2, efter at have opfordret den pågældende medlemsstat til at fremsætte sine bemærkninger.
3. Hvis en krænkelse som omhandlet i stk. 2 er fastslået, kan Rådet med kvalificeret flertal vedtage en afgørelse, der suspenderer visse af de rettigheder, der følger af anvendelsen af forfatningen på den pågældende medlemsstat, herunder den pågældende medlemsstats stemmerettigheder i Rådet. Rådet tager i så fald hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.

Den pågældende medlemsstat er under alle omstændigheder fortsat bundet af sine forpligtelser i henhold til forfatningen.

4. Rådet kan senere med kvalificeret flertal vedtage en afgørelse om ændring af foranstaltninger truffet i medfør af stk. 3 som følge af ændringer i den situation, der har ført til, at de blev indført.
5. Ved anvendelsen af denne artikel træffer Rådet afgørelse uden at tage den pågældende medlemsstat i betragtning. Hvis medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer dette ikke vedtagelsen af de i stk. 2 omhandlede afgørelser.

Dette stykke gælder også, hvis stemmerettigheder suspenderes i medfør af stk. 3.

6. Ved anvendelsen af stk. 1 og 2 træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer og et flertal af sine medlemmer.

Artikel I - 59: Frivillig udtræden af Unionen

1. Enhver medlemsstat kan i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser beslutte at udtræde af Den Europæiske Union.
2. Hvis en medlemsstat beslutter at udtræde, meddeler den det til Det Europæiske Råd, der behandler denne meddelelse. På baggrund af Det Europæiske Råds retningslinjer forhandler og indgår Unionen med den pågældende stat en aftale om de nærmere bestemmelser for statens udtræden under hensyn til rammerne for dennes fremtidige forbindelser med Unionen. Denne aftale indgås på Unionens vegne af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

Repræsentanten for den udtrædende stat deltager ikke i drøftelser i Det Europæiske Råd eller Rådet eller i afgørelser truffet af Det Europæiske Råd eller Rådet, der vedrører den selv.

3. Denne forfatning ophører med at finde anvendelse på den berørte stat på datoen for udtrædelsesaftalens ikrafttræden eller, hvis en sådan aftale ikke foreligger, to år efter meddelelsen i stk. 2, medmindre Det Europæiske Råd efter aftale med den pågældende medlemsstat beslutter at forlænge denne frist.
4. Hvis en stat, der er udtrådt af Unionen, anmoder om fornyet medlemskab, behandles denne anmodning efter proceduren i artikel I - 57.

UDKAST TIL PROTOKOL OM DE NATIONALE PARLAMENTER ROLLE I DEN EUROPÆISKE UNION

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM MINDER OM, at den måde, hvorpå de enkelte nationale parlamenter udøver kontrol med deres egen regering i relation til Den Europæiske Unions aktiviteter, falder ind under den enkelte medlemsstats særlige forfatningsmæssige system og praksis,

SOM imidlertid ØNSKER at tilskynde til, at de nationale parlamenter i højere grad inddrages i Den Europæiske Unions aktiviteter, og at øge deres muligheder for at udtrykke deres synspunkter vedrørende såvel lovgivningsforslag som andre spørgsmål, der kan være af særlig interesse for dem,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til forfatningen:

I. Information til medlemsstaternes nationale parlamenter

1. Kommissionen sender alle sine høringsdokumenter (grøn- og hvidbøger og meddelelser) direkte til medlemsstaternes nationale parlamenter, når de bliver offentliggjort. Kommissionen sender ligeledes det årlige lovgivningsprogram og alle andre instrumenter vedrørende programmering af lovgivningen eller politikstrategi, som den forelægger Europa-Parlamentet og Rådet, til medlemsstaternes nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.
2. Alle lovgivningsforslag, der forelægges for Europa-Parlamentet og Rådet, sendes samtidig til medlemsstaternes nationale parlamenter.
3. Medlemsstaternes nationale parlamenter kan sende formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen en begrundet udtalelse om, hvorvidt et lovgivningsforslag overholder nærhedsprincippet, i overensstemmelse med den procedure, der er fastlagt i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

4. Der skal forløbe en periode på seks uger mellem det tidspunkt, hvor et lovgivningsforslag stilles til rådighed af Kommissionen for Europa-Parlamentet, Rådet og medlemsstaternes nationale parlamenter på Den Europæiske Unions officielle sprog, og det tidspunkt, hvor det sættes på Rådets dagsorden med henblik på vedtagelse eller vedtagelse af en fælles holdning inden for rammerne af en lovgivningsprocedure. Denne frist kan dog fraviges på grund af en sags hastende karakter, som skal begrundes i retsakten eller den fælles holdning. Bortset fra i behørigt begrundede hastetilfælde kan der ikke i denne seksugers periode fastslås enighed om et lovgivningsforslag. Der skal gå ti dage mellem det tidspunkt, hvor et forslag optages på Rådets dagsorden, og vedtagelsen af en fælles holdning.
5. Rådets dagsordener og resultaterne af Rådets samlinger, herunder protokollerne fra de af Rådets samlinger, hvor det drøfter lovgivningsforslag, sendes direkte til medlemsstaternes nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til medlemsstaternes regeringer.
6. Revisionsretten sender sin årsberetning til medlemsstaternes nationale parlamenter til orientering samtidig med fremsendelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.
7. Hvis de nationale parlamenter har to kamre, finder disse bestemmelser anvendelse på begge kamre.

II. Interparlamentarisk samarbejde

8. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter fastlægger i fællesskab, hvordan de effektivt og regelmæssigt kan organisere og fremme det interparlamentariske samarbejde inden for Den Europæiske Union.
9. Konferencen for Organer med Ansvar for EU-anliggender i Unionens parlamenter kan forelægge de bidrag, som den finder hensigtsmæssige, for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. Denne konference fremmer endvidere udveksling af oplysninger og bedste praksis mellem medlemsstaternes parlamenter og Europa-Parlamentet, herunder mellem deres fagudvalg. Konferencen kan ligeledes afholde interparlamentariske konferencer om specifikke emner, navnlig for at drøfte spørgsmål vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og vedrørende den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Bidrag fra konferencen forpligter på ingen måde de nationale parlamenter og foregriber ikke deres holdning.

PROTOKOL OM ANVENDELSE AF NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER, at beslutninger træffes så tæt på borgerne som muligt,

SOM ER BESLUTTET PÅ at fastsætte betingelserne for anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet som nedfældet i artikel I - 9 i forfatningen samt at indføre et system for kontrol med institutionernes anvendelse af nævnte princip,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til forfatningen:

1. Hver enkelt institution sikrer til stadighed, at nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet som defineret i artikel 8 i forfatningen overholdes.
2. Inden Kommissionen fremsætter forslag til en retsakt, foretager den omfattende konsultationer. Disse konsultationer skal eventuelt tage hensyn til de planlagte foranstaltningers regionale og lokale dimension. I ekstraordinært hastende tilfælde foretager Kommissionen ikke sådanne konsultationer. Den begrundes sin beslutning i forslaget.
3. Kommissionen sender alle sine lovgivningsforslag samt sine ændrede forslag til medlemsstaternes nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til EU-lovgiveren. Så snart Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutninger og Rådets fælles holdninger er blevet vedtaget, sendes de til medlemsstaternes nationale parlamenter.

4. Kommissionen begrundet sit forslag med hensyn til nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Ethvert lovgivningsforslag bør indeholde en detaljeret analyse, der gør det muligt at foretage en vurdering med hensyn til overholdelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Denne analyse skal omfatte en vurdering af forslaget's finansielle virkninger og, når der er tale om en rammelov, af dennes følger for de bestemmelser, som medlemsstaterne skal træffe, herunder eventuelt den regionale lovgivning. Begrundelsen for at fastslå, at et EU-mål bedre kan nås på EU-plan, skal underbygges af kvalitative og om muligt kvantitative indikatorer. Kommissionen skal tage hensyn til nødvendigheden af, at enhver byrde af finansiell eller administrativ art, der pålægges Unionen, nationale regeringer, regionale eller lokale myndigheder, erhvervsdrivende og borgere, begrænses mest muligt og står i rimeligt forhold til det mål, der skal nås.
5. Ethvert nationalt parlament i en medlemsstat eller ethvert kammer i et nationalt parlament kan senest seks uger efter, at Kommissionen har forelagt et lovgivningsforslag, sende en begrundet udtalelse til formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen med forklaring på, hvorfor det mener, at det pågældende forslag ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Hvert nationalt parlament eller hvert kammer i et nationalt parlament skal eventuelt konsultere de regionale parlamenter med lovgivningskompetence.
6. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen tager hensyn til de begrundede udtalelser, der fremsættes af medlemsstaternes nationale parlamenter eller af et kammer i disse parlamenter.

De nationale parlamenter i de medlemsstater, der har et parlamentarisk system med ét kammer, råder over to stemmer, mens hvert af kamrene i et parlamentarisk system med to kamre råder over én stemme.

Såfremt de begrundede udtalelser om, at et forslag fra Kommissionen krænker nærhedsprincippet, repræsenterer mindst to tredjedele af samtlige de stemmer, som er tildelt medlemsstaternes nationale parlamenter og kamrene i de nationale parlamenter, skal Kommissionen genbehandle sit forslag. Denne tærskel er på mindst en fjerdedel, når der er tale om et forslag fra Kommissionen eller et initiativ fra en gruppe af medlemsstater inden for rammerne af bestemmelserne i artikel [8] i kapitel X i tredje del i forfatningen vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Efter denne genbehandling kan Kommissionen beslutte at opretholde sit forslag, ændre det eller trække det tilbage. Kommissionen begrundes sin beslutning.

7. Domstolen har kompetence til at udtale sig om klager, der i henhold til de nærmere bestemmelser i artikel [230] indbringes af medlemsstaterne eller fremsendes af disse i overensstemmelse med deres interne retssystem på vegne af en medlemsstats nationale parlament eller et kammer i dette parlament under påberåbelse af, at en lovgivningsmæssig retsakt krænker nærhedsprincippet

I overensstemmelse med samme artikel i forfatningen kan Regionsudvalget også indbringe sådanne klager for så vidt angår lovgivningsmæssige retsakter, hvis vedtagelse det ifølge forfatningen skal høres om.

8. Kommissionen forelægger hvert år Det Europæiske Råd, Europa-Parlamentet, Rådet og medlemsstaternes nationale parlamenter en rapport om anvendelsen af forfatningens artikel I -
9. Årsrapporten sendes også til Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

TEKSTUDKAST MED BEMÆRKNINGER**AFSNIT I: DEFINITION AF UNIONEN OG DENS MÅL****Artikel I-1: Oprettelse af Unionen**

1. Med udgangspunkt i de europæiske **borgeres** folks og staters vilje til at skabe en fælles fremtid oprettes ~~der ved denne forfatning en~~ **Den Europæiske Union** [~~benævnt ...~~], **som medlemsstaterne tillægger kompetencer for at nå deres fælles mål. Unionen samordner de af medlemsstaternes politikker, der tager sigte på at nå disse mål, og udøver på fællesskabsgrundlag de kompetencer, medlemsstaterne overdrager den** ~~hvor medlemsstaternes politikker samordnes, og som på føderalt grundlag forvalter visse fælles kompetencer.~~
- ~~2. Unionen respekterer medlemsstaternes nationale identitet.~~
2. ~~Unionen er åben for alle europæiske stater, hvis folk deler de samme værdier, som respekterer disse værdier, og som forpligter sig til at fremme dem i fællesskab.~~
Unionen er åben for alle europæiske stater, der respekterer dens værdier og forpligter sig til at fremme dem i fællesskab.

Bemærkninger**Ad stk. 1:**

1. *Ordlyden af den foreslåede reviderede udgave tager hensyn til en lang række forslag fra konventsmedlemmerne:*

- *Man bør undgå udtrykket "på føderalt grundlag", for selv om det som beskrivelse forekommer relevant på flere sprog og efter flere konventsmedlemmers opfattelse, har det meget forskellige konnotationer på de forskellige sprog i EU og kan derfor give anledning til misforståelser i visse lande (jf. ændringsforslagene fra Hain + Kohout + Farnleitner + Hololei + Kirkhope + Hübner + Fini + Vanhanen + Kiljunen + Olesky + Costa + 3 portugisiske konventsmedlemmer + Korčok + Würmeling + Altmaier + Kacin + Horvat + Schlüter + Queiró + Rupel + Tomlinson + Muscardini + Oguz + Hololei + Kelam + 3 konventsmedlemmer + Schlüter). Flere konventsmedlemmer har foreslået det alternative udtryk "på fællesskabsgrundlag".*
- *Man bør nævne Unionens dobbelte legitimitet, der er baseret på borgerne og staterne (ændringsforslag fra Duhamel + 6, Brok + 12, Palacio, Follini, Korčok, Arabadjiev, Fischer, Katiforis, Szajer, Paciotti, Spini, Puwak, Meyer, Voggenhuber + 1, Mac Cormick, Nagy).*
- *Det bør udtrykkeligt fremgå, at Unionen udelukkende handler på grundlag af de kompetencer, som den tillægges af medlemsstaterne og ikke ved forfatningen som sådan (ændringsforslag fra Hain m.fl.)*
- *Det bør anføres, at det er Unionen, der samordner politikkerne (jf. ændringsforslag fra Duhamel + 6, Haenel + Badinter + Michel + 5).*
- *Man bør ikke give indtryk af, at Unionen samordner alle medlemsstaternes politikker (ændringsforslag fra Farnleitner + Michel + 5).*
- *Der er også taget hensyn til en række redaktionelle forslag.*

Præsidiet mener, at udtrykket "en stadig snævrere union" i de nuværende traktater, som flere konventsmedlemmer (Villepin, Michel + 5, Lopes, Van Lancker, Kohout, Fini, Lequiller, Kuneva, Fischer, Severin, Brok + 12) i deres ændringsforslag har anmodet om at få indsat i artikel 1, kan placeres i præamblen.

Ad stk. 2:

Afløst af den nye artikel 3b (jf. nedenfor), som er en sammenskrivning af dette stykke og det tidligere stk. 6 i artikel 9.

Ad stk. 3 (det nye stk. 2):

For at efterkomme en række ændringsforslag (Berger + 2, Timmermans + 3, Queiró, Brok + 34, Roche, Fischer, Svensson, Hjelm-Wallen + 3, Hain, de Vries + de Bruijn, Bonde + Heathcoat-Amory) præciseres det med den nye affattelse, at kriterierne for tiltrædelse er de samme som i den nuværende EU-traktat.

Artikel I-2: Unionens værdier

Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, retsstaten og respekt for menneskerettighederne. **Det er værdier, som medlemsstaterne har til fælles i et samfund.** Den sigter på at være et fredeligt samfund præget af pluralisme, tolerance, retfærdighed, lighed, solidaritet og ikke-forskelsbehandling.

Bemærkninger

Andet punktum er blevet omformuleret for ikke at give indtryk af, at der er tale om Unionens mål.

Den vigtigste ændring, der er foretaget i denne artikel, er indsættelsen af ordene "lighed" og "ikke-forskelsbehandling", hvilket en lang række konventsmedlemmer har anmodet om i deres ændringsforslag og på det ekstra plenarmøde den 26. marts 2003 (ændringsforslag fra Duhamel + 9, Andukaitis, Michel + 5, Paciotti + Spini, Katiforis, Voggenhuber + Lichtenberger, Giannakou, Einem, Tiilikainen, Kiljunen + Vanhanen, Svensson, Palacio, Kaufmann, Andriukaitis + 4). Disse to begreber omfatter naturligvis især ligestilling mellem mænd og kvinder, der nævnes mere specifikt i artikel 3.

Desuden har man fulgt forslagene om at nævne pluralisme i artiklen.

Artikel I-3: Unionens mål

1. Unionens mål er at fremme freden, sine værdier og sine befolkningers velfærd.
2. Unionen skal ~~udgøre~~ **give sine borgere** et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed **uden indre grænser og et indre marked med fri og lige konkurrence** ~~hvor dens fælles værdier udvikles, og rigdommen i dens kulturelle mangfoldighed respekteres.~~
3. **Unionen skal arbejde for et Europa med bæredygtig udvikling baseret på en afbalanceret økonomisk vækst og med en social markedsøkonomi, hvor der tilstræbes fuld beskæftigelse og sociale fremskridt.**

Den skal sigte på et højt niveau for beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten. Den skal fremme videnskabelige og teknologiske fremskridt.

Den skal bekæmpe social udstødelse og fremme retfærdighed og social beskyttelse, ligestilling mellem mænd og kvinder, solidaritet mellem generationerne og beskyttelse af børns rettigheder.

Den skal fremme økonomisk, social og territorial sammenhængskraft og solidaritet mellem medlemsstaterne.

Unionen skal respektere sin rige kulturelle og sproglige mangfoldighed samt beskytte og udvikle den europæiske kulturarv.

3. ~~Unionen skal arbejde for et Europa med bæredygtig udvikling baseret på en afbalanceret økonomisk vækst og social retfærdighed med et indre marked samt en økonomisk og monetær union, hvor der tilstræbes fuld beskæftigelse og skabes et højt niveau for konkurrenceevne og levestandard. Den skal fremme økonomisk og social samhørighed, ligestilling mellem mænd og kvinder samt miljøbeskyttelse og social beskyttelse og skabe videnskabeligt og teknologisk fremskridt, herunder udforskning af rummet. Den skal fremme solidaritet mellem generationer og stater og lige muligheder for alle.~~
4. I forsvaret for Europas uafhængighed og interesser skal Unionen tilstræbe at fremme sine værdier i den øvrige verden. **Unionen skal i forbindelserne med den øvrige verden forsvare og fremme sine værdier og interesser.** Den skal bidrage til **fred, sikkerhed,** bæredygtig udvikling af jorden, solidaritet og gensidig respekt folkene imellem, **fri og fair handel,** udryddelse af fattigdom og beskyttelse af **menneskerettighederne, især børns** rettigheder, samt nøje overholdelse og udvikling af ~~internationalt godkendte retlige forpligtelser~~ **folkeretten, herunder overholdelse af principperne i De forenede Nationers pakt samt fred mellem staterne.**
5. Disse værdier skal søges opfyldt med passende midler afhængigt af de beføjelser, der er tillagt Unionen i denne forfatning.

Bemærkninger

I betragtning af det store antal ændringsforslag til stk. 2 og 3 i denne artikel har præsidiet omarbejdet disse to stykker, for at tage hensyn til så mange ændringsforslag og indlæg som muligt, men det har også forsøgt at gøre teksten letlæselig og at bevare eller endog forbedre den politiske balance.

I den nye tekst er der således taget hensyn til følgende ændringsforslag:

- *Man har adskilt begreberne "område med frihed, sikkerhed og retfærdighed" på den ene side og "kulturel mangfoldighed" på den anden side, da kombinationen af de to er blevet kritiseret.*
- *Man har gjort det klart, at Unionen tilbyder området med frihed, sikkerhed og retfærdighed samt det indre marked til gavn for sine borgere (Brok + 13).*
- *Man har styrket formuleringen vedrørende miljøbeskyttelse (Hjelm-Wallén + 3 konventsmedlemmer, Michel + 5, Voggenhuber + Lichtenberger, Tiilikainen + Peltomäki, Fischer, Svensson, Duff, MacCormick, Thorning-Schmidt, Kaufmann, Santer + 2 konventsmedlemmer, Timmermans, Palacio, Skaarup og Dybkjær).*
- *Man har indført begrebet "social markedsøkonomi" i teksten som anbefalet af Arbejdsgruppe XI (jf. ændringsforslag fra de Villepin, Farnleitner, Santer + 2, Voggenhuber + Lichtenberger, Duhamel + 9, Nagy, Fischer, Kuneva, MacCormick, Arabajiev, Paciotti + Spini, Kaufmann, Floch, Meyer, Lopez-Garrido, Brok + 23 konventsmedlemmer) og har også taget hensyn til de fleste af de andre elementer, som Arbejdsgruppe XI har foreslået.*
- *Man har indført begrebet "et indre marked med fri og lige konkurrence" (Teufel, Heatchcoat-Amory).*
- *Man har indsat begrebet "territorial sammenhængskraft" (ændringsforslag fra Borrel + 2, Cravinho, Chabert, de Villepin, Frendo, Cristina, Kacin, Horvat, Lequiller, Einem, Paciotti + Spini, Serracino-Inglot + Inguanez).*
- *Man har nævnt begrebet "sproglig mangfoldighed" sammen med "kulturel mangfoldighed" (MacCormick, Borrell + 2, Hübner, Rupel + 1, Eckstein-Kovacs, Haenel + Badinter, Abitbol, Farnleitner, Muscardini, Lequiller, Rubel + Lenarcic, Cushnahan, Queiró). Af hensyn til balancen har man tilføjet begrebet "fælles kulturarv", der allerede er nævnt i den nuværende traktat (ændringsforslag fra de Vries + 4).*

- *Man har slettet "herunder udforskning af rummet" (Hjelm-Wallén + 3 konventsmedlemmer, Kristensen, Hain, Hololei, Lopes, Svensson, de Vires + 4 konventsmedlemmer, Kiljunen + Vanhannen, Duff, Einem, Wittbrodt, Queiró, Heathcoat-Amory, Kohout, Meyer, Muscardini og Fogler).*
- *Man nævner nu ikke kun børns rettigheder under Unionens optræden udadtil, men også under dens optræden indadtil.*

Præsidiet understreger, at det ligger i logikken i denne artikel, at de forskellige generelle begreber, der skal definere Unionens overordnede mål på en koncis og letlæselig måde, og som undertiden er nye i forhold til de nuværende traktater, skal fortolkes sådan, at hvert af dem dækker en række mere præcise politikker og mål, der er nedfældet i forfatningens tredje del.

Præsidiet har i øvrigt også sørget for, at flere andre elementer, der er foreslået i den forbindelse, har fået en fremtrædende placering i forfatningens tredje del, jf. artikel III-1, III-2 og III-3 i tredje del om kønsmainstreaming, hensyntagen til miljøbeskyttelsesaspekterne og tjenesteydelser af almen interesse samt omtalen af bekæmpelse af racisme og fremmedhad i den artikel i tredje del, der omhandler målene inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Stk. 4 er blevet omarbejdet for at tage hensyn til en lang række ændringsforslag og indlæg, der alle går ud på, at affattelsen bør være mindre "eurocentrisk" og mindre defensiv, så det fremgår klart, at Unionen har en åben holdning over for resten af verden. Der er også taget hensyn til flere andre og mere specifikke ændringsforslag, navnlig et ønske om medtagelse af sikkerhed (jf.

ændringsforslag fra Barnier, Demiralp, Figel, Giannakou, Brok + 13, Palacio, Michel + 5, Roche, de Villepin og Kelam), menneskerettigheder (Farnleitner, Voggenhuber + Lichtenberger, Michel + 5, Lequiller, Duff, MacCormick, Serracino-Inglott, Hjelm-Wallén + 3, Nagy, Kaufmann og Tomlinson), overholdelse og udvikling af folkeretten, herunder De Forenede Nationers pagt (Lopes, Michel + 5, Svensson, Hjelm-Wallén + 3, Paciotti + Spini og Dini) samt fri og fair handel (Lennmarker, Brok + 13, Stockton).

Artikel I-4: Grundlæggende friheder og ikke-forskelsbehandling

1. **Fri bevægelighed for personer, varer, tjenesteydelser og kapital samt etableringsfrihed sikres i og af Unionen i overensstemmelse med denne forfatnings bestemmelser.**
2. Inden for denne forfatnings anvendelsesområde og med forbehold af dens særlige bestemmelser er enhver forskelsbehandling udøvet på grundlag af nationalitet forbudt.

Bemærkninger

Denne nye artikel bygger på forslag, der er blevet fremsat i forskellige ændringsforslag og på de ekstra møder den 5. og 26. marts, og imødekommer også et ønske hos Domstolens præsident, som han gav udtryk for i et indlæg i diskussionskredsen den 17. februar: den stadfæster de fire grundlæggende bevægelsesfriheder samt etableringsfriheden helt i begyndelsen af første del og giver dermed deres afgørende betydning i juridisk og politisk henseende større synlighed. Det understreges også mere markant og hensigtsmæssigt end i det tidligere udkast, hvor de var placeret i artiklen om enekompetencer, at der frem for alt er tale om grundlæggende friheder, dvs. garantier, der gælder umiddelbart. Dette er meget bedre end at begrænse medlemsstaternes lovgivningskompetencerne, hvilket ville have været tilfældet, hvis man havde placeret dem under enekompetencerne. Med henblik på klassificeringen af kompetencerne i afsnit III er lovgivning med hensyn til gennemførelse af de grundlæggende friheder omfattet af begrebet "det indre marked".

Præsidiet har fundet det hensigtsmæssigt at tilføje forbuddet mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet i denne artikel. I det foregående udkast var dette forbud omtalt i artikel 6. Man har ikke fulgt de ændringsforslag, der går ud på at slette denne bestemmelse i første del med den begrundelse, at den findes i chartret. Præsidiet mener nemlig, at dette forbuds særlige politiske betydning for den europæiske konstruktion og det ønskelige i at sikre kontinuitet i retspraksis i forbindelse med EF-traktatens artikel 12 berettiger til at bevare denne bestemmelse i første del.

Artikel I-5: Forbindelserne mellem Unionen og medlemsstaterne

- 1. Unionen respekterer medlemsstaternes nationale identitet, der ligger i deres grundlæggende politiske og forfatningsmæssige strukturer, herunder regionalt og lokalt selvstyre. Den respekterer deres centrale statslige funktioner, herunder funktioner, der skal sikre deres territoriale integritet og opretholdelse af lov og orden samt beskyttelse af den indre sikkerhed.**
- 2. Ifølge princippet om loyalt samarbejde respekterer Unionen og medlemsstaterne hinanden og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af forfatningen.**

Medlemsstaterne letter Unionens gennemførelse af dens opgaver og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af denne forfatnings mål i fare.

Bemærkninger

På baggrund af de mange forslag, der blev positivt modtaget på de ekstra plenarmøder den 5. og 26. marts, sammenskriver og afløser den nye artikel I-5 artikel 1, stk. 2, og artikel 9, stk. 6, i det foregående udkast, og den indarbejder også stykkerne om loyalt samarbejde i det tidligere udkast til artikel 8 som yderligere elementer i en generel artikel om Unionens forbindelser med medlemsstaterne.

Artikel I-6: Juridisk person

Unionen har status som juridisk person.

Bemærkninger

Artiklen er uændret, da den allerede er godkendt ved konsensus.

AFSNIT II: GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER OG UNIONSBORGERSKAB

Artikel I-7: Grundlæggende rettigheder

1. ~~Unionens charter om grundlæggende rettigheder udgør en integrerende del af forfatningen. Chartret findes [i anden del af/i en protokol knyttet til] denne forfatning.~~
Unionen anerkender de rettigheder, friheder og principper, der findes i chartret om grundlæggende rettigheder, som udgør anden del af denne forfatning.
2. ~~Unionen kan tiltræde~~ **bestræber sig på at tiltræde** den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Tiltrædelse af denne konvention ændrer ikke Unionens beføjelser som fastsat i denne forfatning.
3. De grundlæggende rettigheder, således som de garanteres ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, og således som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, indgår som generelle principper i EU-retten.

Bemærkninger

1. *I betragtning af holdningen hos et stort flertal af konventsmedlemmer forekommer indarbejdningen af chartret i en ny anden del at være en kompromisløsning, der kan opnå bred konsensus på konventet.*

Formuleringen af stk. 1 stemmer bedre overens med logikken i denne løsning end formuleringen i det foregående udkast. Den bygger på en række ændringsforslag (Costa, Eduarda Azevedo, d'Oliveira Martins, Nazaré Pereira, Duhamel + 8, Teufel, Schlüter, Palacio) og svarer nøjagtig til sidste punktum i chartrets præambel.

2. *Hvad angår tiltrædelsen af EMRK fik den valgte formulering "Unionen bestræber sig på at tiltræde ..." bred støtte på det ekstra møde den 26. marts (jf. også ændringsforslag fra Kiljunen og Vanhanen, Svensson, Hjelm-Wallén + 4, Van der Linden + 3, Tiilikainen, Brok + 15).*
3. *Hvad angår de ændringsforslag, der tager sigte på medtagelse af andre internationale konventioner på menneskerettighedsområdet (Söderman, Michel + 5, Paciotti, Kaufmann, Voggenhuber, Lichtenberger, McCormick, Duff + 6, Spini, Nagy), er det klart, at dette stykke som ændret af præsidiet ikke kan fortolkes sådan, at det udelukker muligheden for at tiltræde andre konventioner på menneskerettighedsområdet. Denne mulighed eksisterer i henhold til andre retsgrundlag, der er nævnt i forfatningen (nemlig de forskellige politikker, der har en forbindelse til sådanne konventioner, eller fleksibilitetsbestemmelsen i artikel I-17). Dette stykke kan kun kræve, at Unionen bestræber sig på at tiltræde EMRK, men udelukker på ingen måde muligheden for at tiltræde andre konventioner. Som præsidiet allerede har gjort opmærksom på, er det kun EMRK, der nævnes i dette stykke, fordi Domstolen i en udtalelse i 1996 afviste, at Fællesskabet har kompetence til at tiltræde denne konvention på grund af særlige forhold, der gør sig gældende i forbindelse med den.*

Artikel I-8: Unionsborgerskab

1. Unionsborgerskab har enhver, der er statsborger i en medlemsstat. Unionsborgerskabet er et supplement til det nationale statsborgerskab og træder ikke i stedet for dette. ~~Alle unionsborgere er lige for loven.~~
2. Enhver unionsborger har de rettigheder og er underkastet de pligter, der er indeholdt i denne forfatning. Enhver unionsborger
 - har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område
 - har valgret og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet og ved kommunale valg i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat
 - nyder i tredjelande, hvor den medlemsstat, hvori den pågældende er statsborger, ikke er repræsenteret, enhver medlemsstats diplomatiske og konsulære myndigheders beskyttelse på samme vilkår som statsborgere i denne medlemsstat
 - har ret til at indgive andragender til Europa-Parlamentet, henvende sig til Den Europæiske Ombudsmand samt skrive til Unionens institutioner eller rådgivende organer på et af Unionens sprog og få svar på samme sprog.
3. Disse rettigheder udøves med de begrænsninger og under de betingelser, der er fastsat i denne traktat og i gennemførelsesbestemmelserne hertil.

Bemærkninger

Man har slettet punktummet "Alle unionsborgere er lige for loven", som er blevet kritiseret af en lang række konventsmedlemmer (ændringsforslag fra Duhamel +8, Kaufmann, Kiljunen + 1, Figel, Fischer, Brok + 13, Duff + 4) for at kunne komme i konflikt med chartret, da dette sikrer alle og ikke blot unionsborgere lighed for loven.

Til gengæld har præsidiet bevaret listen over borgernes rettigheder i stk. 2 og begrænsningerne og betingelserne i stk. 3, selv om der er fremsat ændringsforslag med henblik på at undgå overlapning med artikel 39-46 i chartret. Disse rettigheder er nemlig en væsentlig del af selve begrebet unionsborgerskab og skal derfor nævnes i det afsnit i første del, hvor dette begreb defineres.

AFSNIT III: UNIONENS BEFØJELSER OG HANDLINGER

Artikel I-9: De grundlæggende principper

1. Afgrænsningen af **Unionens beføjelser styres af princippet om kompetencetildeling.**
Udøvelsen af Unionens beføjelser styres af ~~princippet om kompetencetildeling,~~
nærhedsprincippet **og** proportionalitetsprincippet ~~og princippet om loyalt samarbejde.~~
2. ~~Følge-I medfør af~~ princippet om kompetencetildeling handler Unionen inden for rammerne af de beføjelser, **som medlemsstaterne har** tillagt den **i** forfatningen, med henblik på at opfylde de mål, den fastsætter. Enhver beføjelse, der ikke er tillagt Unionen ~~ved i~~ forfatningen, tilkommer medlemsstaterne.
3. ~~Følge-I medfør af~~ nærhedsprincippet handler Unionen på de områder, der ikke hører ind under dens enekompetence, kun hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne **på centralt, regionalt eller lokalt plan,** men på grund af den påtænkte handlingens omfang eller virkninger bedre kan ~~gennemføres~~ **nå** på EU-plan.

Institutionerne anvender nærhedsprincippet i overensstemmelse med protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, der er knyttet som bilag til forfatningen. De nationale parlamenter sikrer, at nærhedsprincippet overholdes, i overensstemmelse med proceduren i denne protokol.

4. ~~Ifølge~~ **I medfør af** proportionalitetsprincippet går indholdet og formen af Unionens handling ikke videre end til, hvad der er nødvendigt for at nå denne forfatnings mål.

Institutionerne anvender proportionalitetsprincippet i overensstemmelse med den protokol, der er nævnt i stk. 3.

5. ~~Ifølge princippet om loyalt samarbejde respekterer Unionen og medlemsstaterne hinanden og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af forfatningen.~~

Bemærkninger

Præsidiet anser det for vigtigt at bevare denne artikel, eftersom den præciserer og definerer principperne for afgrænsning af beføjelserne mellem Unionen og dens medlemsstater samt for Unionens udøvelse af sine beføjelser i overensstemmelse med Nice-erklæringen om Unionens fremtid.

I betragtning af de mange ændringsforslag, der tager sigte på, at man nævner og definerer principperne og fastsætter bestemmelser for deres gennemførelse i samme artikel, er stk. 2 og 3 i den tidligere artikel 9 blevet indarbejdet i den nye artikel I-9 (Santer m.fl., Tiilikainen og Peltomäki, Fischer, Palacio, Farnleitner, Hain, Heathcoat-Amory).

Man har slettet omtalen af princippet om loyalt samarbejde i denne artikel (og i den følgende artikel). Det er nu nævnt i en ny artikel I-5 i afsnit I sammen med respekten for den nationale identitet. Disse to principper rækker nemlig videre end Unionens udøvelse af sine beføjelser, og præsidiumet har derfor ment, at de bør placeres i afsnit I i forfatningens første del.

Ad artikel I-9, stk. 1

Dette stykke er blevet ændret for at præcisere, at princippet om kompetencetildeling gælder for afgrænsningen af beføjelserne, hvorimod nærheds- og proportionalitetsprincippet gælder for udøvelsen af beføjelserne. Omtalen af princippet om loyalt samarbejde er blevet slettet, eftersom det er nævnt i artikel I-5 i forfatningen.

Hvad angår de ændringsforslag, der tager sigte på at nævne principperne om sammenhæng og/eller integration i dette stykke (Ben Fayot, Skaarup, Mac Cormick, Voggenhuber, Lichtenberger, Nagy), vil disse principper blive indsat i en horisontal bestemmelse i forfatningens tredje del.

Ad artikel I-9, stk. 2

Med ændringen af dette stykke er der taget hensyn til de ændringsforslag, der vil præcisere, at medlemsstaterne tillægger Unionen beføjelser gennem forfatningen, og at Unionen ikke tilægges beføjelser ved forfatningen selv. Ændringen i begyndelsen af stykket er af rent redaktionel karakter.

Artikel I-9, stk. 3

Den eneste ændring, der er foretaget i dette stykke, er tilføjelsen af det regionale og lokale plan i forbindelse med nærhedsprincippet for at tage hensyn til ændringsforslagene i den henseende (Teufel, Cushnahan, Duff m.fl., Mac Cormick, Farnleitner).

Andet afsnit overtager stk. 2 i den tidligere artikel 9 for at tage hensyn til ændringsforslagene i den henseende.

Anvendelsen af nærhedsprincippet er fortsat udelukket på de områder, der hører under enekompetencen, da Unionen her er den eneste, der kan lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter, og medlemsstaterne kan kun gøre det ved EU-bemyndigelse eller i forbindelse med gennemførelse af Unionens retsakter. Proportionalitetsprincippet, der er afgørende for EU-reguleringens intensitet, fortsætter under alle omstændigheder med at finde anvendelse på de områder, der hører under enekompetencen.

Ad artikel I-9, stk. 4

Andet afsnit overtager stk. 3 i artikel 9 for at tage hensyn til ændringsforslagene i den henseende og til de ændringsforslag, der går ud på, at der i dette stykke bør henvises til protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet (Oleksy, Fischer).

Artikel I-9, stk. 5

Dette stykke er nu anbragt i den nye artikel I-5.

Kirkers og konfessionsløse organisationers status, som nogle konventsmedlemmer (Brok m.fl., Heathcoat-Amory, Kaufmann, Einem) har ønsket nævnt, er nu omtalt i afsnittet om Unionens demokratiske liv.

Artikel I-10: Anvendelse af de grundlæggende principper EU-retten

1. Forfatningen og den ret, der er vedtaget af Unionens institutioner under udøvelsen af de beføjelser, der er tillagt denne, har forrang frem for medlemsstaternes ret.

- 2.4. Medlemsstaterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger, der kan sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af forfatningen eller af retsakter vedtaget af EU-institutionerne.
- ~~2. Under udøvelsen af de beføjelser, der ikke hører ind under Unionens enekompetence, anvender institutionerne nærhedsprincippet i overensstemmelse med protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, der er knyttet som bilag til forfatningen. Proceduren i denne protokol giver medlemsstaternes nationale parlamenter mulighed for at sikre, at nærhedsprincippet overholdes.~~
- ~~3. Under udøvelsen af Unionens beføjelser anvender institutionerne proportionalitetsprincippet i overensstemmelse med samme protokol.~~
- ~~5. I overensstemmelse med princippet om loyalt samarbejde letter medlemsstaterne Unionens gennemførelse af dens opgaver og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af denne forfatnings mål i fare. Unionen optræder loyalt over for medlemsstaterne.~~
- ~~6. Unionen respekterer medlemsstaternes nationale identitet, der ligger i deres grundlæggende struktur og statens centrale funktioner, navnlig den politiske og forfatningsmæssige struktur, herunder organiseringen af de offentlige myndigheder på nationalt, regionalt og lokalt plan.~~

Bemærkninger

Omtalen af princippet om forrang er blevet bevaret, da det er et grundlæggende princip i EU-retten, der skal defineres i forfatningen.

Stk. 2 og 3 er nu anbragt i artikel I-9 og stk. 5 og 6 i den nye artikel I-5.

Artikel I-11 : Kompetencekategorier

1. Når Unionen i forfatningen ~~tillægges tillægger Unionen~~ enekompetence på et bestemt område, er det kun Unionen, der kan lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter, og medlemsstaterne har selv kun beføjelse hertil efter bemyndigelse fra Unionen **eller med henblik på at gennemføre de retsakter, som Unionen vedtager.**
2. Når Unionen i forfatningen på et bestemt område ~~tillægges tillægger Unionen~~ en kompetence, der deles med medlemsstaterne, har Unionen og medlemsstaterne beføjelse til at lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter på dette område. Medlemsstaterne udøver ~~kun~~ deres kompetence, hvis og i det omfang Unionen ikke har udøvet sin **eller er ophørt med at udøve den.**
3. Unionen har kompetence til at ~~samordne medlemsstaternes økonomiske politikker sikre samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikker.~~
4. Unionen har kompetence til at udforme og gennemføre en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik.
5. På visse områder og under de betingelser, der er fastlagt i forfatningen, har Unionen beføjelse til at gennemføre tiltag for at understøtte, koordinere eller supplere medlemsstaternes indsats, uden at denne beføjelse dog træder i stedet for medlemsstaternes beføjelser på disse områder.
6. **Omfanget af og de nærmere bestemmelser for udøvelse af Unionens beføjelser fastlægges i** de specifikke bestemmelser for de enkelte områder i tredje del af forfatningen. ~~Unionen udøver sine beføjelser med henblik på at gennemføre de politikker, der er fastlagt i forfatningens anden del, i overensstemmelse med de specifikke bestemmelser for de enkelte områder heri.~~

Artikel I-11, stk. 1

Udtrykket "eller med henblik på at gennemføre de retsakter, som Unionen vedtager" er blevet tilføjet for at tage hensyn til, at selv på områderne med enekompetence er det i overensstemmelse med det generelle princip i artikel I-10, stk. 2, normalt medlemsstaterne selv, der gennemfører EU-retten, uden at der kræves bemyndigelse fra Unionen. Det er kun, når en sådan gennemførelse undtagelsesvist skal foretages af Unionen, at det skal fastsættes eksplicit i en EU-retsakt. Tilføjelsen i stk. 1 har til formål at sikre, at medlemsstaternes gennemførelse af EU-retten på et område med enekompetence ikke kræver bemyndigelse fra Unionen, hvilket er tilfældet på nuværende tidspunkt.

De ændringsforslag, der går ud på at tilføje et nyt afsnit i denne bestemmelse, som udtrykkeligt nævner, at beføjelserne tillægges Unionen af medlemsstaterne, er allerede taget med i artikel I-9, stk. 2 (Hain, Lord Tomlinson, Heathcoat-Amory, Roche).

Betegnelsen "enekompetence" er bevaret, da den bedre afspejler den omstændighed, at det drejer sig om områder, hvor det udelukkende er Unionen, som har kompetence til at lovgive. Endvidere er dette et udtryk, der allerede findes i de nuværende traktater og i Domstolens retspraksis, hvilket ikke er tilfældet med ordet "egenkompetence".

Med hensyn til nødvendigheden af en bemyndigelse fra Unionen, for at medlemsstaterne kan lovgive eller vedtager juridisk bindende retsakter på et område med enekompetence, går de fremsatte ændringsforslag i indbyrdes modsatte retninger. Medens nogle ændringsforslag kræver udeladelse af henvisningen til nødvendigheden af en bemyndigelse fra Unionen, kræver andre ændringsforslag, at indholdet af bemyndigelsen præciseres yderligere. Det foreslås derfor at bevare den nuværende affattelse, der giver en fleksibilitetsmargen med hensyn til formen og indholdet af Unionens bemyndigelse.

Formålet med den nye affattelse af sidste punktum i dette stykke er at tage hensyn til flere ændringsforslag (Brok m.fl., Teufel, Würmeling, Altmaier), der kræver en omformulering af grænserne for medlemsstaternes kompetence på et område, hvor der er delt kompetence. Tilføjelsen i denne artikel indebærer, at hvis Unionen ophører med at udøve sin kompetence på et område med delt kompetence, går denne kompetence tilbage til medlemsstaterne. Den nye affattelse skulle også imødekomme Joschka Fischer, der har ønsket en ændring af den tidligere artikel 12, stk. 3.

Præsidiet mener, at områderne med delt kompetence fortsat skal være defineret som områder, hvor både Unionen og medlemsstaterne har lovgivningskompetence, og ikke kun som områder, hvor Unionen samordner og fastsætter de overordnede regler. Samordningen af medlemsstaternes politikker skal fortsat henhøre under denne bestemmelse, idet selve begrebet samordning indebærer, at den primære kompetence til at lovgive på det pågældende område fortsat skal henhøre under medlemsstaterne. Med hensyn til ordene "fastsætte de overordnede retningslinjer" går det, som Unionen foretager sig, på mange områder med delt kompetence ud over fastsættelse af sådanne retningslinjer. Hvis man definerede områderne med delt kompetence som de områder, hvor Unionen fastsætter de overordnede regler eller samordner medlemsstaternes politikker, skulle man oprette en ny kompetencekategori for at dække de områder, hvor såvel Unionen som medlemsstaterne har kompetence til at lovgive.

Ændringsforslagene om at fastsætte, at når Unionen har udøvet sin kompetence, skal medlemsstaterne overholde de forpligtelser, der er fastlagt i forfatningen eller retsakter, som Unionen vedtager (Tiilikainen og Peltomäki, Kuvena, Kiljunen og Vanhanen, Balázs, de Villepin), er taget med i artikel I-10, som bekræfter princippet om EU-rettens forrang og princippet om, at medlemsstaterne skal sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af forfatningen eller af retsakter, som Unionen vedtager.

Artikel I-11, stk. 3

Præsidiets finder, at den særlige karakter af samordningen af medlemsstaternes politikker på det økonomiske og beskæftigelsesmæssige område begrundes, at stykket figurerer som særskilt bestemmelse.

De ændringer, der er medtaget i denne bestemmelse, sigter mod at finde en balance mellem de ændringsforslag, der kræver, at dette stykke (samt den tidligere artikel 13) afspejler den nuværende tekst til traktatens bestemmelser om samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker (artikel 99 i TEF) (Roche, Teufel, Heatcoat-Amory, Fischer, Palacio, Queiró), de ændringsforslag, som går ud på at lade dette stykke udgå og medtage samordningen blandt områder med delt kompetence eller områder med understøttende tiltag (Tiilikainen og Peltomäki, Kohout, Beres m.fl., Hain, Lopes, Duff m.fl., Earl of Stokton, Svensson, Kiljunen og Vanhanen, Nagy), og de ændringsforslag, som går ud på, at der henvises til medlemsstaternes kompetence til at foretage samordningen sammen med Unionen (de Vries m.fl.).

De ændringsforslag, der går ud på, at samordningen af medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker medtages i denne bestemmelse (Duhamel m.fl., Borrel m.fl., Gabaglio, Michel m.fl.), er blevet fulgt, da traktaten med hensyn til de økonomiske politikker såvel som beskæftigelsen udtrykkeligt bestemmer, at medlemsstaternes politikker skal samordnes i Rådet, og at Unionen kan vedtage henholdsvis overordnede retningslinjer og retningslinjer. Ændringsforslagene om i dette stykke at tilføje samordningen af social- og arbejdsmarkedspolitikkerne (Duhamel m.fl., Borrell m.fl., Michel m.fl., Paciotti og Spinni, Lequiller, Santer m.fl.) er taget med i artikel I-14.

Artikel I-11, stk. 4

Præsidiets skønner, at den særlige karakter af Unionens og medlemsstaternes kompetence inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik begrundes, at stykket bevares som særskilt stykke. På grund af karakteren af Unionens kompetence på området er det således vanskeligt at kategorisere det enten som delt kompetence eller som område med understøttende tiltag.

Der er taget hensyn til de ændringsforslag, der kræver en mere detaljeret affattelse af Unionens beføjelser på dette område (Hain, Farnleitner, Roche, Brok m.fl., Borrell m.fl., Santer m.fl., Figel; de Villepin), i den nye affattelse af artikel 14.

Artikel I-11, stk. 5

Der er taget hensyn til de fleste af ændringsforslagene vedrørende dette stykke i artikel I-16.

Henvisningen til forbuddet mod harmonisering på disse områder, som nogen konventsmedlemmer har anmodet om (Tiilikainen og Peltomäko, Lopes, Teufel, Kiljunen, Vanhanen), er ikke blevet medtaget, da en sådan henvisning allerede findes i artikel I-16, stk. 3.

Artikel I-11, stk. 6

Dette stykke er blevet omformuleret, så det gengiver indholdet af artikel 12, stk. 2, der er udgået. Henvisningen til bestemmelserne i tredje del omfatter ikke blot beføjelserne, men også de handleformer og instrumenter, der er nævnt i disse bestemmelser.

Artikel I-12: Områder med enekompetence

1. Unionen har enekompetence til at sikre fri bevægelighed for personer, varer, tjenesteydelser og kapital og fastlægge konkurrenceregler på det indre marked samt på følgende områder:
 - den monetære politik for de medlemsstater, der har indført euroen
 - den fælles handelspolitik
 - toldunionen
 - bevarelsen af havets biologiske ressourcer inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik.

2. Unionen har enekompetence i forbindelse med indgåelse af en international aftale, når denne indgåelse er omhandlet i en EU-retsakt, når den er nødvendig for at give Unionen mulighed for at udøve sin kompetence på internt plan, eller når den berører en intern EU-retsakt.

Artikel I-12, stk. 1

De områder, der er nævnt i dette stykke, er områder, hvor Unionen på nuværende tidspunkt har enekompetence.

Præsidiet mener, at listen over områder med enekompetence bør være udtømmende (ligesom de områder, hvor der kan anvendes understøttende tiltag). Derimod behøver listen over områderne med delt kompetence ikke være udtømmende, da der er tale om en restkategori. Dette er så meget mere nødvendigt, som Unionen på områder, hvor den har enekompetence, er den eneste, der kan lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter.

Rækkefølgen af de områder, der henhører under enekompetence, er blevet ændret for at sætte de politikker, der er mest relevante for borgerne, øverst.

Fri bevægelighed for personer, varer, tjenesteydelser og kapital er udeladt for at tage hensyn til flere ændringsforslag, ifølge hvilke de fire friheder, da de ikke udgør et område (området er det indre marked), skal figurere et andet sted end i kompetenceafsnittet (Hain, Farnleitner, Tiilikainen og Peltomäki, Hjelm-Wallen m.fl., Kaufman og Fischer). Den nye artikel I-4 omhandler de fire friheder som friheder, der sikres af Unionen og inden for denne.

Præsidiets har ikke tilføjet nogen nye områder til listen over enekompetencer, da de områder, som nogle konventsmedlemmer har ønsket tilføjet, ikke udgør områder i sig selv, men noget, der pr. definition kun kan vedtages af Unionen (budgettet, regler til sikring af, at institutionerne fungerer korrekt, Unionens statistikker osv.), eller områder, der henhører under delt kompetence i overensstemmelse med de nuværende bestemmelser i tredje del (fælles landbrugs- og fiskeripolitik, fælles område med frihed og sikkerhed osv.), eller også udgør de aspekter af et bredere område, som allerede henhører under enekompetencen (monetær lovgivning og valutakurspolitik).

Da det på de områder, hvor der er enekompetence, kun er Unionen, der kan lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter (undtagen ved bemyndigelse), har man skønnet, at en specifik henvisning til bestemmelserne i tredje del ikke er nødvendig, da spørgsmålet om afgrænsning af kompetencen mellem Unionen og medlemsstaterne især gør sig gældende ved områder med delt kompetence og områder med understøttende tiltag. Henvisningen til tredje del i artikel I-11, stk. 6, omfatter under alle omstændigheder alle de områder, der er omhandlet i første dels afsnit III, herunder også områderne med enekompetence.

Artikel I-12, stk. 2

Dette stykke er bevaret uændret som følge af det meget lille antal ændringsforslag, der er blevet fremsat til det, og fordi det nøje afspejler Domstolens retspraksis vedrørende Unionens enekompetence til at indgå internationale aftaler.

Artikel I-13: Områder med delt kompetence

1. Unionen deler kompetence med medlemsstaterne, når forfatningen tillægger den en kompetence, der ikke vedrører de i artikel I-12 og I-16 omhandlede områder.
2. ~~Omfanget af Unionens delte kompetencer er fastlagt ved bestemmelserne i anden del.~~
3. ~~Når Unionen ikke har udøvet eller ophører med at udøve sin kompetence på et område med delt kompetence, kan medlemsstaterne udøve deres.~~
4. Delt kompetence mellem Unionen og medlemsstaterne finder anvendelse på følgende hovedområder:
 - det indre marked
 - området med frihed, sikkerhed og retfærdighed
 - landbrug og fiskeri, **undtagen bevarelse af havets biologiske ressourcer**
 - transport og transeuropæiske net
 - energi
 - social- og arbejdsmarkedspolitik **for så vidt angår de aspekter, der fremgår af tredje del**
 - økonomisk og social samhørighed
 - miljø
 - forbrugerbeskyttelse
 - **folkesundhed den fælles sikkerhedsindsats på folkesundhedsområdet.**
5. På områderne forskning, teknologisk udvikling og rumfart har Unionen kompetence til at gennemføre tiltag, navnlig **fastlæggelse og** iværksættelse af programmer, uden at udøvelsen af denne kompetence kan føre til, at medlemsstaterne forhindres i at udøve deres.

6. På områderne udviklingssamarbejde og humanitær bistand har Unionen kompetence til at iværksætte tiltag og føre en fælles politik, uden at udøvelsen af denne kompetence kan føre til, at medlemsstaterne forhindres i at udøve deres.

Bemærkninger

Artikel I-13, stk. 1

Som det fremgår af bemærkningerne til artikel I-11, mener præsidiet, at områderne med delt kompetence udgør en restkategori i forhold til områderne med enekompetence og områderne med understøttende tiltag, og at det derfor ikke i modsætning hertil er nødvendigt at opstille en udtømmende liste over disse områder.

Man har fundet det bedst ikke at indsætte en henvisning til artikel I-14 og I-15, da de områder, der er omfattet af disse artikler, ikke kan defineres klart som områder med delt kompetence eller understøttende tiltag. Tilføjelse af en sådan henvisning ville medføre, at områderne udelukkes fra områderne i kategorien delt kompetence.

Artikel I-13, stk. 2

Dette stykke udgår, hvilket imødekommer ændringsforslagene herom (Hain, Michel m.fl., Fini, Lord Tomlinson, Duff m.fl., Kaufmann). Under alle omstændigheder dækker henvisningen til tredje del i artikel I-11, stk. 6 også denne artikel. Artikel I-11, stk. 6, blevet omformuleret, således at det omfatter en henvisning til såvel rækkevidden af Unionens kompetence som vilkårene for at udøve denne.

Artikel I-13, stk. 3

Udeladelsen af dette stykke følger de mange ændringsforslag, der finder det overflødigt (Hain, Palacio, Kohout, Hübner, Lord Tomlinson, Belohorska m.fl., Kuneva, Brok m.fl., de Villepin, Duff m.fl., Kaufmann).

Artikel I-13, stk. 4

Der er fremsat modstridende ændringsforslag i forbindelse med dette stykke. På den ene side forslag om at lade stykket udgå ud fra den betragtning, at den delte kompetence udgør en restkategori i forhold til områderne med enekompetence og områderne med understøttende tiltag, og at der derfor ikke bør opstilles en liste over områder med delt kompetence. På den anden side forslag om at bevare en sådan liste ledsaget af forslag om at tilføje nye områder til listen eller at lade visse af de omhandlede områder udgå.

Præsidiet foreslår at bevare listen over hovedområder med delt kompetence. Eftersom størsteparten af EU's aktionsområder er omfattet af delt kompetence, vil en sådan liste tydeliggøre, hvilke af områderne i tredje del der hverken er omfattet af enekompetence eller er områder med understøttende tiltag, og hvor EU således deler sin lovgivningsmæssige kapacitet med medlemsstaterne. Hvis der ikke opstilles en sådan liste, vil det være nødvendigt at gennemgå samtlige bestemmelser i tredje del for at se, hvilke områder der ikke er omfattet af artikel 11 og 15 og følgelig er omfattet af delt kompetence.

Præsidiets har ikke ændret listen over områder med delt kompetence fra sit tidligere udkast. De ændringsforslag, der går ud på at tilføje eller lade områder udgå af listen, er indbyrdes modstridende: nogle anmoder om, at et område bliver omfattet af delt kompetence, mens andre ønsker, at det samme område skal høre ind under områderne med understøttende tiltag eller omvendt. I nogle af ændringsforslagene anmodes der endvidere om, at der i listen medtages emner, der ikke i sig selv udgør et område, men er en del af et større område (f.eks. harmonisering af lovgivningerne i det indre marked, som er en del af det indre marked), eller et emne, der hører ind under flere områder, som allerede er opført på listen (f.eks. tjenesteydelser af almen interesse, der bl.a. hører ind under det indre marked, sundhed, transport mv. eller bekæmpelse af forskelsbehandling, der vedrører social- og arbejdsmarkedspolitikken og chartret om grundlæggende rettigheder). Endelig er der visse ændringsforslag, der omhandler spørgsmål, som snarere udgør principper end områder (f.eks. ligebehandling af mænd og kvinder).

Præsidiets har dog præciseret, hvor Unionen har delt kompetence på tre områder, der er nævnt på listen, nemlig landbrug og fiskeri, social- og arbejdsmarkedspolitik og folkesundhed.

Hvad landbrug og fiskeri angår, er bevarelsen af havets biologiske ressourcer således taget væk, da det er et område med enekompetence. Hvad social- og arbejdsmarkedspolitikken angår, er der efter "social- og arbejdsmarkedspolitik" tilføjet ordene "for så vidt angår de aspekter, der er nævnt i tredje del" for at præcisere, at medtagelsen af social- og arbejdsmarkedspolitikken på listen ikke udgør en udvidelse af beføjelserne, som følge af denne politiks særlige karakter. Endelig er der for at imødekomme et forslag fra visse konventsmedlemmer (Hjelm-Wallén, Petersson) på listen over områder med delt kompetence foretaget en ændring i forbindelse med folkesundhed for at præcisere, hvilken del af dette område der er omfattet af delt kompetence, da folkesundhedsområdet delvis har delt kompetence (artikel 152, stk. 4, litra a) og b)), og delvis er et område med understøttende tiltag (artikel 152, stk. 4, litra c)). De aspekter af folkesundheden, der hører ind under områderne med understøttende tiltag, præciseres i artikel I-16. Præsidiets foreslår derfor at opdele stk. 4 i artikel 152 i to stykker: et stykke vedrørende de aspekter af folkesundheden, der hører ind under delt kompetence, og et stykke vedrørende de aspekter, der hører ind under de understøttende tiltag.

Artikel I-13, stk. 5

Præsidiets havde placeret området forskning, teknologisk udvikling og rumfart i et særskilt stykke for at fremhæve dets særlige karakteristika i forhold til de områder, der er omhandlet i stk. 4 i samme bestemmelse, nemlig at medlemsstaterne bevarer deres beføjelser på dette område, selv om Unionen udøver sin kompetence fuldt ud.

Der er blevet forelagt indbyrdes modstridende ændringsforslag til dette stykke. Nogle anmoder om, at forskning, teknologisk udvikling og rumfart betragtes som områder med delt kompetence og nævnes i stk. 4, eller om at omtalen af medlemsstaternes kompetence udgår. Andre ønsker, at dette stykke udgår, og at forskning, teknologisk udvikling og rumfart betragtes som områder med understøttende tiltag. Præsidiets mener, at stykket bør bevares uændret på grund af de særlige karakteristika ved Unionens kompetence på dette område.

Artikel I-13, stk. 6

Også til dette stykke er der blevet forelagt indbyrdes modstridende ændringsforslag: nogle anmoder om, at området udviklingssamarbejde og humanitær bistand indsættes på listen i stk. 4 (jf. ændringsforslag til dette stykke). Andre ønsker, at dette område betragtes som et område med understøttende tiltag. Nogle anmoder om at lade omtalen af medlemsstaternes kompetence udgå.

Præsidiets foreslår at bevare dette stykke uændret af samme grund som i bemærkningerne til stk. 5.

Artikel I-14: Samordning af de økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikkerne

- ~~1. Unionen samordner medlemsstaternes økonomiske politikker, navnlig ved at fastlægge de overordnede retningslinjer for disse politikker.~~

Unionen vedtager foranstaltninger med henblik på at sikre samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker, navnlig ved at fastlægge de overordnede retningslinjer for disse politikker. Medlemsstaterne samordner deres økonomiske politikker i Unionen.

- ~~2.3. Der gælder specifikke bestemmelser for de medlemsstater, der har indført euroen.~~

- 3. Unionen vedtager foranstaltninger med henblik på at sikre samordning af medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker, navnlig ved at fastlægge retningslinjer for disse politikker.**

- 4. Unionen kan vedtage initiativer med henblik på at sikre samordning af medlemsstaternes social- og arbejdsmarkedspolitik.**

- ~~2. Medlemsstaterne varetager deres økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikker under hensyntagen til den fælles interesse med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af Unionens mål.~~

Bemærkninger

Præsidiet mener, at artiklen bør bevares, af samme grund som i bemærkningerne til artikel I-11, stk. 3.

Artikel I-14, stk. 1

Den nye affattelse af stk. 1 sigter mod at skabe balance mellem de ændringsforslag, der kræver, at affattelsen af denne bestemmelse svarer til affattelsen af det tilsvarende retsgrundlag i tredje del, nemlig artikel 99 i TEF (Fischer, de Villepin, Hain, Kuneva, Hjelm-Wallén m.fl., Teufel, McAvan), dem, der kræver, at Unionen skal have kompetence til at samordne medlemsstaternes økonomiske politikker, og dem, der ønsker, at man skal tale om, at Unionen og medlemsstaterne samordner de økonomiske politikker (de Vries og de Bruijn).

Artikel I-14, stk. 2 (tidligere artikel 13, stk. 3)

Dette stykke er bevaret uændret, da det blot afspejler den nuværende situation, hvor der gælder specifikke bestemmelser for de medlemsstater, der har indført euroen.

Artikel I-14, stk. 3

Dette stykke følger de ændringsforslag, der vil tilføje samordningen af medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (Einem, Mac Avon, Michel m.fl., Duhamel m.fl., Borrell, m.fl., Haenel og Badinter).

Artikel I-14, stk. 4

Dette stykke er tilføjet for at tage hensyn til forslagene om at tilføje samordning af medlemsstaternes social- og arbejdsmarkedspolitik (Duhamel m.fl., Borrell m.fl., Michel m.fl., Paciotti og Spini, Lequiller, Santer m.fl.).

Artikel I-15: Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

- 1. Unionens kompetence med hensyn til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle udenrigspolitiske områder samt alle spørgsmål vedrørende Unionens sikkerhed, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, der kan føre til et fælles forsvar.**
2. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i en ånd af loyalitet og gensidig solidaritet **og respekterer de retsakter, Unionen vedtager på dette område.** De afstår fra enhver handling, der strider mod Unionens interesser eller kan skade dens effektivitet.

Bemærkninger

Præsidiets mener, at de særlige forhold, der gør sig gældende for Unionens og medlemsstaternes kompetence på FUSP-området, berettiger til en særskilt artikel om FUSP. Det er nemlig vanskeligt at klassificere dette område enten som delt kompetence eller som område med understøttende tiltag. Dette forhold og områdets betydning er et argument for at bibeholde en særskilt bestemmelse.

Stk. 1

Der er tilføjet et nyt stykke i artikel I-15, jf. de ændringsforslag, der går ud på i denne artikel udtrykkeligt at nævne Unionens kompetence med hensyn til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (Kaufmann, Balázs) samt indholdet af denne kompetence (Duhamel, Marinho, Van Lancker, Hänsch, Berès, Berger, Carnero og Thorning-Schmidt – de Villepin – Kuneva). I det nye stykke er også medtaget en omtale af forsvaret, jf. en lang række ændringsforslag (Fini, Borrell m.fl., Lord Mac Lennan, Duff m.fl., Rupel, Szent-Iványi, Costa, Azevedo, d'Oliveira Martins, Mains, Roche, Lopez, Katiforis, Mc Avan).

Denne bestemmelse nævner ikke Unionens mål på FUSP-området, da disse mål er nævnt i artikel 1 om Unionens optræden udadtil i afsnit B i tredje del. Det samme gælder de ændringsforslag, der vil tilføje, at medlemsstaterne samarbejder på dette område for at styrke og udvikle deres gensidige solidaritet, da en sådan forpligtelse findes i forfatningens tredje del.

Det er ikke nødvendigt i denne bestemmelse at præcisere, at medlemsstaterne ikke må handle på områder, hvor Unionen har enekompetence, da dette følger af definitionen i artikel I-11 af enekompetence.

Stk. 2

Det er i stk. 2 tilføjet, at Unionens retsakter på FUSP-området skal respekteres, for at skærpe medlemsstaternes forpligtelser på dette område, jf. visse ændringsforslag.

Artikel I-16: Områder med understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag

1. Unionen kan gennemføre understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag. ~~Omfanget af denne kompetence fastlægges ved bestemmelserne i anden del.~~
2. Områderne med understøttende, **koordinerende eller supplerende** tiltag er **for så vidt angår deres europæiske sigte:**
 - ~~beskæftigelse~~
 - industri
 - **beskyttelse og forbedring af menneskers sundhed**
 - uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom **og sport**
 - kultur
 - ~~sport~~
 - **civilbeskyttelse mod katastrofer.**

3. ~~Medlemsstaterne samordner inden for Unionen deres nationale politikker på beskæftigelsesområdet.~~

3. 4. Juridisk bindende retsakter vedtaget af Unionen på grundlag af de specifikke bestemmelser for disse områder i ~~tredje~~ ~~anden~~ del kan ikke omfatte harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Bemærkninger:

Præsidiet finder, at denne artikel bør bibeholdes, da det er nødvendigt i forfatningen at præcisere, på hvilke områder der kan anvendes understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag som nævnt i tredje del.

*Overskriften til artiklen er blevet omformuleret på baggrund af visse ændringsforslag i den retning. Præsidiet mener, at formuleringen "områder med understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag" (*de Villepin, Lequiller*) bedst afspejler artiklens indhold og den omstændighed, at det er medlemsstaterne, der har lovgivningskompetence på disse områder.*

Artikel I-16, stk. 1

*Omtalen af bestemmelserne i tredje del er fjernet, jf. flere ændringsforslag (*Kaufmann, Hain, Michel m.fl.*) Da de allerede er omtalt i artikel I-11, stk. 6, der er af generel karakter, er det ikke nødvendigt at gentage dem i denne bestemmelse.*

Præsidiet finder det ikke nødvendigt specifikt at nævne, at medlemsstaterne har kompetence på områderne med understøttende tiltag, da selve arten af Unionens indsats på disse områder (at understøtte, koordinere eller supplere medlemsstaternes tiltag) samt den udtrykkelige udelukkelse af harmonisering på disse områder indebærer, at det er medlemsstaterne, der har lovgivningskompetence.

Artikel I-16, stk. 2

Præsidiets mener af samme grund som ovenfor, at listen over områder med understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag skal være udtømmende.

Beskæftigelse er fjernet fra listen efter at være flyttet til artikel I-14, jf. en del ændringsforslag (Palacio, Gabaglio, Borrell m.fl., Paciotti og Spini, Michel m.fl., Dini).

Af hensyn til de ændringsforslag, der går ud på at tilføje folkesundhed i denne bestemmelse, er der indsat et nyt led om dette område med en præcisering af de aspekter, der hører under denne kompetencekategori

Sport er tilføjet som område under erhvervsuddannelse og ungdom for at afspejle udkastet til retsgrundlag for dette område (se tredje del).

I stedet for "beskyttelse mod katastrofer" er der valgt det bredere begreb "civilbeskyttelse", der også omfatter beskyttelse mod katastrofer, jf. ændringsforslag i den retning (Fini, de Villepin, Teufel, Brok m.fl., Palacio).

Præsidiets mener ikke, der bør tilføjes andre områder på listen. De områder, som konventsmedlemmerne har foreslået, er enten områder, der bør nævnes i artikel I-13 (f.eks. forbrugerbeskyttelse, transport og transeuropæiske net, forskning, udviklingssamarbejde osv.), eller områder, der allerede er omfattet af andre og bredere områder, der henhører under artikel I-13 eller I-16 (f.eks. medier, der for øjeblikket er omfattet af både det indre marked og kultur, eller politisamarbejde, der henhører under området med frihed, sikkerhed og retfærdighed osv.).

Præsidiets mener heller ikke, at nogle af områderne bør fjernes fra listen (bortset fra beskæftigelse), da det vil indebære enten ophævelse af allerede eksisterende retsgrundlag (f.eks. uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdom, kultur) eller ændring af kompetencens art (f.eks. industri).

Artikel I-16, stk. 3

Dette stykke udgår for at tage hensyn til en lang række ændringsforslag, der går ud på, at beskæftigelse skal være omfattet af artikel I-14 (jf. bemærkningerne til denne artikel).

Artikel I-16, stk. 4

Præsidiets mener, at dette stykke bør bevares uden undtagelser. I betragtning af definitionen af områder med understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag bør områder, hvor harmonisering af lovgivningerne er mulig, nemlig være omfattet af delt kompetence eller enekompetence, men ikke være områder med understøttende tiltag. En sådan udelukkelse af harmonisering indebærer, at den lovgivningsmæssige kompetence ligger hos medlemsstaterne.

Artikel I-17: Fleksibilitetsbestemmelse

1. Såfremt en handling fra Unionens side viser sig påkrævet inden for rammerne af de politikker, der er fastlagt i ~~tredje~~ ~~anden~~ del, for at virkeliggøre et af målene i denne forfatning, og forfatningen ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, træffer Rådet på forslag af Kommissionen og efter at have indhentet ~~godkendelse~~ ~~enstemmende udtalelse~~ fra Europa-Parlamentet med enstemmighed passende bestemmelser herom.
2. Kommissionen gør inden for rammerne af proceduren for kontrol med overholdelsen af nærhedsprincippet i artikel **I-9, stk. 3**, medlemsstaternes nationale parlamenter opmærksom på forslag, der bygger på denne artikel.

3. Bestemmelser, der vedtages på grundlag af denne artikel, kan ikke omfatte harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser i de tilfælde, hvor forfatningen udelukker en sådan harmonisering.

Bemærkninger

At denne bestemmelse findes i forfatningen, skyldes et ønske hos et meget stort flertal af konventets medlemmer om en vis fleksibilitet i systemet.

Artikel I-17, stk. 1

Dette stykke søger at finde en balance mellem behovet for fleksibilitet i afgrænsningen af kompetencerne og nødvendigheden af at respektere grænserne for Unionens kompetencer. Henvisningen til Unionens mål i dette stykke skal således give systemet en vis fleksibilitet, mens henvisningen til rammen for de politikker, der er fastlagt i tredje del, skal sikre, at foranstaltninger, vedtaget på grundlag af denne bestemmelse respekterer grænserne for de beføjelser, der er tillagt Unionen ved forfatningen. Denne bestemmelse kan således ikke benyttes til at udvide Unionens kompetencer ved at indføre en ny politik, men kan kun anvendes til at foretage en handling med tilknytning til en politik, der allerede er omhandlet i forfatningen.

Ændringsforslagene til dette stykke går i indbyrdes modsatte retninger. En del af ændringsforslagene vil indskrænke denne bestemmelses anvendelsesområde til nogle af politikkerne i tredje del (bl.a. det indre marked og Den Økonomiske og Monetære Union), mens andre ændringsforslag vil udelade enhver henvisning til tredje del med det formål at udvide anvendelsesområdet for artikel I-17.

Præsidiets har bibeholdt reglen om enstemmighed, da det mener, at emnets betydning kræver en bindende afstemningsregel. Præsidiets mener endvidere, at Europa-Parlamentet bør deltage i vedtagelsen af retsakter på grundlag af denne bestemmelse ved at give sin godkendelse og ikke ved en almindelig udtalelse, som det nu er tilfældet.

Muligheden for i denne artikel at indføre en forenklet forfatning for revision af forfatningen for artikel I-9 - I-16 bør behandles i en bredere sammenhæng i forbindelse med proceduren for revision af forfatningen.

Artikel I-17, stk. 2

Ændringsforslagene vedrørende dette stykke er blevet behandlet i forbindelse med behandlingen af protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Artikel I-17, stk. 3

Præsidiets mener, at dette stykke bør bevares, da det indeholder de grænser, som Domstolens retspraksis har fastlagt for anvendelsen af artikel 308 i TEF.

AFSNIT IV: UNIONENS INSTITUTIONER

[Uændret på dette stadium: se den indledende note]

AFSNIT V : UDØVELSE AF UNIONENS BEFØJELSER

Kapitel I: Fælles bestemmelser

Artikel I-32: Unionens retsakter

1. Ved udøvelsen af de beføjelser, der er tillagt Unionen ved forfatningen, anvender den i overensstemmelse med bestemmelserne i tredje del følgende juridiske instrumenter: europæiske love, europæiske rammelove, europæiske forordninger, europæiske afgørelser, henstillinger og udtalelser.

En europæisk lov er en almen gyldig lovgivningsmæssig retsakt. Den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

En europæisk rammelov er en lovgivningsmæssig retsakt, der med hensyn til det tilsigtede mål er bindende for enhver medlemsstat, som den rettes til, men som overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.

En europæisk forordning er en almen gyldig ikke-lovgivningsmæssig retsakt til gennemførelse af lovgivningsmæssige retsakter og visse specifikke bestemmelser i forfatningen. **Den kan enten være bindende i alle enkeltheder og gælde umiddelbart i hver medlemsstat, eller den kan være bindende med hensyn til det tilsigtede mål for enhver medlemsstat, som den rettes til, men overlade det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.**

En europæisk afgørelse er en ikke-lovgivningsmæssig retsakt, der er bindende i alle enkeltheder. Når den angiver, hvem den er rettet til, er den kun bindende for disse.

Henstillinger og udtalelser vedtaget af institutionerne har ikke bindende virkning.

2. Når Europa-Parlamentet og Rådet får forelagt et forslag til lovgivningsmæssig retsakt, afstår de fra at vedtage retsakter, der ikke er omhandlet i **denne artikel, på det pågældende område.**

Bemærkninger

Ændringsforslagene til denne artikel vedrører meget forskellige spørgsmål eller afspejler isolerede holdninger og går i divergerende retninger. Det er dog muligt at samle nogle af dem omkring tre spørgsmål:

Flere ændringsforslag vil tilføje en type forordning, der skulle have de samme egenskaber som det nuværende direktiv (Farnleitner, der foreslår en særlig retsakt kaldet direktiv, Santer m.fl., som foreslår benævnelsen «rammeforordning», De Vries og De Bruijn, Tiilikainen m.fl., Schlüter og Dam Kristensen, der foreslår at indsætte definitionen under benævnelsen forordning). Præsidiet foreslår at medtage essensen i disse ændringsforslag og dermed indføre en kategori af forordninger, der har de samme karakteristika som det nuværende direktiv for dermed uden for den lovgivningsmæssige sfære at råde over et instrument, der er bindende for medlemsstaterne hvad resultatet angår, men fleksibelt med hensyn til midlerne.

Nogle ændringsforslag vil udelade stk. 2 om begrænsning af anvendelsen af atypiske retsakter (Lopes og Lobo Antunes, Fayot, Kaufmann, Santer m.fl., Borrell m.fl., de Vries et De Bruijn). Andre ændringsforslag støtter det tilstræbte mål i dette stykke, men foreslår, at det flyttes til den tidligere artikel 25 (Kohout, Tiilikainen m.fl.). Et ændringsforslag (Azevedo og Nazaré Pereira) foreslår en alternativ affattelse. Præsidiet har ændret stykket for at gøre affattelsen klarere.

Flere ændringsforslag vil indføre en ny lovkategori, nemlig organiske love. Organiske love skulle dække foranstaltninger mellem forfatningen og love, og de skulle behandles ved en mere krævende procedure end lovgivningsproceduren. Nogle konventsmedlemmer mener, at denne kategori af retsakter kunne udgøre en slags forenklet procedure for revision af forfatningen.

Selv om præsidiet finder ændringsforslagene interessante, foretrækker det dog ikke at tage dem med. Det minder i denne forbindelse om flere forhold:

- Organiske love er et juridisk instrument, der er fremmed for retssystemerne i en stor del af medlemsstaterne. Der, hvor de findes, har de til formål at beskytte visse områder af stor betydning gennem mere krævende procedurer end dem, der anvendes ved almindelige love. Der kan f.eks. være tale om love, som udbygger grundlæggende rettigheder. Hvis et område er forbeholdt organiske love, kan det ikke behandles ved en almindelig lov. En organisk lov kan ikke ændres ved en almindelig lov.*
- I et retssystem som Unionens, hvor retsakterne vedtages på grundlag af individuelle retsgrundlag, er organiske love uberettigede. Ændring af en retsakt vedtaget på grundlag af en bestemt artikel kræver en anden retsakt vedtaget på grundlag af samme artikel og dermed altid ved samme procedure. Systemet med retsgrundlag isolerer emnerne fra hinanden, hvilket gør et begreb som "organiske love" overflødigt.*
- Tilføjelse af en ny type retsakt, som i øvrigt er fremmed for de juridiske traditioner i mange medlemsstater, vil måske ikke bidrage til at gøre Unionens retssystem mere klart.*

Artikel I-33: Lovgivningsmæssige retsakter

1. Europæiske love og europæiske rammelove vedtages på forslag af Kommissionen af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab efter den **almindelige** lovgivningsprocedure, der er omhandlet i artikel [tidl. 251]. Hvis de to institutioner ikke når til enighed, er den pågældende retsakt ikke vedtaget.

I de tilfælde, der specifikt er fastsat i artikel [...] i tredje del, kan love og rammelove vedtages på initiativ af en gruppe af medlemsstater, jf. artikel [tidl. 251].

2. I de specifikke tilfælde, der er omhandlet i forfatningen, vedtages europæiske love og europæiske rammelove af **Europa-Parlamentet med deltagelse af Rådet eller af Rådet med deltagelse af Europa-Parlamentet efter særlige lovgivningsprocedurer.**
3. ~~Når Europa-Parlamentet og Rådet træffer afgørelse efter en procedure, der fører til vedtagelse af en europæisk lov eller en europæisk rammelov, er samlingerne offentlige.~~

Bemærkninger

Visse ændringsforslag går imod at gøre undtagelser fra den generelle regel om vedtagelse af lovgivningsmæssige retsakter efter lovgivningsproceduren (Kirkhope, Kaufmann, Duff m.fl., Meyer, Dini m.fl., Duhamel m.fl., Michel m.fl., Brok m.fl., Paciotti, Lamassoure, Borrell m.fl., Costa og d'Oliveira, Stockton og Voggenhuber m.fl.). Ifølge andre ændringsforslag kan det accepteres, at der er undtagelser, men der gives udtryk for en vis bekymring for så vidt angår den generelle regels rækkevidde. Ifølge disse ændringer skal undtagelserne specificeres klart (Kohout, Brok m.fl., som desuden foreslår, at den generelle regel skal finde anvendelse efter 5 års forløb, Tiilikainen m.fl. samt De Vries og de Bruijn). Nogle ændringer går på, at Europa-Parlamentet skal høres i undtagelsestilfælde, og at det er Kommissionen, der skal udøve den lovgivningsmæssige initiativret (Fischer, Kuneva og Tiilikainen m.fl.) Alle disse ændringer bekræfter kort sagt, at den generelle regel for vedtagelsen af lovgivningsmæssige retsakter skal være lovgivningsproceduren.

Under gennemgangen af klassificeringen af såvel retsgrundlagene som procedurerne er præsidiet på baggrund af ændringsforslagene og plenardebatten nået til den konklusion, at udtrykket "lovgivnings-" i forbindelse med den procedure, der anvendes generelt, kan misforstås, da det fremstår som det bestemmende kriterium og ikke som konsekvensen af retsaktens "lovgivningsmæssige" karakter. Præsidiet har besluttet at præcisere betydningen af almenretlig lovgivningsprocedure ved at betegne den "almindelig lovgivningsprocedure" for ikke at udelukke den lovgivningsmæssige karakter af de retsakter, der - i et meget lille antal - vil blive vedtaget af Europa-Parlamentet eller af Rådet med forskellig grad af deltagelse fra den anden af lovgiverens to parter side i henhold til de procedurer, der helt sikkert er lovgivningsmæssige, men samtidig er særlige procedurer.

Det system, der er beskrevet i udkastet til artikel I-33, indebærer, at de lovgivningsmæssige retsakter altid vedtages af lovgiveren. Generelt vedtages de af lovgiverens to parter i fællesskab og på lige fod efter den almindelige lovgivningsprocedure, der er fastsat i udkastet til artikel I-33. Men i visse specifikke tilfælde vedtages de efter særlige lovgivningsprocedurer af Europa-Parlamentet med en vis deltagelse af Rådet eller af Rådet (der handler som lovgiver, dvs. underlagt reglerne om åbenhed og nærhed) med en vis deltagelse af Europa-Parlamentet.

Ændringerne af udkastet til artikel I-33 imødekommer ovennævnte betragtninger.

For så vidt angår de ændringsforslag, hvori der anmodes om, at undtagelserne specificeres klart, skal det understreges, at præsidiet under debatten om det første udkast til artikler meddelte, at der til konventet vil blive udarbejdet en liste over rækkevidden af udvidelsen af den generelle regel om vedtagelse af lovgivningsmæssige retsakter efter lovgivningsproceduren. Denne liste er blevet forelagt de juridiske tjenesters eksperter, som derefter har tilpasset retsgrundlagene i forfatningens tredje del (CONV 729/03). Det dokument, der omhandler forfatningens tredje del med bemærkninger (CONV 727/03), og som forelægges for konventsmedlemmerne med henblik på plenarmødet den 30.–31. maj, indeholder i bilag II en udtømmende liste over de retsgrundlag, hvor præsidiet foreslår en ændring af beslutningsproceduren.

Præsidiets har tilpasset andet afsnit af stk. 1 i udkastet til artikler vedrørende et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Det drejer sig om lovgivningsprocedurens særlige karakter i forbindelse med initiativer, der tages af en gruppe medlemsstater. Denne mulighed er indeholdt i artikel [tidl. 251], som i ændret affattelse er indsat i udkastet til artikler i tredje del vedrørende institutionerne.

Præsidiets har besluttet at lade det sidste stykke udgå. Princippet om åbenhed er fastsat mere præcist i udkastet til artikel I-49.

Artikel I-34: Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

1. Rådet og Kommissionen ~~sa~~ ~~mt Den Europæiske Centralbank~~ vedtager europæiske forordninger eller europæiske afgørelser i de tilfælde, der er omhandlet i artikel I-35 og I-36, og i de tilfælde, der specifikt er fastsat i forfatningen. **Den Europæiske Centralbank vedtager europæiske forordninger og europæiske afgørelser, når forfatningen bemyndiger den til det.**
2. **Rådet og Kommissionen samt Den Europæiske Centralbank, når forfatningen bemyndiger den til det, har kompetence til at vedtage henstillinger på alle de områder, hvor de er ansvarlige.**

Bemærkninger

Det meget begrænsede antal ændringsforslag til denne artikel er indbyrdes modstridende.

Præsidiets foreslår at udskille passagen om Den Europæiske Centralbank af klarhedshensyn, eftersom denne ikke vedtager forordninger og afgørelser som omhandlet i artikel I-35 og I-36.

Præsidiets foreslår, at der tilføjes et stk. 2. Dette stykke er nødvendigt, idet det i retsgrundlagene i tredje del angives, hvilket bindende instrument eller hvilke bindende instrumenter der i hvert enkelt tilfælde kan anvendes. Når der i de nuværende traktater ikke er fastsat et bestemt instrument, og når der anvendes generelle udtryk som "foranstaltninger", omfatter det vedtagelse af henstillinger. Det er derfor nødvendigt at fastsætte en generel bestemmelse for at bevare muligheden for at anvende denne type ikke-bindende instrument.

Artikel I-35: Delegerede forordninger

1. Europæiske love og europæiske rammelove kan til Kommissionen delegeres beføjelse til at udstede delegerede forordninger, der udbygger eller ændrer visse ikke-væsentlige elementer i loven eller rammeloven.

Lovene og rammelovene afgrænser udtrykkeligt delegationens formål, indhold, omfang og varighed. De væsentlige elementer på et område kan ikke være omfattet af delegation. Disse elementer er forbeholdt love eller rammelove.

2. Lovene og rammelovene fastlægger udtrykkeligt de anvendelsesbetingelser, som delegationen er underlagt. **Disse betingelser kan bestå i følgende:**

- Europa-Parlamentet **eller** Rådet kan beslutte at tilbagekalde delegationen.
- den delegerede forordning kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for den frist, der er fastsat i loven eller rammeloven.
- ~~— den delegerede forordning forbliver gældende i en periode, der er fastsat i loven eller rammeloven. Deres gyldighed kan forlænges på forslag af Kommissionen og efter afgørelse truffet af Europa-Parlamentet og Rådet.~~

Med henblik på foregående afsnit træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer, og Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Bemærkninger

For så vidt angår delegerede retsakter er der flere ændringsforslag vedrørende definitionen af delegerede forordninger. De udtrykker indbyrdes modstridende holdninger. Præsidiet har derfor ladet stk. 1 stå uændret.

Med hensyn til anvendelsesbetingelserne for delegerede retsakter foreslår præsidiet at ændre første afsnit i stk. 2 for at præcisere, at disse betingelser i hvert enkelt tilfælde fastsættes i den lov eller rammelo, hvori delegationen tildeles, og at disse betingelser ikke er et obligatorisk element i en sådan lov eller rammelo.

I flere ændringsforslag (Villepin, Schlüter, Hjelm-Wallén, Béres, Brok m.fl. og Roche) og af flere talere under plenardebatten er der fremsat anmodning om, at Parlamentet og Rådet hver for sig kan beslutte at tilbagekalde delegationen. Præsidiet har fulgt denne ændring i affattelsen af første led.

I flere ændringsforslag anmodes der om at udelukke muligheden af, at gyldigheden af en delegeret forordning falder bort efter en given frist (sunset clause) (Andriukaitis m.fl., Lopes og Lobo Antunes, Fischer, de Vries og De Bruijn, Michel m.fl., Santer m.fl. samt Fayot); andre ændringer indeholder forslag til alternative affattelser (Marinho og Van Lancker). De, der foreslår at lade leddet udgå, finder, at en sunset clause kan give anledning til usikkerhed og skabe problemer for retssikkerheden. Præsidiet har derfor besluttet at lade dette led udgå.

Artikel I-36: Gennemførelsesretsakter

1. Medlemsstaterne træffer alle de nationale foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre Unionens juridisk bindende retsakter.
2. Når ensartede betingelser for gennemførelse af Unionens bindende retsakter er nødvendige, kan disse retsakter tildele Kommissionen eller i specifikke tilfælde og i de tilfælde, der er omhandlet i artikel I-39, Rådet gennemførelsesbeføjelser.
3. **De generelle regler og principper for medlemsstaternes bestemmelser om kontrol med Unionens gennemførelsesretsakter fastsættes forud ved lov.**
4. Unionens gennemførelsesretsakter har form af europæiske gennemførelsesforordninger eller europæiske gennemførelsesafgørelser.

Bemærkninger

Det understreges i visse ændringsforslag, at det drejer sig om medlemsstaternes bestemmelser om kontrol (Villepin, Farnleitner, Fini, Lopes og Lobo Antunes). Præsidiets har foretaget denne præcisering i udkastet til artikel.

Det er kun nogle få ændringsforslag, der går imod at anvende lovgivningsproceduren til fastsættelse af bestemmelserne om kontrol og foretrækker den nuværende procedure. Præsidiets foreslår at bevare den almindelige lovgivningsprocedure.

Flere ændringsforslag går imod de nuværende komitologimekanismer og foreslår at lade stk. 3 udgå. Andre ændringsforslag går i samme retning og foreslår, at kontrolmekanismerne begrænses til kun at omfatte de rådgivende udvalg. Eftersom der er tale om et spørgsmål, der vedrører den afledte ret, foreslår præsidiets, at der ikke foretages ændringer af udkastet til artikel.

Artikel I-37: Fælles principper for Unionens retsakter

1. Når det ikke specifikt er fastsat i forfatningen, træffer institutionerne under overholdelse af de gældende procedurer og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet i artikel I-9 afgørelse om, hvilken type retsakt der skal vedtages i hvert enkelt tilfælde.
2. Europæiske love, europæiske rammelove, europæiske forordninger og europæiske afgørelser skal begrundes og henvise til de forslag og udtalelser, der kræves i henhold til denne forfatning.

Bemærkninger

Der har været bred tilslutning til dette udkast til artikel.

Artikel I-38: Offentliggørelse og ikrafttrædelse

1. Europæiske love og europæiske rammelove, der vedtages efter den **almindelige** lovgivningsprocedure, undertegnes af formanden for Europa-Parlamentet og formanden for Rådet. I de andre tilfælde undertegnes de af formanden for Rådet **eller formanden for Europa-Parlamentet**. Den Europæiske Unions love og Den Europæiske Unions rammelove offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og træder i kraft på det i retsakterne fastsatte tidspunkt eller, hvis et sådant ikke er angivet, på tyvendedagen efter offentliggørelsen.
2. ~~Kommissionens eller Rådets~~ Europæiske forordninger og europæiske afgørelser, der ikke angiver, hvem de er rettet til, eller som er rettet til alle medlemsstaterne, **undertegnes af formanden for den institution, der vedtager dem**, offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og træder i kraft på det i retsakterne fastsatte tidspunkt eller, hvis et sådant ikke er angivet, på tyvendedagen efter offentliggørelsen.
3. Andre afgørelser meddeles dem, de er rettet til, og får virkning ved denne meddelelse.

Bemærkninger

Præsidiet har ændret stk. 1 for at tage hensyn til ændringerne i udkastet til artikel I-33.

Formålet med ændringen af stk. 2 er at tage hensyn til de retsakter, der vedtages af Den Europæiske Centralbank, og etablere en parallel til undertegnelsen af lovgivningsmæssige retsakter.

Kapitel II

Artikel I-39: Særlige bestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

1. Den Europæiske Union ~~forpligter sig til at føre~~ **fører** en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der bygger på ~~en gradvis~~ udvikling af gensidig politisk solidaritet mellem medlemsstaterne, ~~gradvis~~ fastlæggelse af spørgsmål af almindelig interesse og opnåelse af en stadig stigende grad af konvergens i medlemsstaternes optræden.
2. Det Europæiske Råd definerer Unionens strategiske interesser og fastlægger målene for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Ministerrådet udformer denne politik **inden for rammerne af strategiske retningslinjer fastlagt af Det Europæiske Råd og** efter bestemmelserne i forfatningens tredje del.
3. Det Europæiske Råd og Ministerrådet vedtager de nødvendige afgørelser.
4. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik gennemføres af EU-udenrigsministeren og medlemsstaterne under anvendelse af nationale midler og Unionens midler.

5. Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden i Rådet og i Det Europæiske Råd om alle udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål, som er af almen interesse, med henblik på at fastlægge en fælles strategi. Før der træffes foranstaltninger på den internationale scene eller indgås forpligtelser, der kan berøre Unionens interesser, konsulterer den enkelte medlemsstat de øvrige medlemsstater i Rådet eller i Det Europæiske Råd. Medlemsstaterne sikrer gennem en samordnet og konvergent optræden, at Unionen kan gøre sine interesser og værdier gældende på den internationale scene. Medlemsstaterne er indbyrdes solidariske.
6. Europa-Parlamentet høres **regelmæssigt** om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og holdes underrettet om udviklingen heri.
7. Afgørelser om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik vedtages af Det Europæiske Råd og Ministerrådet med enstemmighed, undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i forfatningens **tredje** del. De tager stilling på forslag af en medlemsstat, ~~eller~~ EU-udenrigsministeren **eller ministeren med støtte fra Kommissionen. alene eller sammen med Kommissionen. Love og rammelove er udelukket.**
8. Det Europæiske Råd kan med enstemmighed beslutte, at Rådet skal træffe afgørelse med kvalificeret flertal i andre tilfælde end dem, der er omhandlet i forfatningens **tredje** del.

Bemærkninger

1. *Stk. 1: Mange konventsmedlemmer har anmodet om en styrket affattelse af stk. 1, især ved at fjerne omtalen af den gradvise udvikling af FUSP (foreslået af bl.a. Duff +19, Farnleitner, Borrell +2, Fini, Lamassoure, Fischer, Hjelm-Wallén +4, Voggenhuber +2, Speroni, Svensson, Thorning-Schmidt).*

2. *Stk. 2: Tilføjjelsen af "inden for rammerne af strategiske retningslinjer fastlagt af Det Europæiske Råd" har til formål at gøre Det Europæiske Råds rolle mere eksplicit og tydeliggøre, at Ministerrådet udformer FUSP inden for de rammer, der er fastlagt af Det Europæiske Råd (forslag fra Farnleitner). Det bør bemærkes, at andre konventsmedlemmer også har anmodet om at nævne de retningslinjer ("guidelines"), der er fastlagt af Det Europæiske Råd (især Brok +28).*
3. *Stk. 6: Flere konventsmedlemmer har foreslået at præcisere, at høringen af Europa-Parlamentet bør finde sted med regelmæssige mellemrum (især foreslået af Duff +19, Meyer, Borrell +2).*
4. *Stk. 7: Spørgsmålet om beslutningsprocedure inden for FUSP har givet anledning til mange bemærkninger. En række konventsmedlemmer ønsker, at der som hovedregel anvendes kvalificeret flertal. Andre konventsmedlemmer går imod dette og ønsker at bevare reglen om enstemmighed. Præsidiet har vurderet, at det i lyset af disse modstridende holdninger må foretrækkes som hovedregel fortsat at anvende enstemmighed, idet der dog foretages en udvidelse af området for undtagelser, hvor kvalificeret flertal finder anvendelse i henhold til bestemmelserne i artikel [...] i tredje del. Det er endvidere i stk. 8 i denne artikel fastsat, at Det Europæiske Råd kan beslutte at udvide anvendelsesområdet for kvalificeret flertal yderligere. Det er desuden blevet præciseret, at der ikke findes lovgivningsmæssige retsakter inden for FUSP.*
5. *Stk. 7: Bestemmelserne vedrørende initiativretten er blevet ændret for bedre at kunne skelne mellem to situationer. Enten kan ministeren selv forelægge Rådet forslag inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, eller han kan vælge at forelægge sådanne forslag med støtte fra Kommissionen, hvis han foretrækker dette. Denne hypotese adskiller sig også fra situationen med "fælles forslag", hvor ministeren er ansvarlig for FUSP-aspekterne, mens Kommissionen er ansvarlig for de øvrige aspekter af EU's optræden udadtil.*

Artikel I-40: Særlige bestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af den fælles forsvarspolitik

1. Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, ~~der~~ udgør en integrerende del af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. **Den** sikrer Unionen en operationel kapacitet, der gør brug af **civile og** militære midler ~~og civile~~. Unionen kan anvende disse i forbindelse med opgaver uden for Unionens område ~~med henblik på~~ **for at sikre** bevarelse af freden, **konfliktforebyggelse** og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt. **Udførelsen af disse opgaver bygger på kapaciteter tilvejebragt af medlemsstaterne.**
2. Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik omfatter gradvis udformning af en fælles EU-forsvarspolitik. Denne vil føre til et fælles forsvar, når Det Europæiske Råd med enstemmighed træffer afgørelse herom. Det henstiller i så fald til medlemsstaterne, at de vedtager en sådan afgørelse i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Unionens politik i henhold til denne artikel berører ikke den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik; den skal overholde de forpligtelser, der følger af den nordatlantiske traktat for visse medlemsstater, der betragter deres fælles forsvar som omfattet af Den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO), og skal være forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for denne ramme.

3. Medlemsstaterne stiller **civil og** militær ~~og civil~~ kapacitet til rådighed for Unionen til gennemførelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik med henblik på at bidrage til opfyldelsen af de mål, der er opstillet af Rådet. **De medlemsstater, der opretter multinationale styrker i fællesskab, kan ligeledes stille disse styrker til rådighed for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.**

Medlemsstaterne forpligter sig til gradvis at forbedre deres militære kapacitet. Der oprettes et europæisk agentur for våben, strategisk forskning og **militær kapacitet**, der skal klarlægge de operationelle behov, fremme foranstaltninger til opfyldelse heraf, bidrage til at påpege og eventuelt iværksætte alle nyttige foranstaltninger til styrkelse af forsvarssektorens industrielle og teknologiske basis, **deltage i udformningen af en europæisk kapacitets- og forsvarsmaterielpolitik** samt bistå Rådet med at evaluere forbedringen af den militære kapacitet.

~~De medlemsstater, der opretter multinationale styrker i fællesskab, kan ligeledes stille disse styrker til rådighed for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.~~

4. Afgørelser om gennemførelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, herunder afgørelser om iværksættelse af en opgave som omhandlet i denne artikel, vedtages af Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af EU-udenrigsministeren eller en medlemsstat. Udenrigsministeren kan, eventuelt sammen med Kommissionen, stille forslag om anvendelse af både nationale midler og EU-instrumenter.
5. Rådet kan overdrage gennemførelsen af en opgave på EU-plan til en gruppe af medlemsstater **for at bevare Unionens værdier og tjene dens interesser**. En sådan opgave gennemføres efter bestemmelserne i forfatningens tredje del, afsnit B, artikel [...].
6. De medlemsstater, der opfylder kriterierne for et højt niveau for militær kapacitet, og som indbyrdes har indgået mere bindende forpligtelser på dette område med henblik på mere krævende opgaver, etablerer et struktureret samarbejde inden for rammerne af Unionen. Dette samarbejde er omfattet af bestemmelserne i forfatningens tredje del, afsnit B, artikel [...].

7. Indtil Det Europæiske Råd træffer afgørelse i medfør af stk. 2 i denne artikel, etableres der et tættere gensidigt forsvarssamarbejde inden for rammerne af Unionen. Såfremt en af de stater, der deltager i dette samarbejde, udsættes for en væbnet aggression på sit område, yder de øvrige deltagende stater som led i dette samarbejde og i overensstemmelse med artikel 51 i De Forenede Nationers pagt denne al den militære og anden hjælp og bistand, der ligger inden for deres formåen. **I forbindelse med gennemførelsen af det tættere gensidige forsvarssamarbejde arbejder de deltagende medlemsstater tæt sammen med Den Nordatlantiske Traktats Organisation.** De nærmere bestemmelser om deltagelse i dette samarbejde og om, hvordan det skal fungere, tillige med de beslutningsprocedurer, som gælder for dette samarbejde, er fastlagt i forfatningens tredje del, afsnit B, artikel [...].
8. Europa-Parlamentet høres **regelmæssigt** om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og holdes underrettet om udviklingen heri.

Bemærkninger

Stk. 1:

Generelt er præsidiets linje, der ser den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik som en integrerende del af FUSP, blevet særdeles godt modtaget af konventsmedlemmerne. Nogle af dem har ønsket at styrke denne opfattelse gennem en redaktionel ændring, hvorved det første punktum deles i to, og "der" udgår (Roche, Tiilikainen +3, Kiljunen). Denne ændring imødekommer anmodninger fra visse konventsmedlemmer, som finder det afgørende, at der ikke kan sættes spørgsmålstegn ved forbindelsen mellem ESFP og FUSP.

Det foreslås ligeledes at bytte om på rækkefølgen af de militære og civile kapaciteter ved først at fremhæve de civile og derefter de militære kapaciteter (Fischer, Meyer, Einem).

Visse konventsmedlemmer har ligeledes anmodet om, at konfliktforebyggelse føjes til anvendelsesområdet for den fælles forsvars- og sikkerhedspolitik. En sådan tilføjelse tilnærmer artiklens affattelse til De Forenede Nationers pagt og bidrager med en værdifuld præcisering uden af den grund at ændre den faktiske rækkevidde af EU's opgaver, idet konfliktforebyggelse udtrykkeligt er nævnt i artikel [...] i forfatningens tredje del (Hain, Villepin, Fischer, Borrell).

Stykkets sidste punktum er tilføjet på baggrund af et fælles ændringsforslag (Hain, Fischer, Villepin). Det har til formål at gøre det tydeligere, at det er medlemsstaterne, der yder bidrag til operationerne med deres egne kapaciteter.

Stk. 3:

De ændringer, der er foreslået i de to første afsnit, består i at bytte om på rækkefølgen af de civile og militære kapaciteter (jf. bemærkningerne til stk. 1).

Flytningen af passagen om de multinationale styrker synes at gøre stykket klarere (Earl of Stockton). Nogle konventsmedlemmer havde foreslået, at denne sætning blev placeret efter passagen om, at medlemsstaterne forpligter sig til at forbedre deres militære kapacitet. På denne måde ville medlemsstaterne blive forpligtet til også at forbedre deres multinationale styrker. Det forholder sig imidlertid sådan, at medlemsstaterne kan, men ikke er forpligtet til at stille sådanne styrker til rådighed for ESFP.

Flere konventsmedlemmer har anmodet om, at agenturets navn ændres for bedre at tage hensyn til dets egentlige rolle og inkorporere kapacitetsbegrebet (de Vries, Fini, Hain, Roche, Fischer).

Ændringen i forbindelse med agenturets opgaver følger et ændringsforslag (Villepin), som synes at afspejle visse konventsmedlemmers betænkeligheder ved at indføre en egentlig kapacitets- og våbenpolitik.

Stk. 5:

Denne tilføjelse er foreslået af Brok +28 og Giannakou.

Stk. 7:

Nogle konventsmedlemmer har foreslået, at der i dette stykke indsættes en henvisning til et tæt samarbejde med NATO i forbindelse med gennemførelsen af det tættere gensidige forsvarssamarbejde (Christophersen, Thorning-Schmidt).

Stk. 8:

Forslag om at tilføje, at Europa-Parlamentet høres regelmæssigt (Brok +30, Earl of Stockton, Giannakou). De samme konventsmedlemmer har anmodet om en præcisering af, at det er udenrigsministeren, der underretter og hører Europa-Parlamentet, men da en sådan bestemmelse allerede findes i artikel [...] i tredje del, er det ikke nødvendigt at gentage den her.

Artikel I-42: Solidaritetsbestemmelse

1. ***Unionen og dens medlemsstater handler i fællesskab i en ånd af solidaritet, hvis en medlemsstat udsættes for et terrorangreb, en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe. I henhold til princippet om solidaritet tager Unionen-Unionen tager alle de instrumenter i brug, der står til dens rådighed, herunder de militære midler, medlemsstaterne stiller til dens rådighed, med henblik på:***
 - a) – *at forebygge terrortruslen på medlemsstaternes område*
– *at beskytte de demokratiske institutioner og civilbefolkningen mod et eventuelt terrorangreb*
– *at yde bistand til en medlemsstat på dennes område efter anmodning fra dens politiske myndigheder i tilfælde af et terrorangreb.*
 - b) – *at yde bistand til en medlemsstat på dennes område efter anmodning fra dens politiske myndigheder i tilfælde af en katastrofe.*
2. *Gennemførelsesbestemmelserne til denne artikel findes i forfatningens ~~anden~~ tredje del, afsnit B, artikel [...].*

Bemærkninger

Tilføjelsen af det første punktum bygger på de ændringsforslag, der blev fremsat af Hain, Villepin og Fischer i fællesskab, og har til formål at gøre bestemmelsen sprogligt mere klar.

Den væsentligste ændring, der her er foreslået, består i at udvide solidaritetsbestemmelsens rækkevidde til at omfatte naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer. En sådan ændring, der er i overensstemmelse med anbefalingerne fra Arbejdsgruppen vedrørende Forsvar, er ønsket af mange konventsmedlemmer (Villepin, Fischer, Hain, Farnleitner, Kiljunen, Roche, Michel). Konventet gøres opmærksom på, at der i forfatningens tredje del endvidere er indføjet et retsgrundlag vedrørende civilbeskyttelse. Følgerne af denne dobbelte løsningsmodel er,

- man anvender i forbindelse med normale forebyggende tiltag og oprettelse af en samarbejdsramme for de nationale civilbeskyttelsestjenester den almindelige lovgivningsprocedure (dog med undtagelse af harmoniseringsforanstaltninger)*
- den gensidige bistand medlemsstaterne imellem med nationale, civile eller militære midler samordnes i Rådet, og ESFP-strukturerne (navnlig Militærkomitéen og Militærstaben) kan bidrage hertil. I betragtning af, at der anvendes militære midler, vil udenrigsministeren spille en rolle.*

Af klarhedshensyn er der tilføjet en præcisering i litra a), første led, om at terrortruslen findes på medlemsstaternes område.

Kapitel III: Forstærket samarbejde

Artikel I-43: Forstærket samarbejde

1. Medlemsstater, der ønsker at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde inden for rammerne af de beføjelser, som ikke hører ind under Unionens enekompetence, kan anvende Unionens institutioner og udøve disse beføjelser ved anvendelse af de relevante bestemmelser i forfatningen med de begrænsninger og på de nærmere vilkår, der er fastsat i denne artikel og i **artikel [...-...] i forfatningens tredje del.**

Det forstærkede samarbejde tager sigte på at fremme virkeliggørelsen af Unionens mål, beskytte dens interesser og styrke integrationsprocessen. Det er åbent for alle medlemsstater, når det indføres, og når som helst derefter i overensstemmelse med **artikel [...-...] i forfatningens tredje del.**

2. Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde gives af Rådet som en sidste udvej, når det er fastslået i Rådet, at de hermed tilstræbte mål ikke kan nås inden for en rimelig frist af Unionen som helhed, og på betingelse af at den omfatter mindst en tredjedel af medlemsstaterne. Rådet træffer afgørelse i overensstemmelse med proceduren i **artikel [...-...] i forfatningens tredje del.**

3. Kun repræsentanterne for de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, deltager i vedtagelsen af retsakter i Rådet. Alle medlemsstater kan dog deltage i Rådets forhandlinger.

Enstemmighed kræver kun de deltagende staters stemmer. Kvalificeret flertal defineres som flertallet af de deltagende medlemsstaters stemmer, der repræsenterer mindst tre femtedele af disse staters befolkninger.

4. De retsakter, der vedtages inden for rammerne af et forstærket samarbejde, er kun bindende for de medlemsstater, der deltager deri. De betragtes ikke som gældende ret, der skal accepteres af de stater, der søger om optagelse i Unionen.

Bemærkninger¹

Mekanismen vedrørende forstærket samarbejdet blev oprettet ved Amsterdam-traktaten og ændret ved Nice-traktaten. Mekanismen er undergivet dels en række generelle bestemmelser, der gælder for alle områder (artikel 43 til 45 i TEU) dels en række specifikke bestemmelser alt efter, om områderne henhører under TEF (artikel 11 og artikel 11 A i TEF), samarbejdet i kriminalsager (artikel 40 til 40 B i TEU) eller FUSP (artikel 27 A til artikel 27 E i TEU). Den er endnu aldrig blevet anvendt.

Det forstærkede samarbejde er tænkt som en mekanisme, der kun kan iværksættes som "sidste udvej", når en foranstaltning ikke kan gennemføres med alle medlemsstaterne deltagelse. Rådet vil i så tilfælde med kvalificeret flertal kunne give bemyndigelse til, at en række medlemsstater - som minimum otte - kan gå videre og anvende "de institutioner, procedurer og mekanismer", der er omhandlet i traktaterne. Men det er kun de deltagende stater, der vil skulle deltage i afstemningen i Rådet med henblik på at vedtage afgørelser, der kun ville gælde for dem, og hvis eventuelle udgifter de principielt vil skulle afholde alene, bortset fra administrationsomkostninger. Der kan således principielt gives bemyndigelse til forstærket samarbejde på alle områder, der er omfattet af traktaterne, bortset fra spørgsmål, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

Udkastet til forfatningens artikler har i hovedsagen til formål at forenkle affattelsen af de nuværende bestemmelser om forstærket samarbejde, mens disse artiklers nye struktur bygger på et tematisk kriterium snarere end på den nuværende søjleopdeling.

¹ Forstærket samarbejde er behandlet i en redegørelse om mekanismen, og der er udarbejdet forslag til artikler med bemærkninger, jf. dok. CONV 723 af 14. maj 2003.

*I forfatningens første del findes **artikel I-43**, hvori der redegøres for de grundlæggende træk for mekanismen for et forstærket samarbejde inden for EU's rammer. Eftersom den udgør et særligt instrument i forbindelse med Unionens kompetenceudøvelse, er den indsat i et særskilt kapitel i afsnit V i forfatningens første del. I forhold til de nuværende traktater er der kun få substansændringer i denne artikel: betingelsen om, at det skal være sidste udvej, er blevet en smule tydeligere, og minimumstærsklen for deltagelse er fastsat til en tredjedel af medlemsstaterne.*

Artikel I-43, stk. 1, første afsnit

Dette stykke redegør for det grundlæggende princip, hvorefter det forstærkede samarbejde fungerer inden for rammerne af traktaternes retsgrundlag, både for så vidt angår beføjelserne som for udøvelsen af beføjelserne (procedurer og instrumenter). Dette princip kommer til udtryk på forskellige måder og på forskellige steder i de nuværende traktater¹.

*Dette stykke henviser endvidere umiddelbart til de bestemmelser i forfatningens tredje del (**artikel [...]–[...]**), som findes i et særligt kapitel i afsnit VII om Unionens funktionsmåde. Disse bestemmelser fastsætter begrænsningerne og de nærmere vilkår for anvendelse af mekanismen for forstærket samarbejde, herunder det forhold, at mekanismen ikke finder anvendelse på de specifikke former for samarbejde på forsvarsområdet, samt andre generelle betingelser, der navnlig tager sigte på at sikre overholdelsen af den gældende EU-ret. De beskriver også proceduren for bemyndigelse og proceduren for andre medlemsstaters senere deltagelse.*

***Artikel I-43, stk. 1, andet afsnit:** Uddrag af betingelserne i artikel 43, litra a) i TEU og bekræftelse af princippet om samarbejdets åbne karakter (artikel 43 B i TEU), der præciseres **i en artikel** i forfatningens tredje del.*

***Artikel I-43, stk. 2:** Princippet om bemyndigelse fra Rådet og betingelserne for denne bemyndigelse: sidste udvej (artikel 43 A i TEU) og minimumstærskel (artikel 43, litra g) i TEU.*

¹ Artikel 43 og 44 (første punktum) i TEU, artikel 11, stk. 3, i TEF, artikel 27A, stk. 2, og artikel 40, stk. 2, i TEU.

*Dette stykke opstiller princippet om bemyndigelse fra Rådet til at iværksætte et forstærket samarbejde og henviser til **en artikel** i forfatningens tredje del for så vidt angår procedures enkeltheder. Det opstiller ligeledes to betingelser for denne bemyndigelse, nemlig betingelsen om den sidste udvej og betingelsen om minimumstærskelen for deltagelse.*

Betingelsen om den sidste udvej, som ændret ved Nice-traktaten, angiver ikke på hvilken måde Rådet forventes at fastlægge, at betingelsen er opfyldt, og den forekommer at være udtryk for en vis overlapning i forhold til Rådets bemyndigelsesafgørelse. Med den foreslåede fremgangsmåde angives det, at det er ved at træffe bemyndigelsesafgørelsen, at Rådet formelt fastslår, at betingelsen om den sidste udvej er opfyldt. Endvidere fastlægges det mere tydeligt, idet vendingen "ved anvendelse af de relevante bestemmelser i traktaterne" udelades, at betingelsen om den sidste udvej ikke nødvendigvis indebærer, at en forudgående procedure er slået fejl eller at en sådan beslutningsprocedure overhovedet er indledt. Under alle omstændigheder er det hensigtsmæssigt, at omfanget af et forstærket samarbejde ikke på forhånd er fastlagt gennem tidligere procedurer, men kan fastlægges mere bredt under bemyndigelsesproceduren, for eksempel ved at henvise til flere retsgrundlag, der vedrører det påtænkte samarbejde.

For så vidt angår betingelsen om minimumstærsklen for deltagelse rejser der sig det spørgsmål, om det ikke vil være hensigtsmæssigt på ny at indføre en forholdsmæssig andel af medlemsstaterne i stedet for et fast antal, som ikke har megen mening i en Union, hvor antallet af medlemmer ikke er fastlagt én gang for alle. I Nice-traktatens ånd kunne denne andel være en tredjedel af medlemsstaterne.

Artikel I-43, stk. 3: Uddrag af artikel 44, stk. 1, i TEU.

Det væsentligste institutionelle aspekt ved det forstærkede samarbejde består i at udelukke stater, der ikke deltager, fra at stemme i Rådet. Udkastet til artikel åbner dog mulighed for, at de deltager i forhandlingerne ligesom i den nuværende traktat.

Endvidere vil anvendelsen af forfatningens hjemmelsbestemmelser vedrørende forstærket samarbejde føre til, at de heri fastlagte afstemningsregler, nemlig enstemmighed eller kvalificeret flertal, også kommer til at gælde for det forstærkede samarbejde. Som det er tilfældet i artikel 44 i den nuværende EU-traktat, er det derfor påkrævet på dette sted at definere, hvad der forstås ved enstemmighed og kvalificeret flertal i Rådet, når dette handler inden for rammerne af et forstærket samarbejde, idet der tages hensyn til den ændring af definitionen af kvalificeret flertal, som konventet har foretaget.

Artikel I-43, stk. 4: Uddrag af artikel 44, stk. 2, i TEU.

De retsakter, der vedtages inden for rammerne af et forstærket samarbejde, er kun bindende for de medlemsstater, der deltager heri. De er således ikke bindende for de øvrige medlemsstater, undtagen naturligvis når disse deltager deri på et senere tidspunkt, hvilket også fremgår af **artikel [...], stk. 1, i tredje del** ("forudsat at medlemsstaterne efterkommer ... de retsakter, der allerede er vedtaget i henhold hertil", jf. nedenfor). Det synes ikke at være nødvendigt med en yderligere præcisering af artikel 44, stk. 2, i TEU.

Endelig foreslås det at lade punktummet "Sådanne retsakter indgår ikke som en del af gældende EU-ret" udgå. Denne bestemmelse rejser faktisk et spørgsmål, om rækkevidden er for generel, hvis dens formål består i at undgå at pålægge fremtidige medlemsstater (i dette tilfælde efter den næste udvidelse af Unionen med ti nye stater) gældende regler (der endnu ikke eksisterer) vedrørende det forstærkede samarbejde, idet dette spørgsmål ikke længere er relevant for de kommende ti medlemsstater. Den foreslåede model tager udgangspunkt i artikel 8 i protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union.

o

o o

Siden dette udkast til artikel blev forelagt, er sekretariatet begyndt at modtage bemærkninger, bl.a. fra konventsmedlem Duff, der går ind for, at der ikke skal være noget forstærket samarbejde. Efter præsidiets opfattelse bør forfatningen i en udvidet Union rumme mulighed for forstærket samarbejde.

AFSNIT VI: UNIONENS DEMOKRATISKE LIV

Artikel I-45: Princippet om demokratisk lighed

~~Unionens funktionsmåde bygger på~~ **Unionen respekterer i alle sine aktiviteter** princippet om lighed mellem ~~borgerne~~ **dens borgere**. Borgerne nyder samme opmærksomhed fra EU-institutionernes side.

Bemærkninger

- 1. Konventsmedlemmerne har ikke fremsat mange ændringsforslag til artikel I-45. Det vigtigste forslag er fremsat af flere konventsmedlemmer, der gerne vil have præciseret, at lighedsprincippet også omfatter "lighed mellem medlemsstaterne". Det forekommer, at en sådan tilføjelse ikke passer så godt ind i et afsnit, der handler om Unionens demokratiske liv og derfor først og fremmest er henvendt til borgerne.*
- 2. Der er foretaget forskellige redaktionelle ændringer for at gøre teksten i første punktum lettere at læse og for at imødekomme et ønske fra flere konventsmedlemmer, der gerne vil have præciseret, hvilke borgere der er tale om. Der er tale om Unionsborgere.*

Artikel I-45a: Princippet om repræsentativt demokrati

- 1. Unionens funktionsmåde bygger på princippet om repræsentativt demokrati.**
- 2. Borgerne er direkte repræsenteret på EU-plan i Europa-Parlamentet. Medlemsstaterne er repræsenteret i Det Europæiske Råd og i Rådet af deres regeringer, der selv er ansvarlige over for de nationale parlamenter, som er valgt af deres egne borgere.**

3. Enhver borger har ret til at deltage i Unionens demokratiske liv. **Beslutningerne træffes så åbent og så tæt på borgerne som muligt.**
4. Politiske partier på europæisk plan bidrager til at skabe en europæisk **politisk** bevidsthed og til at udtrykke unionsborgernes ~~politiske~~ vilje.

Bemærkninger

1. *Denne nye artikel foreslås tilføjet, for at der i dette afsnit ikke kun skal tales om deltagelsesdemokrati, men også om repræsentativt demokrati. Der er naturligvis tæt forbindelse mellem de to begreber, men det repræsentative demokrati bliver tydeligere fremhævet ved at blive nævnt i en selvstændig artikel frem for i en tilsvarende tekst, der tilføjes i artikel I-46, som foreslået af flere konventsmedlemmer (bl.a. Duff + 22 og Dybkjær).*
2. *I stk. 3 er indarbejdet det tidligere stk. 1 i artikel I-46, hvortil der i et andet punktum er føjet en bestemmelse om, at beslutningerne skal træffes så åbent og så tæt på borgerne som muligt. Denne ændring imødekommer anmodningen fra en række konventsmedlemmer (bl. a. Duff + 22, Dybkjær og Voggenhuber m.fl.) om, at der medtages elementer fra artikel 1 i TEU. Det skal bemærkes, at teksten refererer til "beslutninger" (fr.: "décisions") i bred betydning og ikke til det specifikke instrument (fr.: décision, da.: "afgørelse"), der er beskrevet i forfatningen.*
3. I stk. 4 er indarbejdet det tidligere udkast til artikel 35a om de politiske partier på europæisk plan (i en let ændret form), da det forekommer logisk at tilføje denne tekst til artiklen om repræsentativt demokrati. Flere konventsmedlemmer (bl.a. Hübner, Lopes, Lobo Antunes, Santer +4, Brok +36, Follini og Floch) har udtrykt ønske om, at artikel 191 i TEF medtages enten delvis (stk. 1) eller fuldt ud. Den reviderede tekst indeholder således stk. 1 i artikel 191 TEF i forkortet form for at undgå tekster, der udtrykker en vurdering, i forfatningens første del. Stk. 2 i artikel 191 vil blive omfattet af de institutionelle bestemmelser i forfatningens tredje del.

Artikel I-46: Princippet om deltagelsesdemokrati

~~1. Enhver borger har ret til at deltage i Unionens demokratiske liv.~~

1. EU-institutionerne giver på passende måder borgere og repræsentative sammenslutninger mulighed for at give udtryk for deres opfattelser angående alle Unionens arbejdsområder og for at diskutere dem offentligt.
2. EU-institutionerne fører en åben, gennemsigtig og regelmæssig dialog med de repræsentative sammenslutninger og civilsamfundet.
3. **For at sikre sammenhæng og gennemsigtighed i Unionens handlinger foretager Kommissionen brede høringer af de berørte parter.**

Bemærkninger

1. *Stk. 1 er overført til stk. 3 i artikel I-45.*
2. *De fleste ønsker angående denne artikel, som udtrykt både i de skriftlige ændringsforslag og under debatten på plenarmødet den 24. april, vedrører tilføjelse af en særskilt artikel eller et stykke om arbejdsmarkedsparternes rolle og den selvstændige dialog mellem disse. Det foreslås, at dette ønske imødekommes ved at indsætte en særskilt artikel (I-47) for at holde dialogen mellem arbejdsmarkedets parter og dialogen med civilsamfundet i bred betydning ude fra hinanden.*
3. *Udkastet til artikel er desuden blevet udbygget med et stykke vedrørende høring af civilsamfundet på grundlag af forslag fra flere konventsmedlemmer (bl.a. Berès + 10, Van Lancker + 10, Paciotti, Hjelm-Wallén + 4, hvoraf nogle har foreslået supplerende elementer i et af de eksisterende stykker).*

Artikel I-47: Arbejdsmarkedets parter og den selvstændige dialog mellem disse

Den Europæiske Union anerkender og fremmer arbejdsmarkedsparternes rolle på EU-plan under hensyntagen til de nationale systemers forskelligartede karakter; den letter dialogen mellem dem og respekterer deres selvstændighed.

Bemærkninger

Ny artikel, der skal imødekomme et ønske hos overordentlig mange konventsmedlemmer (bl.a. Brok +34, Duff +22, Van Lancker +11, Gabaglio, Jacobs, Floch, Dybkjær, Kaufmann, Kohout, Severin, Voggenhuber +4, Kristensen +4, Bonde og Zahradil) om, at arbejdsmarkedsparternes rolle og den selvstændige dialog nævnes i en artikel (eller et stykke i artikel I-46). Ovenstående artikeludkast bygger på de tekstudkast, der er foreslået af Brok og Van Lancker (hver især med støtte fra en række konventsmedlemmer), og som ligger meget tæt på hinanden. Duff m.fl. har ligeledes foreslået tekster, der går i samme retning.

Artikel I-48: Den europæiske ombudsmand

~~Der udnævnes~~ En europæisk ombudsmand **udnævnt af Europa-Parlamentet modtager, undersøger og aflægger beretning om klager over tilfælde af dårlig forvaltning i Unionens EU-institutioner, organer eller agenturer. Den europæiske ombudsmand udfører sit hverv i fuldstændig uafhængighed.**

Bemærkninger

- 1. Som ønsket af en lang række konventsmedlemmer (jf. f.eks. ændringsforslagene fra Borrell +2, Duff +28, Fischer, Kaufmann, Muscardini, Paciotti +10 og Voggenhuber +4), foreslås det, at det udtrykkeligt anføres, at den europæiske ombudsmand udnævnes af Europa-Parlamentet.*

2. *Flere konventsmedlemmer har endvidere foreslået, at teksten ændres, så den kommer til at afspejle, at ombudsmandens arbejdsområde ikke kun omfatter institutionerne, men også Unionens agenturer og organer, og/eller at det tilføjes, at der gælder en undtagelse for Domstolen og Retten i Første Instans (ændringsforslag fra bl.a. de Vries og de Bruijn, Lopes og Antunes, Muscardini, Palacio, de Villepin og Voggenhuber +4). For så vidt angår anmodningen vedrørende Domstolen foreslås det, at den ikke indsættes her, eftersom dette forhold vil blive nævnt i den tilsvarende artikel i afsnittet om institutionerne i tredje del.*
3. *Det foreslås ligeledes, at man imødekommer konventsmedlemmernes (bl.a. de Vries, de Bruijn og Timmermans) ønske om, at ombudsmandens uafhængighed nævnes i denne artikel.*

Artikel 35a: Politiske partier på europæisk plan

Politiske partier på europæisk plan bidrager til at skabe en europæisk bevidsthed og til at udtrykke unionsborgernes politiske vilje.

Bemærkninger

Dette udkast til artikel er indsat som stk. 4 i den nye artikel I-45 om princippet om repræsentativt demokrati.

Artikel I-49: Åbenhed i EU-institutionernes arbejde

1. For at fremme gode styreformer og sikre civilsamfundets deltagelse arbejder Unionens institutioner, **organer og agenturer** med den størst mulige respekt for princippet om åbenhed.

2. Europa-Parlamentets samlinger er offentlige ligesom Rådets, når det forhandler om **og vedtager** lovgivningsforslag.
3. Alle unionsborgere og alle fysiske og juridiske personer, der har bopæl **eller hjemsted** i en medlemsstat, har, uanset hvilken form dokumenterne foreligger i, ret til aktindsigt i dokumenter ~~fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen samt fra de agenturer og organer, som disse institutioner har oprettet.~~ **fra Unionens institutioner, organer og agenturer på de betingelser, der er fastsat i tredje del.**
4. **I en europæisk lov fastsættes** generelle principper ~~og betingelser~~ for samt begrænsninger i aktindsigten af hensyn til offentlige eller private interesser ~~fastsættes af Europa-Parlamentet og Rådet efter lovgivningsproceduren.~~
5. De institutioner, organer og agenturer, der er nævnt i stk. **23**, fastsætter hver især i deres forretningsordener særlige bestemmelser vedrørende aktindsigt **i overensstemmelse med den i stk. 4 nævnte europæiske lov.**

Bemærkninger

1. *Flere konventsmedlemmer (bl.a. Brok +37, Duff +20, Follini, Kaufmann, Tiilikainen +4) har anmodet om, at Unionens institutioner, organer og agenturer nævnes mere generelt i stk. 3. For at skabe sammenhæng i hele artiklen foreslås der samme ændring i stk. 1.*
2. *Efter ønske fra flere konventsmedlemmer (bl.a. Brok +37, Follini, Hjelm-Wallén +4) foreslås det, at der i stk. 2 tilføjes ordene "og vedtager". Konventsmedlemmerne har fremsat andre forslag, bl.a. om offentliggørelse af referaterne, men for ikke at skabe overlapning med elementer, der findes i de institutionelle bestemmelser i forfatningens tredje del, foreslås det ikke at nævne dem i denne artikel.*

3. *En lang række konventsmedlemmer har foreslået, at det franske ord "citoyenne" skal udgå i stk. 3 (vedrører ikke den danske tekst). Denne femininumsform giver på flere sprog anledning til oversættelsesproblemer. Det skal bemærkes, at den franske tekst til chartret anvender både femininums- og maskulinumsformerne, hvorimod der f.eks. i den engelske udgave er anvendt udtrykket "every citizen". Da dette spørgsmål hovedsageligt er af betydning i oversættelsessammenhæng, foreslås det, at man indtil videre bibeholder begge former og tager stilling til, hvilken løsning der skal vælges i forfatningen som helhed, på et senere tidspunkt.*
4. *Det foreslås endvidere at tilføje en omtale af dem, der har "hjemsted" i Unionen (formulering fra artikel II.42 i chartret og artikel 255 i TEF, hvori det hedder "der har ... hjemsted"), som foreslået af flere konventsmedlemmer (bl.a. Hain, Roche, Tiilikainen +4, Hjelm-Wallén +7 og de Villepin).*
5. *Den første ændring i stk. 4 er en tilpasning af angivelsen af lovgivningsprocedure til de udtryk, der er anvendt andre steder i forfatningsudkastet. Det foreslås at imødekomme et ønske fra en række konventsmedlemmer (bl.a. Brok +37, Follini, Tiilikainen +4 og Hjelm-Wallén +7) om at lade ordet "betingelser" udgå. Det foreslås endvidere at ændre teksten til "à de tels documents" (vedrører ikke den danske tekst) (forslag fra bl.a. Heathcoat-Amory og Bonde).*
6. *Der er tilføjet en henvisning til stk. 4 og loven om fastsættelse af principperne for aktindsigt som ønsket af en række konventsmedlemmer (Brok +37, de Vries og de Bruijn og Follini).*

Artikel I-50: Beskyttelse af personoplysninger

1. Enhver har ret til beskyttelse af personoplysninger, der vedrører ham/hende.
2. ~~Europa-Parlamentet og Rådet vedtager efter lovgivningsproceduren~~ **I en europæisk lov fastsættes** der regler for beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger foretaget af Unionens institutioner, organer og **agenturer** samt af medlemsstaterne under udøvelse af aktiviteter, der er omfattet af EU-retten, og for den frie udveksling af personoplysninger. **Overholdelsen af disse regler kontrolleres af en uafhængig myndighed.**

Bemærkninger

1. *Flere konventsmedlemmer (bl.a. Duff +22, Einem, Fischer, Haenel og Badinter, Kaufmann, Meyer og Voggenhuber +2) har foreslået, at man lader stk. 1 udgå, med det argument, at der er overlapning med chartrets artikel II.8, stk. 1. For at bevare en indledning til stk. 2, der omhandler vedtagelsen af en europæisk lov om beskyttelse af personoplysninger, foreslås det imidlertid, at man bibeholder det.*
2. *Den første ændring i stk. 2 er en tilpasning af angivelsen af lovgivningsprocedure til de udtryk, der er anvendt andre steder i forfatningsudkastet. Den anden ændring ("agenturer") er foretaget for at skabe sammenhæng med de foregående artikler. På forslag fra visse konventsmedlemmer (bl.a. Farnleitner, Floche og de Villepin) er der tilføjet en omtale af et kontrolorgan.*

Artikel I-51: Kirkers og konfessionsløse organisationers status

1. ~~Den Europæiske Unionen~~ respekterer og må ikke anfægte den status, som kirker og religiøse sammenslutninger eller samfund har i medlemsstaterne i henhold til national lovgivning.
2. ~~Den Europæiske Unionen~~ respekterer ligeledes filosofiske og konfessionsløse organisationers status.
3. Unionen opretholder en **åben, gennemsigtig og** regelmæssig dialog med disse kirker og organisationer i anerkendelse af deres identitet og specifikke bidrag.

Bemærkninger

1. *Artikel I-51 blev ofte nævnt af konventsmedlemmerne på plenarmødet den 24. april samt i de indsendte ændringsforslag og bemærkninger. Mange har meddelt, at de lægger stor vægt på disse bestemmelser. Andre har udtrykt ønske om, at de skal udgå.*
2. *Mange ændringsforslag vedrører stk. 1 og 2. Flere af disse forslag er specielt interessante og nyttige. De forbedrer tekstens læselighed eller præciserer visse elementer i den. Man har dog alligevel skønnet, at det er bedst ikke at begynde at ændre den valgte affattelse, der er overtaget fra erklæring nr. 11 til Amsterdam-traktaten. Hvis konventet begynder at omskrive denne eksisterende tekst, der er tilfredsstillende, vil det nemlig løbe en risiko for at genåbne en mere generel og vanskelig debat, der allerede har fundet sted tidligere. Det er derfor berettiget at udvise en vis forsigtighed i dette spørgsmål. De to foreslåede ændringer er rent redaktionelle og skal gøre den foreliggende tekst lettere uden at ændre dens indhold.*

3. *I stk. 3 er det fundet hensigtsmæssigt at imødekomme ændringsforslaget fra Teija Tiilikainen +4 (andre konventsmedlemmer), der går ud på at præcisere, at dialogen er "åben og gennemsigtig". Med præciseringen af, at dialogen har en åben og gennemsigtig karakter, imødekommes endvidere betænkelighederne blandt nogle konventsmedlemmer (bl.a. Muscardini og Lequiller), der frygter, at visse kirker eller organisationer eller sådanne, der giver sig ud for at være det, vil kunne misbruge denne bestemmelse til andre formål end det tilsigtede.*

[Artikel X

1. De europæiske folks kongres er den instans, hvor det europæiske politiske liv tages op til overvejelse. Den træder sammen mindst en gang om året. Møderne er offentlige. Formanden for Europa-Parlamentet indkalder til møderne og fungerer som formand.
2. Kongressen deltager ikke i Unionens lovgivningsprocedure.
3. Formanden for Det Europæiske Råd aflægger rapport om Unionens tilstand. Formanden for Kommissionen fremlægger det årlige lovgivningsprogram.
4. En tredjedel af kongressens deltagere er medlemmer af Europa-Parlamentet, og to tredjedele er repræsentanter for de nationale parlamenter. Der må højst være 700 deltagere.]

Bemærkninger

Gengivelse af udkastet til artikel X i dokument CONV 691/03, hvor det anføres, at en sådan artikel eventuelt vil kunne indsættes i dette afsnit.

Sekretariatet har modtaget et betydeligt antal ændringsforslag til denne artikel. Et altovervejende antal af disse vedrører ikke eventuelle redaktionelle ændringer, men slår til lyd for, at denne artikel udgår.

AFSNIT VII: UNIONENS FINANSER

Artikel I-52: Budgetmæssige og finansielle principper

1. Alle Unionens indtægter og udgifter skal anslås for hvert regnskabsår og optages i budgettet i overensstemmelse med bestemmelserne i forfatningens **tredje** del.
2. Indtægter og udgifter på budgettet skal balancere.
3. De udgifter, der er opført i budgettet, bevilges for et regnskabsår ad gangen i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel [tidl. artikel 279].
4. Afholdelse af udgifter på budgettet er betinget af forudgående vedtagelse af en juridisk bindende retsakt, der udgør retsgrundlaget for Unionens tiltag og for afholdelsen af udgifterne i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel [tidl. artikel 279]. Denne retsakt skal have form af en europæisk lov, en europæisk rammelo, en europæisk forordning eller en europæisk afgørelse.
5. For at sikre budgetdisciplin ~~fremsetter Kommissionen ingen forslag til EU-retsakter, ændrer ikke sine forslag og vedtager ingen gennemførelsesforanstaltninger~~ **Unionen ingen retsakter,** der kan have betydelig indvirkning på budgettet, uden at afgive forsikring om, at forslaget eller foranstaltningen kan finansieres inden for rammerne af Unionens egne indtægter **og den flerårige finansielle ramme, der er nævnt i artikel I-54.**
6. Unionens budget gennemføres i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning. Medlemsstaterne og Unionen samarbejder med henblik på at sikre, at bevillingerne anvendes i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning.
7. Unionen og medlemsstaterne bekæmper svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser, i overensstemmelse med bestemmelserne i tredje del, artikel [...].

Bemærkninger

Stk. 1

I det første dokument om finanserne (CONV 602/03) blev de budgetmæssige principper behandlet i den anden artikel i dette afsnit. Som følge af flere ændringsforslag og indlæg på konventets plenarmøde foreslår præsidiet, at artiklen om principperne skal være den første i afsnit VII.

Flere ændringsforslag vedrører alternative affattelser af dette stykke for at udelukke enhver mulighed for undtagelse fra princippet om budgettets enhed. Imidlertid har præsidiet besluttet ikke at ændre det. Stk. 1 åbner kun mulighed for undtagelser, for så vidt bestemmelserne i tredje del om politikkerne nævner sådanne undtagelser.

Det må i øvrigt ikke glemmes, at den særlige bestemmelse i artikel [tidl. artikel 268 i TEF] om de nuværende søjler 2 og 3 er taget ud af udkastet til artikler om finanserne i tredje del. Det er i artiklerne om disse politikker, de særlige bestemmelser om opførelse på budgettet af udgifterne til dem skal figurere.

Stk. 2

Præsidiet foreslår, at affattelsen af princippet om budgetbalancen bevares uændret. Der er tale om en veletableret formulering. Det er klart, at dette princip indebærer forbud mod underskud. Det er ikke nødvendigt at nævne det udtrykkeligt som ønsket i nogle ændringsforslag.

Stk. 3

Det foreslås i nogle ændringsforslag (de Vries og de Bruijn samt Hubner) at nævne den periode, som det årlige budget dækker. Artikel [...] i tredje del angiver denne periode: fra 1. januar til 31. december.

Stk. 5

Ifølge den endelige rapport fra diskussionskredsen vedrørende budgetproceduren bør den flerårige finansielle ramme nævnes i dette stykke som referenceramme for budgetdisciplinen sammen med loftet over egne indtægter.

Flere ændringsforslag udtrykker samme ønske (de Vries, Borrel m.fl., Duhamel m.fl., Hain og Hjelm-Wallén).

Stk. 6

Det foreslås i et ændringsforslag (de Vries og de Bruijn) at indsætte reglen om, at det er Kommissionen, der er ansvarlig for gennemførelsen af budgettet. Der mindes i den forbindelse om, at denne regel findes i udkastet til tredje del i kapitlet om gennemførelsen af budgettet og decharge.

Artikel I-53: Unionens indtægter

- 1. Unionen tilvejebringer de nødvendige midler til at nå sine mål og til at gennemføre sin politik.**
- 2. Unionens budget finansieres med forbehold af andre indtægter fuldt ud af egne indtægter.**
- 3. Rammer for Unionens indtægter fastlægges, nye indtægtskategorier kan indføres og en eksisterende kategori kan ophæves ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Denne lov træder først i kraft, når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.**
- 4. De nærmere bestemmelser om Unionens indtægter fastsættes ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Rådet træffer afgørelse efter Europa-Parlamentets godkendelse.**

Bemærkninger

Stk. 1

Diskussionskredsen vedrørende egne indtægter mener i sin endelige rapport, at princippet om tilvejebringelse af de nødvendige midler, der på nuværende tidspunkt er nævnt i artikel 6, stk. 4, i TEU, må bibeholdes i det afsnit i forfatningens første del, der vedrører finanserne.

I flere ændringsforslag deles denne holdning (Brok m.fl., Wittbrodt m.fl., Palacio, Lopes og Lobo Antunes og Einem og Berger).

Diskussionskredsen vedrørende egne indtægter har drøftet benævnelsen "egne indtægter". Nogle medlemmer mener, at den kan give anledning til forvirring. Uanset hvilken benævnelse man lægger sig fast på, har diskussionskredsen ment, at man bør bevare begrebet "egne indtægter" forstået som indtægter, der retmæssigt tilkommer Unionen.

Stk. 2 og 3

De fleste ændringsforslag angående indtægterne vedrører beslutningsproceduren. Der gives i disse ændringsforslag udtryk for meget divergerende holdninger. Mens nogle (især visse regeringsrepræsentanter) går ind for at bevare den procedure, der findes i den nuværende EF-traktat (især enstemmighed og ratificering i medlemsstaterne), er der andre, der ønsker, at Europa-Parlamentet inddrages gennem lovgivningsproceduren eller ved en samstemmende udtalelse, og at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal eller udvidet kvalificeret flertal.

Diskussionskredsen vedrørende egne indtægter har foreslået, at retsgrundlaget splittes op. Der er ikke enighed om dette forslag, men de fleste i diskussionskredsen går ind for det. Det tegner sig som en mulig løsning (et ændringsforslag fra de Villepin går i samme retning).

For så vidt angår de nærmere bestemmelser om indtægterne (stk. 3) går de fleste af kredsens medlemmer ind for afstemning med kvalificeret flertal i Rådet. Både diskussionskredsen vedrørende egne indtægter og diskussionskredsen vedrørende budgetproceduren mener, at det kvalificerede flertal i forbindelse med vedtagelse af de nærmere bestemmelser om indtægter og vedtagelse af den flerårige finansielle ramme bør være "udvidet", hvis forfatningen kommer til at indeholde en horisontal bestemmelse om et sådant flertal. Hvis der ikke er enighed om et sådant udvidet kvalificeret flertal, foreslår de to kredse, at Rådet skal træffe afgørelse med almindeligt kvalificeret flertal.

Det skal bemærkes, at hvad de egne indtægter angår er det i mange ændringsforslag foreslået eventuelt at indføre europæiske skatter (Michel m.fl., de Villepin, Lequiller, Brok m.fl., Duhamel m.fl., Borrell m.fl., Farnleitner og Duff m.fl.). Diskussionskredsen har konkluderet, at det nuværende retsgrundlag allerede giver mulighed for at indføre nye indtægter, herunder indtægter af fiskal art. Det vil derfor ikke være nødvendigt at nævne dem udtrykkeligt. Indtægternes art og de nævnte bestemmelser herom er spørgsmål, der hører under den afledte ret og vil derfor være omfattet af love, der vedtages i henhold til det nuværende retsgrundlag.

Artikel I-54: Den flerårige finansielle ramme

- 1. Formålet med den flerårige finansielle ramme er at sikre en velordnet udvikling i Unionens udgifter inden for rammerne af de egne indtægter. Den fastlægger de årlige lofter for bevillinger til forpligtelser for hver enkelt udgiftskategori i overensstemmelse med artikel [...] i tredje del.**
- 2. Den flerårige finansielle ramme fastlægges ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Det træffer afgørelse, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer.**
- 3. Unionens årlige budget overholder den flerårige finansielle ramme.**

Bemærkninger

Stk. 1

Det foreslås af diskussionskredsen vedrørende budgetproceduren og i flere ændringsforslag (de Vries og de Bruijn, de Villepin, Lopes og Lobo Antunes og Duff m.fl.) at indsætte en særlig artikel om de finansielle overslag i forfatningens første del.

Kredsen mener, at udtrykket "finansielle overslag" ikke giver et klart billede af retsaktens indhold, og den foreslår derfor benævnelsen "flerårig finansiel ramme".

Ifølge diskussionskredsen bør artiklen om den finansielle ramme stå før artiklen om den årlige budgetprocedure og indeholde følgende elementer:

- den skal fastslå, at den flerårige finansielle ramme udgør en ufravigelig ramme for det årlige budget for at sikre en velordnet udvikling i Unionens udgifter*
- den skal indeholde princippet om, at den finansielle ramme fastlægger de ufravigelige beløb for de årlige lofter for bevillinger til forpligtelser for hvert enkelt udgiftsområde inden for rammerne af Unionens egne indtægter.*

Flere ændringsforslag støtter denne fremgangsmåde (Duff m.fl., som ikke nævner udgiftsområderne, de Vries, Lopes og Lobo Antunes, Duhamel m.fl. og Michel m.fl.). I et ændringsforslag lægges vægten på overholdelse af loftet for egne indtægter (Hjelm-Wallén).

For sit vedkommende mener diskussionskredsen vedrørende egne indtægter, at forfatningens første del skal indeholde regler om det "hierarki, der skal opstilles mellem ordningen for EU's indtægter, og herunder navnlig loftet for disse indtægter, og den flerårige finansielle ramme."

Stk. 2

Ifølge diskussionskredsen vedrørende budgetproceduren skal artiklen i forfatningens første del om den finansielle ramme endvidere indeholde retsgrundlaget for dens vedtagelse.

Ligesom i forbindelse med de egne indtægter vedrører de fleste ændringsforslag om den finansielle ramme vedtagelsesproceduren, og de er meget forskellige. Præsidiet har fulgt anvisningerne i diskussionskredsens endelige rapport.

Både diskussionskredsen vedrørende egne indtægter og diskussionskredsen vedrørende budgetproceduren mener, at det kvalificerede flertal i forbindelse med vedtagelse af de nærmere bestemmelser om indtægterne og den flerårige finansielle ramme bør være "udvidet", hvis forfatningen kommer til at indeholde en horisontal bestemmelse om et sådant flertal. Hvis der ikke er enighed om et sådant udvidet kvalificeret flertal, foreslår de to kredse, at Rådet skal træffe afgørelse med almindeligt kvalificeret flertal.

Europa-Parlamentet skal give sin godkendelse. Det skal bemærkes, at da reglen for afstemning i Rådet er kvalificeret flertal, giver behovet for Europa-Parlamentets godkendelse dette flere forhandlingsmuligheder end den nuværende procedure i den interinstitutionelle aftale. Diskussionskredsen vedrørende budgetproceduren har ønsket at bibeholde et element af "forhandling" mellem institutionerne. Dette element er omhandlet i artikel 1, stk. 5, i de bestemmelser i tredje del, der vedrører budgettet.

Der er tale om en lov, som vedtages på forslag af Kommissionen. Diskussionskredsen vedrørende budgetproceduren mener, at lovgivningsinitiativet bør ligge hos Kommissionen, uden at det dermed betyder noget for afstemningsreglerne i Rådet. Der må fastsættes en undtagelse fra artikel [tidl. artikel 250 i TEF] med hensyn til følgerne af et kommissionsinitiativ for afstemningen i Rådet.

I et ændringsforslag (Lopes og Lobo Antunes) foreslås det at forlænge det sidste år i den foregående finansielle ramme, hvis proceduren for vedtagelse af den nye ramme ikke afsluttes. Denne idé er gengivet i udkastet til artikel 1 i tredje del.

Stk. 3

Ifølge diskussionskredsen vedrørende budgetproceduren skal artiklen om den finansielle ramme i forfatningens første del stå før artiklen om den årlige budgetprocedure, og den skal fastslå, at den flerårige finansielle ramme udgør en ufravigelig ramme for det årlige budget. Flere ændringsforslag støtter også denne holdning.

Diskussionskredsen vedrørende egne indtægter mener, at forfatningens første del skal indeholde regler om det "hierarki, der skal opstilles mellem ordningen for EU's indtægter, og herunder navnlig loftet for disse indtægter, og den flerårige finansielle ramme." Det årlige budget, som er bestemmende for, at indtægterne reelt stilles til rådighed, skal også overholde den finansielle ramme.

Artikel I-55: Unionens budgetprocedure budget

Europa-Parlamentet og Rådet vedtager i fællesskab på forslag af Kommissionen **den europæiske lov, der fastlægger** Unionens årlige budget, i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser i artikel [tidl. artikel 272].

~~Unionens budget fastlægges under overholdelse af de flerårige finansielle overslag, der er omhandlet i artikel Y (forfatningens del II).~~

Bemærkninger

Der er fremsat flere indbyrdes modstridende ændringsforslag vedrørende den årlige budgetprocedure, især med hensyn til, hvordan man løser problemet, hvis Europa-Parlamentet og Rådet ikke når til enighed.

Diskussionskredsen har foreslået en procedureordning, hvis væsentligste elementer er indeholdt i dette artikeludkast; de nærmere detaljer findes i udkastet til artikel 3 i de bestemmelser i tredje del, der vedrører budgettet.

Der er tale om en lov, som vedtages efter en ad hoc-procedure. Præsidiet har udeladt udtrykket "i fællesskab" for bedre at præcisere karakteren af denne procedure.

Den skal vedtages på forslag af Kommissionen. Diskussionskredsen vedrørende budgetproceduren mener, at lovgivningsinitiativet bør ligge hos Kommissionen, uden at det dermed betyder noget for afstemningsreglerne i Rådet. Der må fastsættes en undtagelse fra artikel [tidl. artikel 250 i TEF] med hensyn til følgerne af et kommissionsinitiativ for afstemningen i Rådet.

Diskussionskredsen foreslår at ophæve sondringen mellem obligatoriske og ikke-obligatoriske udgifter. En ophævelse af sondringen forudsætter indsættelse af princippet om, at budgetmyndigheden og Kommissionen skal sørge for, at der er tilstrækkelige finansielle midler til rådighed til, at Unionen kan opfylde sine juridiske forpligtelser over for tredjemand. I nogle ændringsforslag (de Villepin, Schlüter, Lopes og Lobo Antunes og Roche) er det foreslået, at dette princip indskrives i forfatningen. Princippet er omhandlet i udkastet til artikel [...] i de bestemmelser i tredje del, der vedrører budgettet.

AFSNIT VIII: UNIONEN OG DENS NÆROMRÅDER

Artikel I-56: Unionen og dens nærområder

1. Unionen udvikler privilegerede forbindelser med sine nabolande med henblik på at skabe et område med velstand og godt naboskab, der **bygger på Unionens værdier** og er kendetegnet ved tætte og fredelige forbindelser baseret på samarbejde.
2. Med henblik herpå kan Unionen indgå og gennemføre særlige aftaler med de berørte stater i overensstemmelse med artikel III-226 i forfatningens tredje del. Disse aftaler kan omfatte gensidige rettigheder og forpligtelser samt muligheden for fælles optræden. Der holdes regelmæssigt samråd om aftalernes gennemførelse.

Bemærkning vedrørende stk. 1

En række konventsmedlemmer (Attalides, Borrell m.fl., Carnero m.fl., Muscardini) har ønsket, at det præciseres, at de forbindelser, der er tale om i denne artikel, bør bygge på respekt for de demokratiske principper, retsstatsprincippet og menneskerettighederne, dvs. værdier, som Unionen selv bygger på. Med forslaget om at indsætte nogle få ord imødekommes dette ønske. Det forekommer mest hensigtsmæssigt ikke opregne selve værdierne for at undgå, at teksten bliver for lang; under alle omstændigheder er det klart, at de pågældende værdier er de værdier, som er nævnt i forfatningens artikel I-2.

Bemærkning vedrørende stk. 2

Ingen ændringer.

N.B. En række konventsmedlemmer har ønsket, at Europarådets rolle omtales i denne artikel.

Forbindelserne mellem EU og Europarådet er omfattet af en artikel i tredje del (tidl. artikel 35). Det er derfor ikke nødvendigt at tilføje en yderligere henvisning hertil på dette sted. Desuden vil en specifik omtale af Europarådet her kunne blive opfattet forkert, da en række lande, som Unionen ønsker at etablere de foreslåede forbindelser med, ikke er medlemmer af Europarådet.

Artikel 43: Kriterier for medlemskab af Unionen

~~Unionen er åben for alle europæiske stater, hvis folk deler værdierne i artikel 2, og som respekterer disse værdier og forpligter sig til at fremme dem i fællesskab. Tiltrædelse af Unionen forudsætter accept af dens forfatning.~~

Bemærkninger

Det foreslås at lade denne artikel udgå for at imødekomme en lang række ændringsforslag, der går ud på enten at lade hele artiklen udgå, fordi første punktum overlapper artikel I-1, stk. 2, og andet punktum udtrykker en selvfølge (Meyer, Farnleiter + 3, Duff + 24, Lopes og Lobo Antunes), eller at udelade andet punktum (Santer + 4, Demilrap, Fischer, Hjelm-Wallén + 3, Fini, Oleksy, de Vries og de Bruijn og Kaufmann).

Første punktum i denne artikel er imidlertid medtaget i artikel I-57, om end i en ændret form som ønsket i en række ændringsforslag (jf. bemærkningen til denne artikel). For selv om princippet om, at Unionen er åben over for de europæiske stater, der deler dens værdier, allerede er fastlagt i artikel I-1, stk. 2, er det vigtigt, at det i afsnit X, der vedrører medlemskab af Unionen, gentages, at respekten for disse værdier udgør et afgørende kriterium for at blive medlem af Unionen.

Artikel I - 57: Kriterier for medlemskab og procedure for tiltrædelse af Unionen

Unionen er åben for alle europæiske stater, ~~hvis folk deler~~ **der respekterer** værdierne i artikel 2 ~~og som respekterer disse værdier~~ og forpligter sig til at fremme dem i fællesskab.

Enhver europæisk stat, der ønsker at blive medlem af Unionen, kan rette sin ansøgning til Rådet. Europa-Parlamentet, og **medlemsstaternes** nationale parlamenter underrettes om denne ansøgning. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter ~~samstemmende udtalelse~~ **godkendelse fra** Europa-Parlamentet. ~~der træffer afgørelse med absolut et flertal af sine medlemmer.~~ Vilkårene og de nærmere bestemmelser for optagelse fastlægges ved en aftale mellem medlemsstaterne og den ansøgende stat. Denne aftale forelægges samtlige kontraherende stater til ratifikation i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Bemærkninger

Det første punktum, som er tilføjet til denne artikel, er en overtagelse af det første punktum i den tidligere artikel 43. Ordene "hvis folk deler" er fjernet for at tage hensyn til ændringsforslag om, at det skal være en betingelse for tiltrædelse, at kandidatlandene selv respekterer Unionens værdier, snarere end at deres folk respekterer dem (Heathcoat-Amory, Berger + 2, Timmermans og Quéiro, Brok + 34, Roche, Fischer, Svensson, Hjelm-Wallén +3, Hain, de Vries og de Bruijn, Bonde). De øvrige ændringer er af rent teknisk karakter og skal følge op på ekspertgruppens anbefalinger.

Den foreslåede procedure for tiltrædelse, der overtager proceduren i artikel 49 i TEU, er bibeholdt. Under hensyntagen til, at tiltrædelsestraktaterne bør have samme værdi som forfatningstraktaten, som de ændrer på en række punkter (f.eks. institutionernes sammensætning), bør vilkårene og de nærmere bestemmelser for en stats tiltrædelse af Unionen fastlægges ved en aftale mellem de medlemsstater, der er parter i traktaten om indførelse af forfatningen, og kandidatlandet.

Artikel I - 58: Suspension af de rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen

1. Rådet kan med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer på begrundet forslag af en tredjedel af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet eller Kommissionen og efter **godkendelse samstemmende udtalelse** fra Europa-Parlamentet **vedtage en afgørelse, der fastslår, fastslå** at der er en klar fare for, at en medlemsstat groft krænker værdier, der er nævnt i artikel 2. Inden Rådet fastslår dette, hører det den berørte medlemsstat, og det kan efter samme procedure rette henstillinger til den.

Rådet efterprøver regelmæssigt, om de grunde, der har fået det til at fastslå ovennævnte, stadig er gældende.

2. Det Europæiske Råd kan med enstemmighed på forslag af en tredjedel af medlemsstaterne eller Kommissionen og efter ~~samstemmende udtalelse~~ **godkendelse** fra Europa-Parlamentet **vedtage en afgørelse, der fastslår**, ~~fastslå~~ at en medlemsstat groft og vedvarende krænker værdier, der er nævnt i artikel 2, efter at have opfordret den pågældende medlemsstat til at fremsætte sine bemærkninger.
3. Hvis en krænkelse som omhandlet i stk. 2 er fastslået, kan Rådet med kvalificeret flertal **vedtage en afgørelse, der suspenderer** ~~beslutte at suspendere~~ visse af de rettigheder, der følger af anvendelsen af forfatningen på den pågældende medlemsstat, herunder den pågældende medlemsstats stemmerettigheder i Rådet. Rådet tager i så fald hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.

Den pågældende medlemsstat er under alle omstændigheder fortsat bundet af sine forpligtelser i henhold til forfatningen.

4. Rådet kan senere med kvalificeret flertal **vedtage en afgørelse om** ~~beslutte at ændre~~ **ændring af** foranstaltninger truffet i medfør af stk. 3 som følge af ændringer i den situation, der har ført til, at de blev indført.
5. Ved anvendelsen af denne artikel træffer Rådet afgørelse uden at tage den pågældende medlemsstat i betragtning. Hvis medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer dette ikke vedtagelsen af de i stk. 2 omhandlede afgørelser.

Dette stykke gælder også, hvis stemmerettigheder suspenderes i medfør af stk. 3.

6. Ved anvendelsen af stk. 1 og 2 træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer og et flertal af sine medlemmer.

Bemærkninger

De ændringer, som er foretaget i denne artikel, er af rent teknisk karakter og skal følge op på ekspertgruppens anbefalinger.

Præsidiet har ikke foretaget andre ændringer i denne artikel, eftersom de modtagne ændringsforslag omhandler proceduremæssige ændringer, der kun støttes af et begrænset antal konventsmedlemmer.

Artikel I - 59: Frivillig udtræden af Unionen

1. Enhver medlemsstat kan ~~under overholdelse af~~ **i overensstemmelse med** sine forfatningsmæssige bestemmelser beslutte at udtræde af Den Europæiske Union.
2. Hvis en medlemsstat beslutter at udtræde, **meddeler den det til Det Europæiske Råd, der behandler denne meddelelse. På baggrund af Det Europæiske Råds retningslinjer** forhandler og indgår Unionen med den pågældende stat en aftale om de nærmere bestemmelser for statens udtræden under hensyn til rammerne for dennes fremtidige forbindelser med Unionen. Denne aftale indgås på Unionens vegne af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter **godkendelse** ~~samstemmende udtalelse~~ fra Europa-Parlamentet.

Repræsentanten for den udtrædende stat deltager ikke i drøftelser i **Det Europæiske Råd eller** Rådet eller i afgørelser truffet af **Det Europæiske Råd eller** Rådet, der vedrører den selv.
3. Denne forfatning ophører med at finde anvendelse på den berørte stat på datoen for udtrædelsesaftalens ikrafttræden eller, hvis en sådan aftale ikke foreligger, to år efter meddelelsen i stk. 2, **medmindre Det Europæiske Råd efter aftale med den pågældende medlemsstat beslutter at forlænge denne frist.**

4. Hvis en stat, der er udtrådt af Unionen, anmoder om fornyet medlemskab, behandles denne anmodning efter proceduren i artikel I - 57.

Bemærkninger

Præsidiets mener, at forfatningen bør indeholde en bestemmelse om frivillig udtræden af Unionen. Selv om mange mener, at der allerede er mulighed for at udtræde af Unionen, selv om der ikke findes en specifik bestemmelse herom, mener præsidiets, at tilføjelse af en specifik bestemmelse i forfatningen om frivillig udtrædelse af Unionen skaber klarhed om situationen og giver mulighed for at indføre en procedure for forhandling og indgåelse af en aftale mellem Unionen og den pågældende medlemsstat, der fastlægger de nærmere vilkår for udtrædelsen og rammerne for deres fremtidige forbindelser. Endvidere er det forhold, at der findes en sådan bestemmelse, et vigtigt politisk signal til dem, der mener, at Unionen er en ufleksibel enhed, som det er umuligt at forlade.

Præsidiets har foretaget en række ændringer af denne bestemmelse i forhold til den tekst, der blev forelagt for konventet, nemlig:

- a) det fastslås, at Det Europæiske Råd behandler spørgsmålet, hvis en medlemsstat giver meddelelse om, at den agter at træde ud af Unionen.*
- b) det præciseres, at hvis en stat, der er udtrådt, anmoder om fornyet medlemskab, gælder de almindelige vilkår og tiltrædelsesprocedurer.*

Stk. 1

Ændringen er af rent redaktionel karakter.

Stk. 2

Ændringerne i denne bestemmelse tager sigte på at styrke udtrædelsesproceduren, sådan som en række konventsmedlemmer har ønsket (de Villepin, Demilrap, Tiilikainen + 2, Roche, Kiljunen og Vanhanen) idet det fastslås, at Det Europæiske Råd behandler en meddelelse om udtrædelse fra en medlemsstat, samt at Det Europæiske Råd vedtager retningslinjer, på grundlag af hvilke Unionen forhandler og indgår udtrædelsesaftalen med den pågældende medlemsstat.

Stk. 3

Præsidiet mener, at man, eftersom retten til udtrædelse efter manges mening allerede eksisterer, selv om der ikke findes en udtrykkelig bestemmelse herom, ikke kan lade en medlemsstats udtrædelse af Unionen være betinget af indgåelse af en udtrædelsesaftale med Unionen. Det fastslås derfor, at udtrædelsen under alle omstændigheder træder i kraft to år efter meddelelsen. Ikke desto mindre giver artikel I-57 dog mulighed for efter fælles overenskomst mellem Det Europæiske Råd og den udtrædende stat at forlænge fristen for at fremme en udtrædelsesaftale mellem Unionen og den udtrædende stat.

Præsidiet finder det ikke nødvendigt at indføre en status som associeret medlemsstat for en medlemsstat, der måtte udtræde af Unionen, eftersom artikel I-56 om Unionen og dens nærområder vil kunne danne grundlag, hvis Unionen finder det hensigtsmæssigt.

Stk. 4

Dette nye stykke understreger, at hvis en stat, der er udtrådt, anmoder om at tiltræde, vil anmodningen være underlagt den politiske vurdering, som foreskrives i tiltrædelsesproceduren (blandt andet fælles overenskomst mellem medlemsstaterne).

UDKAST TIL PROTOKOL OM DE NATIONALE PARLAMENTER ROLLE I DEN EUROPÆISKE UNION

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM MINDER OM, at den måde, hvorpå de enkelte nationale parlamenter udøver kontrol med deres egen regering i relation til Den Europæiske Unions aktiviteter, falder ind under den enkelte medlemsstats særlige forfatningsmæssige system og praksis,

SOM imidlertid ØNSKER at tilskynde til, at de nationale parlamenter i højere grad inddrages i Den Europæiske Unions aktiviteter, og at øge deres muligheder for at udtrykke deres synspunkter **vedrørende såvel lovgivningsforslag som andre** spørgsmål, der kan være af særlig interesse for dem,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til forfatningen:

I. Information til medlemsstaternes nationale parlamenter

1. Kommissionen sender alle sine høringsdokumenter (grøn- og hvidbøger og meddelelser) direkte til medlemsstaternes nationale parlamenter, **når de bliver offentliggjort**.
Kommissionen sender **ligeledes det årlige lovgivningsprogram og alle andre** instrumenter vedrørende programmering af lovgivningen eller politikstrategi, som den forelægger Europa-Parlamentet og Rådet, til medlemsstaternes nationale parlamenter ~~til orientering~~ samtidig med fremsendelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.
2. **Alle lovgivningsforslag, der forelægges for Europa-Parlamentet og Rådet, sendes samtidig til medlemsstaternes nationale parlamenter.** ~~Kommissionen sender alle sine lovgivningsforslag direkte til medlemsstaternes nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.~~

3. Medlemsstaternes nationale parlamenter kan sende formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen en begrundet udtalelse om, hvorvidt et lovgivningsforslag ~~fra Kommissionen~~ overholder nærhedsprincippet, i overensstemmelse med den procedure, der er fastlagt i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.
4. Der skal forløbe en periode på seks uger mellem det tidspunkt, hvor et lovgivningsforslag stilles til rådighed af Kommissionen for Europa-Parlamentet, Rådet og medlemsstaternes nationale parlamenter på ~~deres~~ **Den Europæiske Unions officielle** sprog, og det tidspunkt, hvor det sættes på Rådets dagsorden med henblik på vedtagelse eller vedtagelse af en fælles holdning inden for rammerne af ~~en lovgivningsproceduren i artikel [X i anden del i traktaten om indførelse af en forfatning for Europa]~~; denne frist kan dog fraviges på grund af en sags hastende karakter, som skal begrundes i retsakten eller den fælles holdning. **Bortset fra i behørigt begrundede hastetilfælde kan der ikke i denne seksugers periode fastslås enighed om et lovgivningsforslag. Der skal gå ti dage mellem det tidspunkt, hvor et forslag optages på Rådets dagsorden, og vedtagelsen af en fælles holdning.**
5. Rådets dagsordener og resultaterne af Rådets samlinger, **herunder protokollerne fra de af Rådets samlinger, hvor det drøfter lovgivningsforslag**, sendes direkte til medlemsstaternes nationale parlamenter **samtidig med fremsendelsen til medlemsstaternes regeringer.**
- ~~6. Kommissionen sender alle instrumenter vedrørende programmering af lovgivningen eller politikstrategi, som den forelægger Europa-Parlamentet og Rådet, til medlemsstaternes nationale parlamenter til orientering samtidig med fremsendelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.~~
6. Revisionsretten sender sin årsberetning til medlemsstaternes nationale parlamenter til orientering samtidig med fremsendelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.

7. Hvis de nationale parlamenter har to kamre, finder disse bestemmelser anvendelse på begge kamre.

II. Interparlamentarisk samarbejde

8. Europa-Parlamentet ~~undersøger sammen med~~ og de nationale parlamenter **fastlægger i fællesskab**, hvordan de effektivt **og regelmæssigt** kan **organisere og** fremme det interparlamentariske samarbejde inden for Den Europæiske Union.
9. Konferencen for Organer med Ansvar for EU-anliggender i Unionens Parlamenter, ~~der blev nedsat den 16.-17. november 1989,~~ kan forelægge de bidrag, som den finder hensigtsmæssige, for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. **Denne konference fremmer endvidere udveksling af oplysninger og bedste praksis mellem medlemsstaternes parlamenter og Europa-Parlamentet, herunder mellem deres fagudvalg. Konferencen kan ligeledes afholde interparlamentariske konferencer om specifikke emner, navnlig for at drøfte spørgsmål vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og vedrørende den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Sådanne** ~~Bidrag fra konferencen~~ forpligter på ingen måde de nationale parlamenter og foregriber ikke deres holdning.

Bemærkninger

1. *Den foreslåede ændring i protokollens præambel, der bygger på skriftlige ændringsforslag fra flere konventsmedlemmer (bl.a. Stuart + 18 og Andriukaitis + 2), understreger de nationale parlamenteres rolle i behandlingen af lovgivningsforslag, men bevarer den mere generelle omtale af spørgsmål, der kan være af særlig interesse for de nationale parlamenter.*

2. *Det foreslås, at der tilføjes en direkte henvisning til Kommissionens årlige lovgivningsprogram i stk. 1, og at dette stykke og stk. 6 slås sammen. Flere konventsmedlemmer (bl.a. Brok + 42, Duff + 16 og Farnleitner) har foreslået, at fremsendelsen af det årlige lovgivningsprogram til de nationale parlamenter nævnes mere eksplicit i teksten. På baggrund af flere konventsmedlemmers forslag (bl.a. Stuart + 18) tilføjes det i teksten, at dokumenterne fremsendes "når de bliver offentliggjort".*
3. *Formålet med ændringen af stk. 2 er at tilpasse teksten til det reviderede udkast til protokol om nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet vedrørende mekanismen for hurtig varsling, der specifikt omtaler lovgivningsinitiativer på området "frihed, sikkerhed og retfærdighed" (de er omfattet af en særlig frist inden for mekanismen), og protokollen bør således foreskrive, at sådanne tekster (der kan komme fra medlemsstaterne) ligeledes fremsendes direkte til de nationale parlamenter. For ikke at gøre stykket mere kompliceret ved for hver type forslag/initiativ at specificere, hvem der fremsender dem, foreslås det at affatte stykket i generelle vendinger.*
4. *Det foreslås at bibeholde affattelsen af stk. 3, der blot omtaler varslingsmekanismen vedrørende nærhedsprincippet som omhandlet i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, men at man lader ordene "fra Kommissionen" i tredje linje udgå for at afspejle, at mekanismen for hurtig varsling ligeledes gælder for medlemsstaternes initiativer på området frihed, sikkerhed og retfærdighed (jf. ligeledes ændringen af stk. 2).*
5. *Flere konventsmedlemmer (bl.a. Stuart+18, Andriukaitis+2, Azevedo, Nazaré Pereira, Bonde og Seppänen) har anmodet om, at de tidsfrister, der er nævnt i stk. 4, gøres mere faste. I de foreslåede tilføjelser til teksten præciseres det, at der ikke kan fastslås enighed i en periode på seks uger, bortset fra i behørigt begrundede hastetilfælde, og at der skal gå ti dage mellem det tidspunkt, hvor et forslag optages på Rådets dagsorden, og vedtagelsen af en fælles holdning.*

6. *De ændringer, der foreslås i stk. 5, bygger på anmodninger fra flere konventsmedlemmer (bl.a. Stuart + 18 og Andriukaitis + 2) om, at også protokollerne fra de af Rådets samlinger, hvor det drøfter lovgivningsforslag, skal sendes til de nationale parlamenter, samt om, at det præciseres, at dokumenter der er omhandlet i dette stykke sendes til de nationale parlamenter og regeringerne samtidig.*
7. *Teksten til stk. 6 (tidligere stk. 7) er uændret i forhold til den foregående udgave. Der har ikke været anmodninger om at lade dette stykke udgå eller om at ændre dets substans.*
8. *Nogle konventsmedlemmer har foreslået ændringer, der vedrører begrebet "de nationale parlamenter" i forbindelse med protokollen (bl.a. Pieters, Michel + 6, Wuermeling og Altmaier), og har i den forbindelse bl.a. anmodet om, at der fremsendes oplysninger til begge kamre i forbindelse med tokammerparlamenter, eller foreslået, at medlemsstaternes regeringer under hensyntagen til deres forfatningsmæssige bestemmelser i en erklæring kan anføre, hvilket parlament der har lovgivningsmæssige beføjelser, og som i forhold til de forskellige EU-politikker skal betragtes som nationalt parlament i protokollens betydning. Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 7 for at tage hensyn til flere konventsmedlemmers anmodning om, at oplysningerne skal sendes til begge kamre i tilfælde af nationale parlamenter med to kamre. De nationale parlamenter kan ligeledes, hvis deres nationale forfatningsmæssige bestemmelser giver mulighed herfor, selv videresende lovgivningsforslag og andre tekster, der nævnes i protokollen, til regionale forsamlinger (ansvaret for tilrettelæggelsen af en sådan fremsendelse vil påhvile medlemsstaternes regeringer eller de nationale parlamenter.*
9. *Flere konventsmedlemmer (bl.a. Duhamel, Azevedo, Nazaré Pereira, Lopes, Lobo Antunes og Lequiller) har foreslået ændringer, der sigter mod at gøre teksten til stk. 8 mere "dynamisk" med hensyn til Europa-Parlamentets og de nationale parlamenters indsats for at fremme det interparlamentariske samarbejde. I den reviderede tekst er der således taget hensyn til forslagene om, at det skal understreges, at der er tale om at fastlægge det interparlamentariske samarbejde (og ikke blot om at undersøge, hvordan det kan organiseres), organisere det og gøre det regelmæssigt.*

10. *Flere konventsmedlemmer (bl.a. Stuart + 18, Andriukaitis + 2, Duff + 16, Azevedo, Nazaré Pereira, Costa, d'Oliveira Martins, Schlüter, Kirkhope og Lequiller) har foreslået forskellige ændringer, der tager sigte på at udbygge beskrivelsen af COSAC's rolle i stk. 9. De ændringer, der er foreslået ovenfor, imødekommer ønsket om en præcisering af COSAC's rolle uden alt for mange detaljer og uden indsættelse af et specifikt "mandat" for COSAC i protokollen.*
-

PROTOKOL OM ANVENDELSE AF NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER, at beslutninger træffes så tæt på borgerne som muligt,

SOM ER BESLUTTET PÅ at fastsætte betingelserne for anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet som nedfældet i artikel I - 9 i forfatningen samt at indføre et system for kontrol med institutionernes anvendelse af nævnte princip,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til forfatningen:

1. Hver enkelt institution sikrer til stadighed, at nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet som defineret i artikel 8 i forfatningen overholdes.
2. Inden Kommissionen fremsætter forslag til en retsakt, foretager den ~~undtagen i særligt hastende eller fortrolige tilfælde~~ omfattende konsultationer. Disse konsultationer skal eventuelt tage hensyn til de planlagte foranstaltningers regionale og lokale dimension. **I ekstraordinært hastende tilfælde** foretager Kommissionen ikke sådanne konsultationer. **Den begrundes sin beslutning i forslaget.**
3. Kommissionen sender alle sine lovgivningsforslag samt sine ændrede forslag til medlemsstaternes nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til EU-lovgiveren. Så snart Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutninger og Rådets fælles holdninger er blevet vedtaget, sendes de til medlemsstaternes nationale parlamenter.

4. Kommissionen begrundet sit forslag med hensyn til nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Ethvert lovgivningsforslag bør indeholde en detaljeret analyse, der gør det muligt at foretage en vurdering med hensyn til overholdelsen af nærhedsprincippet **og proportionalitetsprincippet**. Denne analyse skal omfatte en vurdering af forslaget af finansielle virkninger og, når der er tale om en rammelov, af dennes følger for de bestemmelser, som medlemsstaterne skal træffe, herunder eventuelt den regionale lovgivning. Begrundelsen for at fastslå, at et EU-mål bedre kan nås på EU-plan, skal underbygges af kvalitative og om muligt kvantitative indikatorer. Kommissionen skal tage hensyn til nødvendigheden af, at enhver byrde af finansiell eller administrativ art, der pålægges Unionen, nationale regeringer, regionale eller lokale myndigheder, erhvervsdrivende og borgere, begrænses mest muligt og står i rimeligt forhold til det mål, der skal nås.
5. Ethvert nationalt parlament i en medlemsstat **eller ethvert kammer i et nationalt parlament** kan senest seks uger efter, at Kommissionen har forelagt et lovgivningsforslag, sende en begrundet udtalelse til formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen med forklaring på, hvorfor det mener, at det pågældende forslag ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Hvert nationalt parlament **eller hvert kammer i et nationalt parlament** skal eventuelt konsultere ~~af hvert kammer i de medlemsstater, der har tokammersystem, og/eller~~ de regionale parlamenter med lovgivningskompetence.
6. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen tager hensyn til de begrundede udtalelser, **der fremsættes af medlemsstaternes nationale parlamenter eller af et kammer i disse parlamenter.**

De nationale parlamenter i de medlemsstater, der har et parlamentarisk system med ét kammer, råder over to stemmer, mens hvert af kamrene i et parlamentarisk system med to kamre råder over én stemme.

Såfremt de begrundede udtalelser om, at et forslag fra Kommissionen krænker nærhedsprincippet, repræsenterer mindst to tredjedele af samtlige de stemmer, som er tildelt medlemsstaternes nationale parlamenter og kamrene i de nationale parlamenter, skal Kommissionen genbehandle sit forslag. Denne tærskel er på mindst en fjerdedel, når der er tale om et forslag fra Kommissionen eller et initiativ fra en gruppe af medlemsstater inden for rammerne af bestemmelserne i artikel [8] i kapitel X i tredje del i forfatningen vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Efter denne genbehandling kan Kommissionen beslutte at opretholde sit forslag, ændre det eller trække det tilbage. Kommissionen begrundet sin beslutning.

7. ~~Medlemsstaternes nationale parlamenter kan også i tiden mellem indkaldelsen til møde i Forligsudvalget og afholdelsen af dette afgive en begrundet udtalelse med forklaring på, hvorfor de mener, at Rådets fælles holdning eller Europa-Parlamentets ændringer ikke overholder nærhedsprincippet. På mødet i Forligsudvalget tager Europa-Parlamentet og Rådet i videst muligt omfang hensyn til de udtalelser, som medlemsstaternes nationale parlamenter har afgivet.~~
8. ~~I henhold til artikel [nuværende artikel 230] i forfatningen har Domstolen har kompetence til at udtale sig om klager, der i henhold til de nærmere bestemmelser i artikel [230] indbringes af medlemsstaterne eller fremsendes af disse i overensstemmelse med deres interne retssystem på vegne af en medlemsstats nationale parlament eller et kammer i dette parlament under påberåbelse af, at en lovgivningsmæssig retsakt krænker nærhedsprincippet, på anmodning af deres nationale parlamenter, og i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.~~

I overensstemmelse med samme artikel i forfatningen kan Regionsudvalget også indbringe sådanne klager for så vidt angår lovgivningsmæssige retsakter, ~~som det er blevet hørt om,~~ hvis vedtagelse det ifølge forfatningen skal høres om.

9. Kommissionen forelægger hvert år Det Europæiske Råd, Europa-Parlamentet, Rådet og **medlemsstaternes nationale parlamenter** en rapport om anvendelsen af forfatningens artikel I - 9. Årsrapporten sendes også til Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Punkt 2

Bemærkninger

Ændringen af den foreslåede affattelse er en opfølgning på de ændringsforslag, hvori der anmodes om, at Kommissionen skal begrunde sin beslutning, når den ikke foretager de omhandlede konsultationer.

Punkt 4

Bemærkninger

Hensigten med den foretagne ændring er at følge op på de ændringsforslag, hvori der er anmodes om, at Kommissionens begrundelse både skal omhandle nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet (se navnlig Duff + 16 konventsmedlemmer + Teufel). Det skal bemærkes, at det i punkt 4 i den nuværende tekst til protokol om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet kræves af Kommissionen, at den begrundet sit forslag med hensyn til nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Derimod er ændringsforslagene med henblik på at udvide anvendelsesområdet for mekanismen for hurtig varsling til at omfatte proportionalitetsprincippet ikke blevet medtaget. Således som Arbejdsgruppe I konkluderede, er nærhedsprincippet nemlig et princip, der grundlæggende er af politisk art og således pr. definition velegnet til kontrol foretaget af de nationale parlamenter. Derimod er proportionalitetsprincippets grundlæggende juridiske karakter (at gøre brug af det ene eller det andet retlige instrument) et argument for ikke at lade det være omfattet af mekanismen for hurtig varsling. Det samme gælder for princippet om kompetenceafgrænsning.

Punkt 5

Bemærkninger

Både ved læsning af de modtagne ændringsforslag og på baggrund af drøftelserne på plenarmødet er det fremgået, at et stort antal konventsmedlemmer er tilhængere af, at de nationale parlamenters kamre deltager i mekanismen for hurtig varsling på betingelse af, at medlemsstater, hvis parlament kun består af ét kammer, ikke stilles ringere (Zieleniec, Stuart +11 konventsmedlemmer, Lequiller, Dini, Bazile, Wuermeling, Altmaier, Meyer, Teufel, Vanhanen, Fischer). Der er fremsat forskellige forslag for opfylde disse to krav.

Præsidiet foreslår at give tilladelse til, at begge kamre i de medlemsstater, der har tokammersystemer, kan aktivere mekanismen for hurtig varsling, samtidig med at det sikres, at medlemsstater med etkammersystemer ikke stilles ringere.

Punkt 6

Bemærkninger

Konventet har haft en lang debat om spørgsmålet om tærsklen på en tredjedel. Flere konventsmedlemmer ønskede, at den skal hæves, mens andre ønskede, at den skal sænkes. Præsidiet foreslår således at bibeholde tærsklen på en tredjedel, som der synes at kunne blive konsensus om. Der er dog indført et nyt punkt for at tage hensyn til det forhold, at en lang række konventsmedlemmer under debatten om artiklerne vedrørende området med frihed, retfærdighed og sikkerhed mente, at tærsklen bør være en fjerdedel, når et lovgivningsmæssigt forslag vedrører strafferetligt og retligt samarbejde (den tidligere søjle 3).

Ændringerne for så vidt angår det antal stemmer, som skal tildeles de nationale parlamenter, indfører den løsning, som en række konventsmedlemmer har foreslået med henblik på, at de medlemsstater, hvis parlamenter kun består af ét kammer, ikke stilles ringere.

Punkt 7

Bemærkninger

En meget lang række konventsmedlemmer (Michel + 6 belgiske konventsmedlemmer, Van Eekelen , de Vries + de Bruijn , Voggenhuber , Nagy , Duhamel + 8 konventsmedlemmer fra den socialistiske gruppe, Duff + 16 konventsmedlemmer , Hain , Lamassoure , Hjelm-Wallen + 3 svenske konventsmedlemmer , Lennmarker) har skriftligt eller mundtligt givet udtryk for forbehold med hensyn til bestemmelsen i punkt 7. Det forslås således at lade den udgå.

Punkt 8

Bemærkninger

De ændringer, som er indført, tager først og fremmest sigte på en opfølgning med hensyn til det forhold, at der efterhånden synes at være flertal for at give medlemsstaternes nationale parlamenter klageret. Synspunkterne var mere nuancerede med hensyn til spørgsmålet om:

- hvorvidt medlemsstaternes nationale parlamenter bør udøve denne ret direkte eller via den nationale regering;*
- hvorvidt hvert af kamrene i medlemsstaterne nationale parlamenter i tokammerssystemer bør have en sådan ret*

Præsidiet foreslår at vælge en løsning, som bestræber sig på at være afbalanceret, og som giver medlemsstaternes nationale parlamenter ret til at indbringe klager for Domstolen for krænkelse af nærhedsprincippet, samtidig med at det overlades til medlemsstaternes interne retssystem at fastlægge de nærmere vilkår for udøvelsen af denne ret, herunder for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt den skal gives til hvert af de nationale parlamenters kamre. Formålet med henvisningen til det interne retssystem frem for "de forfatningsmæssige bestemmelser" er at give medlemsstaterne mulighed for at løse spørgsmålet i deres forfatninger eller på et lavere niveau end det forfatningsmæssige.

For så vidt angår spørgsmålet om at give Regionsudvalget ret til indgive klager over krænkelse af nærhedsprincippet foreslår præsidiet at give det ret hertil i de tilfælde, hvor forfatningen kræver høring af Regionsudvalget inden vedtagelsen af en lovgivningsmæssig retsakt. Derimod vil det ikke få en sådan klageret i de tilfælde, hvor Europa-Parlamentet eller Rådet på eget initiativ finder det hensigtsmæssigt at høre Regionsudvalget, og heller ikke, hvis sidstnævnte på eget initiativ beslutter at tage sagen op eller afgive en udtalelse.

Præsidiet har valgt ikke at give regioner med lovgivningsbeføjelser ret til at forelægge sager om krænkelse af nærhedsprincippet for Domstolen. Forslaget fik nemlig ikke støtte fra et tilstrækkeligt antal konventsmedlemmer

Punkt 9

Bemærkninger

Den indførte ændring imødekommer et forslag med meget bred støtte i konventet (de Vries, de Bruijn, Andriukaitis, Gricius, Sivickas, Belohorska, Figel, Migas, Kiljune, Vanhanen, Stuart +11, Bonde, Seppanen, Floch, Lequiller, Azevedo, Nazaré Pereira, Lopes, Lobo) om at lade de nationale parlamenter få tilsendt Kommissionens årsrapport om anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.
